

Mwongozo wa Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi

Mwongozo wa Kiongozi

Kanisa la The Bridge

"Kutengeneza Wanafunzi Wanaotengeneza Wanafunzi"

"Fanyeni wanafunzi wa mataifa yote... kuwafundisha kushika yote niliyowaamuru "

-- Yesu Kristo

"Mambo ambayo mmeyasikia kutoka kwangu kwa macho ya mashahidi wengi, yaaminiwe kwa watu waaminifu ambao pia wataweza kufundisha wengine."

-- Mtume Paulo

“Kutengeneza Wanafunzi Wanaotengeneza Wanafunzi”

www.thebridgeonline.net

Utangulizi

“Mamlaka yote imenipatia mbinguni na duniani. Hivyo nendeni, mfanye wanafunzi wa mataifa yote, mkiwabatiza kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu, mkiwafundisha kushika yote niliyowaamuru; Na tazama, mimi nipo pamoja nanyi daima, hata mwisho wa zama.” -- *Yesu Kristo* (Mt.28:18-20)

Yesu aliwambia maneno haya wanafunzi wake siku chache tu baada ya kufufuka kutoka kwa wafu. Tunayaeleza maneno haya kwa kawaida kama “Agizo Kubwa.” Katika agizo hili, Yesu anawaamuru watu wake wa nyakati zote kufanya kazi kubwa - ile ya kutengeneza wanafunzi. Ikiwa umeamua kuanza kumfunza mwamini mpya jinsi ya kumfuata Yesu Kristo, hongera! Umefanya uamuzi wenye matokeo ya milele. Hakuna uamuzi mwingine muhimu zaidi katika maisha haya kuliko kuwekeza maisha yetu kwa wengine ili wawe waumini wa Mungu wenye waadilifu ambao wanaweza kuzaliana kiroho.

Hata hivyo, tahadhari moja - unapaswa kuchagua mtu mwaminifu kuwekeza maisha yako kwake (2 Tim. 2:2). Maisha yetu ni mafupi mno na muda wetu mdogo mno kwa ajili ya kuwekeza kwa wengine wasio waaminifu. Hii inamaanisha tutachagua kufanya kazi na wale watakoachukua mafunzo haya kwa umakini, kukamilisha kazi za nyumbani, na kutii Neno la Mungu. Ikiwa tutaanza kufanya kazi na mtu ambaye atabainika kuwa asiyeaminifu, huenda tutahitajika kumwambia kwamba mpaka awe na moyo wa dhati wa kuishi kama mwanafunzi, tutahitaji kusitisha mikutano yetu ya mara kwa mara. Kwa wakati huu tunaweza kuendelea kukutana nao mara kwa mara na kuwahimiza, hadi watakapokuwa tayari kutoa ahadi hiyo ya kiroho.

Ili tufanikiwe kuwafikia wengine ili wafikie ukomavu kiroho, lazima tuitende moja kwa moja kweli tunayoifundisha. Kwa maneno mengine, lazima tuwe mfano hai kwa mwamini huyu mpya wa kile tunachotaka awe. Pauli alisema katika Wafilipi 4:9, 'Mambo ambayo mmejifunza na

mmepokea na kusikia na kuona katika mimi, yafanyeni;' na Mungu wa amani awe nanyi." Yesu alisema, "Mwanafunzi si juu ya mkuu wake, wala mtumwa si juu ya bwana wake. Inatosha mwanafunzi kuwa kama mkuu wake, na mtumwa kama bwana wake" (Mt. 10:23-24). Maisha ya huduma ya kujitolea kwa Yesu Kristo hujifunzwa zaidi kwa mfano kuliko kwa mafundi-sho. Yesu hakusema, "Nisikilize, nami nitakufanya kuwa wawindaji wa watu." Bali alisema, "Nifuate, nami nitakufanya kuwa wawindaji wa watu." Yesu aliwafundisha wanafunzi wake si kwa ma-neno tu, bali pia kwa mfano wa maisha waliyoishi pamoja kwake kwa miaka mitatu.

Kama tunataka mshirika wetu mdogo wa mwanafunzi akumbuke Maandiko, anapaswa kutuona tukiyakumbuka Maandiko. Kama tunataka ashuhudie wengine, tunapaswa pia kushuhudia mbele ya wengine. Ikiwa tunamtaka atambue dhambi zake na atubie baada ya kuharibika, anahitaji kutuona tukifanya vivyo hivyo. Ikiwa tunamtaka awe mshiriki mwaminifu wa kanisa la eneo husika, ni vyema kumwonesha mfano huo. Je, unaelewa ninachomaanisha? Hivyo basi, ni jambo la msingi kutengeneza urafiki na mtu tunaefundisha, na kutumia muda pamoja naye nyumbani kwetu, pia nyumbani kwake, na kujihusisha na shughuli mbalimbali zaidi ya mikutano yetu ya kila wiki. Kadri inavyowezekana, tunapaswa kuiga mfano wa Yesu katika namna alivyowafunza wanafunzi wake.

Utaona kuwa mchakato wa kuwafanya wanafunzi unajumuisha 'kuwaelimisha wakitii yote niliyowaamuru.' Kuwa Mkristo ni zaidi ya kumwamini Mungu na kweli za kiroho pekee. Inahusisha pia kumgeuza mtu kwa sura ya Yesu Kristo. Katika Mwongozo huu wa Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi, tutazingatia kwa kina amri zilizotolewa na Yesu. Wakati tunapotakiwa kuelewa ukweli fulani kutoka katika Neno la Mungu, ili tuitii amri moja kati ya hizi, tutachukua muda kuchunguza kwa kina ukweli huo. Kwa mfano, mojawapo ya amri za Yesu ni "kutubu na kuamini katika injili." Ili tuitii amri hii, tunapaswa kwanza kuelewa maana ya injili. Zaidi ya hayo, baada ya kutubu na kuamini katika injili, ni kawaida kupata hakikisho la wokovu. Kwa hivyo, tumewajengea kikao maalum kuhusu Injili pamoja na Hakikisho la Wokovu, ingawa haya hayahusiani moja kwa moja na amri za Yesu Kristo.

Katika mchakato huu wa Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi, tutapaswa kusesitiza kwa mshirika wetu mdogo kwamba lengo la Mungu ni kumfanya pia kuwa mwanafunzi anayezalisha; yaani, atakuwa akiwekeza maisha yake kwa mtu mwingine katika siku za mbele, kwa namna ile ile unavyowekeza maisha yako kwake.

Jitahidi kuwa wa kuaminika na mwaminifu katika kukutana na mshirika wako wa mafunzo ya uti. Ukianza kutoa visingizio vinavyosema kwanini huwezi kukutana, utawapa ishara kwamba vikao hivi si kipaumbele kwako, na si vyao pia.

Kabla hujaendelea zaidi, tembelea http://www.discipleshiplibrary.com/dawson_trotman.php na soma au sikiliza "BornToReproduce" kutoka kwa Dawson Trotman, mwanzilishi wa The Navigators. Ujumbe huu ulirekodiwa mwaka 1955, wiki chache tu kabla ya kifo chake. Dawson alikuwa na ndoto kubwa ya kuona wanafunzi wakizalishwa kwa wingi kupitia mafundisho binafsi binafsi. Ufundishaji huu wa mtu kwa mtu utahitaji dhabihu nyingi na kujitolea, lakini utaleta mafanikio makubwa ya kiroho maishani mwako na maishani mwa wale unayofundisha. Utahitaji kuwa macho dhidi ya Shetani na mashambulizi yake kwani atafanya kila awezalo kujaribu kukuzuia katika kazi hizi kuu za kiongozi wa wanafunzi.

Katika kila moja ya masomo yajayo kutakuwa na Utangulizi, Somo la Biblia, Hatua za Kuchukua, na Maandiko ya kukumbukwa. Tunakuhimiza usome nyenzo kabla hujaja, jibu maswali, na kumbuka kifungu cha Maandiko mapema ili uwe umejiandaa kiroho kusaidia mwenzi wako wa mafundisho. Pia, ombea kwa moyo mkunjufu kwa mara nyingi kwake, kwani ataanza safari ya kiroho itakayobadilisha maisha yake.

Mungu akubariki maishani kwako kwa wingi unapochukua hatua hizi za kumtii Yeye!

Hakimiliki © 2013 na The Bridge

Manukuu yote ya Maandiko katika kitabu hiki yanatokana na New American Standard Bible © 1995.

Jedwali la Yaliyomo

<i>Moduli 1 - Kumtafuta Kristo</i>	<i>Ukurasa</i>
1. Injili	9
2. Kutubu na Imani	14
3. Uhakika wa Wokovu	19
4. Kuishi Katika Neno - Sehemu ya 1	24
5. Kuishi Katika Neno - Sehemu ya 2	32
6. Maombi	37
<i>Moduli 2 - Kupenda Mungu</i>	
7. Sifa za Mungu - Sehemu 1	44
8. Sifa za Mungu - Sehemu ya 2	51
9. Kufurahia Mungu	57
10. Kutii Yesu	62
11. Kushinda Vutia	66
12. Kutembea kwa Roho Mtakatifu	71
<i>Moduli 3 - Kuendeleza Uungu</i>	
13. Kufuata Amri za Kila Mtu Kwa Mwingine	77
14. Kujitolea Kanisani Kwenye Mahali	81
15. Matumizi ya Muda	86
16. Pesa na Mali	91
17. Unyenyekevu	96
18. Msamaha	101
<i>Moduli 4 - Kufanya Wanafunzi</i>	
19. Kufunga	106
20. Vito vya Kiroho	113
21. Uinjilisti	118
22. Gharama ya Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi	124
23. Wanafunzi Wanaotengeneza Wanafunzi Wapya	129
24. Kupokea Maono ya Dunia	134

Moduli 1

Kumfuata Kristo

1. Injili
2. Kutubu na Imani
3. Kuhakikishwa kwa Wokovu
4. Kuishi Katika Neno - Sehemu ya 1
5. Kuishi Katika Neno - Sehemu ya 2
6. Maombi

Kikao 1

Injili

“Epuka injili iliyo tamu kupita kiasi... tafuteni injili ambayo huvunja, húnnyosha, hukata, hujeruhi, na hata kuuawa, kwa maana hiyo ndiyo injili inayofufua tena. Na mnapoipata, mzingatie kwa umakini. Mruzie iingie ndani kabisa ya nafsi yenu. Kama mvua inavyomwagika ardhini, nanyi muombe Bwana aache injili Yake iingie katika roho yenu.”-- Charles Haddon Spurgeon

UTANGULIZI

Katika Marko 1:15 Yesu alisema, “Wakati umejaa, na ufalme wa Mungu umekaribia; kutubu na kuamini injili.” Yesu Kristo anapomuita mtu aweze kumfuata, agizo lake la kwanza kabisa ni kutubu na kuamini injili. Hakuna mabadiliko ya kweli pale ambapo hakuna kutubu na imani kwa Kristo, aliye mfano halisi wa Injili.

SOMO LA BIBLIA

Katika mfululizo ujao wa Maandiko tutaangalia hali ya mtu asiye aliokolewa.

Habari Mbaya

1. Soma Mwanzo 5:1-3.

7. Hali ya maadili ya mtu ilikuwa gani Mungu alipotumbaa? Linganisha Mhubiri 7:29.
Alitengenezwa mwenza wa haki na Mungu, katika mfano na sura ya Mungu.
8. Wakati Adamu alipata watoto, walizaliwa katika sura na mfano wa nani?
“Watoto wa Adamu walizaliwa katika sura na mfano wake mwenyewe, ambao ulikuwa umeporomoka na kuhisiwa kutokana na dhambi.”

2. Soma Mwanzo 6:5.

- Elezea kwa maneno yako hali ya mwanadamu kabla Mungu kuharibu dunia kwa mafuriko. “Alikuwa muovu sana; hadi moyo wake wote, mawazo na nia zake zilikuwa mbaya siku zote.”
- Je, unadhani watu wa leo ni tofauti na wale walioko Mwanzo 6? Kwa nini au kwa nini siyo? “Nadhani watu daima wamekuwa sawa kwa kweli kwa sababu wote wametoka kwa Adamu akiwa katika hali yake ya kuanguka.”

3. Soma Isaya 64:6.

- Zungusha neno “zote” katika Biblia yako. Neno hilo linatufundisha nini? Je, kuna hitilafu yoyote? “Hapana”
- Matendo yake yote ya haki ni kama nini? “Mavazi machafu”
- Kwa nini unadhani Mungu anaona matendo yake yote ya haki kama mavazi machafu? “Kwa sababu hata mambo mema tunayoyafanya bado yamechanganywa na dhambi, ubinafsi, na nia mbaya.”

4. Soma Yeremia 17:9.

- Hali ya moyo wa mtu asiyealiokolewa ni namna gani? “Ni mhalifu zaidi kuliko mtu mwingine yeyote na ana ugonjwa mkali.”
- Watu waliopotea wanasema, “Nitakuwa sawa. Mungu anajua moyo wangu”, je, ukweli huo unapaswa kuwapa faraja au kuwaonya? “Inapaswa kuwaonya, kwa kuwa mioyo yetu si safi machoni pake, bali ni yenye ulaghai na mgonjwa.”

5. Soma Waefeso 2:1-3.

- Kabla hatukuwa Wakristo, hali yetu kiroho ilikuwa nini (vs. 1)? “Tulikuwa wafu kiroho katika dhambi zetu”
- Tulihusiana vipi na dunia iliyojaa dhambi? “Tulikuwa tunaishi kulingana na maadili ya dunia”
- Tulihusiana vipi na Shetani (mfalme wa nguvu ya hewa)? “Tulifanyia Shetani mapenzi, ingawa hatukutambua tuliyokuwa tukiyafanya.”
- Tulifanya nini kuhusu mwili wetu (asili yetu iliyoanguka na kuharibika)? “Tulikuwa tunaishi na kujaribu tamaa zetu.”
- Tulikuwa nini kwa asili (kwa uzazi wa mwili)? “wana wa ghadhabu”

6. Fupisha kile ulichoijifunza kuhusu hali ya mwanadamu.

“Watu wote ni wabaya na wenye dhambi katika mawazo yao, mioyo, na nia. Tumepata asili yetu ya dhambi kutoka kwa Adamu. Hata matendo yetu mema zaidi yamechafuliwa na dhambi na ni machafu machoni pa Mungu. Kabla ya kubadilika tunakatwa na Mungu katika hali ya kifo cha kiroho, tukichochea na kuongozwa na dunia, Shetani, na mwili wetu, na tulikuwa chini ya hasira ya Mungu.”

Habari Njema

1. Maandiko yafuatayo huainisha Injili vipi?

Marko 1:1 “injili ya Yesu Kristo”

Marko 1:14 “injili ya Mungu”

Mathayo 4:23 “injili ya ufalme”

Matendo 20:24 “injili ya neema ya Mungu”

2 Wakorintho 4:4 “injili ya utukufu wa Kristo”

Waefeso 1:13 “injili ya wokovu wako”

Waefeso 6:15 “injili ya amani”

1 Timotheo 1:11 “injili yenye utukufu wa Mungu aliyebarikiwa”

Fupisha mafundisho ya maneno haya yote yanayofafanua kuhusu Injili.

“Yanaonyesha kuwa habari njema za Injili ni kuhusu kile ambacho Mungu amefanya kupitia Yesu Kristo kuleta sisi katika ufalme Wake, kutupa neema na utukufu Wake kwa wingi, na kutupatia wokovu na amani.”

2. Soma 1 Wakorintho 15:1-3.

- Wakati Paulo alitangaza Injili kwa Wakorintho, walijibu vipi?
“Walipokea, na kwa sasa wanasimama ndani yake.”
- Ikiwa tutashikilia Injili kwa nguvu, matokeo yatakuwa yapi?
“Tutakuwa aliokolewa.”
- Paulo anatumia neno “alitangaza” katika aya ya 1 na 2. Anabadilisha neno gani katika aya ya 3 kama neno la maana sawa? “alileta”
- Injili ina kipaumbele gani? “kipaumbele cha kwanza”
- Ni vipengele vikuu vitatu vya Injili (aya 3-4) ni vipi?
“Kristo alikufa kwa dhambi zetu, akazikwa, na akafufuka siku ya tatu”
- Kwa nini Kristo alikufa (aya 3)? “kwa dhambi zetu”

3. Soma Warumi 1:1-4.

- Paulo alitengwa kwa ajili ya nini? “Injili ya Mungu”
- Injili iliahidiwa vipi kabla ya Yesu kuja duniani? “kupitia manabii wa Mungu katika Maandiko Matakatifu”
- Injili kuhusu nini (mstari wa 3)? “Inahusu Mwana wa Mungu”
- Yesu Kristo alipokuwa mtu, alikuwa na asili ya kiungu pamoja na asili ya kibinadamu. Paulo alikuwa anarejelea asili gani katika mstari wa 3? “Asili yake ya kibinadamu (kulingana na mwili)”
- Paulo alikuwa anarejelea asili gani katika mstari wa 4? “Asili yake ya kiungu (ambaye alitangazwa kuwa Mwana wa Mungu kwa nguvu kwa kufufuka kutoka kwa wafu)”

4. Soma Warumi 1:16-17.

- Paulo hakuogopa nini? “Injili”
- Kwa nini hakuwa na aibu kuhusu hilo? “kwa sababu ni nguvu ya Mungu kwa wokovu”
- Nani anaweza kuokolewa na Injili? “kila mtu mwenye Imani, Myahudi na Watu wa Mataifa”
- Nini kinafunuliwa katika Injili? “haki ya Mungu – yaani, haki kamili ya Mungu hutolwa kwa wadhambi wanaoamini Kristo”
- Mtu anapokeaje haki ya Mungu? “anaamini (16); kwa Imani (17)”

5. Soma Warumi 3:19-24.

- Nani anahitaji haki ya Kristo kuwahesabu kulingana na 3:19-20, 23? “Dunia yote; nyama yote”
- Tunapomuamini Yesu Kristo, Mungu hutuhesabu haki ya Mungu. Neno la Biblia kwa muamala huu (Rom. 3:24) ni lipi? “halalishwa”
- Kulingana na Warumi 3:24, kwa msingi gani Mungu anawalazimisha watenda dhambi? “Neema Yake”
- Je, unaona maneno “zawadi” na “neema” katika mstari wa 24 ni habari njema? Kwa nini au kwa nini siyo? “Bila shaka! Kwa sababu tumeokolewa kwa neema na si kwa matendo ya Sheria, jambo hili linaniondoa mzigo usiovumilika wa lazima nifanye vya kutosha na kuwa mzuri vya kutosha Mungu akinikubali na kunisamehe!”

6. Soma 2 Wakorintho 5:21.

- Kulingana na mstari huu, Yesu alijua dhambi yoyote? “Hapana - Hakujuu dhambi”
- Kwa nini unaona ilikuwa muhimu kwa sisi kuwa na Mwokozi asiye na dhambi? “Kwa sababu kama Yesu alikuwa mtenda dhambi, kifo chake kingelipa dhambi yake mwenyewe tu. Lakini kwa kuwa hakua na dhambi, kifo chake kingelipa dhambi za wengine.”
- Mungu alimtenga Yesu kuwa nini? Unafikiri hili lilitokea lini? “Mungu alimtenga Yesu kuwa dhambi kwa ajili yetu. Nadhani hili lilitokea alipokuwa anakufa msalabani.”
- Mungu alifanya hivyo kwa nini? “ili tuwe haki za Mungu ndani yake”

Kulingana na kipande hiki cha Maandiko, kulikuwa na kubadilishana kuu wakati Kristo alikufa msalabani.

- Nini kiliwekwa kwenye akaunti ya Kristo? “dhambi zetu”
- Nini kiliwekwa kwenye akaunti yetu? “haki yake”
- Je, unaona haya ni habari njema? Kwa nini? “Ni habari za utukufu kwa sababu dhambi zangu zote zinaweza kuondolewa kabisa na naweza kusimama katika haki kamili ya Mungu,

inakubaliwa naye milele, kwa msingi wa kile alichokamilisha, si kile ninachopaswa kufanya!

HATUA ZA KUFUATA

1. Chukua muda kuomba pamoja na mshirika wako wa kumfundisha na kumshukuru Mungu kwa ajili ya injili ambayo umealiokolewa nayo.
2. Wakati ujao ukipata majaribu na kuangukia dhambini, kumbuka kuwa Kristo tayari amelipia dhambi zako zote, za zamani, za sasa, na za baadaye. Kwa hiyo tambua na uzame dhambi zako mbele za Bwana, kisha furahi kabisa kwamba umeachiliwa kikamilifu licha ya dhambi zako na mapungufu yako. Kataa kujaribu 'kumrudisha Mungu deni' kwa dhambi zako, bali tegemea kwamba dhambi zako zote zimefutwa kupitia Kristo.

KUKUMBUKA MAANDIKO

2 Wakorintho 5:21 - "Aliyejua dhambi hapana, alifanywa kuwa dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kuwa haki ya Mungu ndani yake."

Maandiko ya ziada unayoweza kutaka kukumbuka: Warumi 1:16-17; 1 Wakorintho 15:1-4

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka 2 Kor. 5:21. Fanya kazi na mstari huu hadi utaweza kuurudia neno kwa neno. Unaweza kuandika mstari huu kwenye kadi na kuiweka kwenye mfuko wako, au kuibandika kwenye kioo cha kompyuta yako. Rudia mstari huu kwa sauti mara kadhaa kwa siku hadi ujue kwa moyo wote.
2. Soma masomo yako yajayo na jibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Tumia muda kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu unachosomea.

Kikao 2

Kutubu na Imani

“Kwa Kristo, na kile Alichokifanya, roho yangu inategemea kwa wakati na milele. Na ikiwa roho yako pia inategemea hapo, itakuwa aliokolewa kwa hakika kama yangu itakuwa. Na ikiwa utaangamia ukiwa umejitegemea Kristo, mimi pia nitaangamia pamoja nawe na tutaenda motoni pamoja. Lazima nifanye hivyo, kwa maana sina jingine la kutegemea isipokuwa ukweli kwamba Yesu Kristo, Mwana wa Mungu, aliishi, akafa, akazikwa, aliamka tena, akaenda Mbinguni, na bado anaishi na kuwaombea dhambi kando ya Mungu.” -- Charles Haddon Spurgeon

UTANGULIZI

Baada ya kuona katika somo letu la mwisho ni nini Injili, turudi kwa amri ya Yesu katika Marko 1:15, “Kutubu na kuamini Injili.” Tumeona kwamba Injili ni habari yenye utukufu kwa sababu inaeleza mambo ya ajabu ambayo Mungu ameyafanya kwa ajili ya wenye dhambi walioko katika hatari ya kupotea. Lakini mtu huingia aje katika baraka zilizohubiriwa katika Injili? Jibu ni kupitia kutubu na Imani. Katika somo hili tutaangalia mafundisho ya Biblia kuhusu majibu haya Kwa tangazo la Injili.

SOMO LA BIBLIA

Kutubu

1. Tafuta neno “kutubu” katika kamusi ya Kiingereza na kamusi ya Biblia, kisha andika maana zao hapa chini.

Dictionary.com hutoa maana hii:

1. kujuta, kuhisi lawama binafsi, au kutubu kutokana na matendo ya zamani; kujuta au kuhisi dhamira imekandamizwa kuhusu kitendo kilichopita, msimamo, nk. (mara nyingi hufuata *of*): *Alikutubu baada ya kitendo chake cha kutotafakari.*

2. kuhisi huzuni kubwa kwa dhambi au kosa hadi kuwa tayari kubadilisha maisha kwa heri; kuwa mtubu.

kitenzi (kinachotumiwa na kiongezaji)

3. kukumbuka au kujiangalia kwa kujihukumu au kujutia: *kutubu dhambi kwa mtu mwingine.*
4. kuhisi majuto; kajuta: *kutubu kitendo kisicho wa busara.*

Kamusi ya Biblia ya Unger inaelezea hivi: “Kutubu ni mabadiliko makubwa na ya kina katika miyo ya watu kutoka kwa dhambi na kuelekea kwa Mungu, kwa maana ya kidini na maadili.”

2. Maandiko yafuatayo yanafundisha nini kuhusu umuhimu wa kutubu?

Luka 5:32 “Yesu alikuja kwa kusudi halisi la kuita wenye dhambi kutubu”

Luka 24:46-47 “Kama hatutotubu, hatutaweza kupokea msamaha wa dhambi”

Luka 15:7 “Kutubu husababisha furaha mbinguni”

Mambo ya Mitume 3:19 “Tukikutubu, dhambi zetu zitaondolewa na nyakati za kupumzika zitatoka mbele za Bwana”

Mambo ya Mitume 17:30-31 “Kama hatutotubu, tutaesimama mbele za Mungu siku ya Hukumu bila kuwa aliokolewa”

2 Petro 3:9 “Kama hatutotubu, tutaangamia.”

3. Maandiko yafuatayo yanafundisha nini kuhusu nini kinachojumisha kutubu?

Matendo 3:19 “inajumuisha kurudi kwa Mungu”

Matendo 26:20 “inajumuisha kumgeukia Mungu”

2 Korintho 7:9-10 “inajumuisha kuumwa moyo”

4. Soma Maandiko yafuatayo na andika wanayofundisha kuhusu dhambi ni nini.

Warumi 14:23 “ni chochote ambacho si cha Imani”

Yakobo 4:17 “ni kujua jambo sahihi kufanya na kutoulifanya”

1 Yohana 3:4 “ni ukosefu wa sheria”

1 Yohana 5:17 “ni kutenda batili”

5. Soma 2 Timotheo 2:24-26.

9. Kulingana na aya ya 25, kutubu kunatokea wapi? “Mungu lazima akupe”

- Neno gani katika aya ya 25 linaonyesha kuwa Mungu ana uhuru wa kutoa kutubu au la? “labda”
- Kutubu husababisha nini vitu viwili (ayat 25-26)? “ufahamu wa ukweli, na kuepuka mtego wa pepo mchawi”

6. Soma Matendo 5:31 na Matendo 11:18.

- Kwa nini baadhi ya watu hutubu wanaposikia Injili? “kwa sababu Mungu huwapa nia na uwezo wa kutubu”
- Baraka zipi zilizotajwa katika aya hizi mbili huambatana na kutubu? “msamaha wa dhambi, na uzima”

7. Soma 2 Wakorintho 7:8-10.

- Je, inawezekana kuwa na kutubu bandia? “Ndiyo, kuna huzuni ya dunia ambayo haitoongozi kwa wokovu kama inavyoelezwa katika mstari wa 10.”
- Paulo anasema huzuni ya dunia husababisha nini? “kifo”

8. Soma Mathayo 27:3-5.

- Majuto ya Yuda yalitofautiana vipi na kutubu kwa Injili kinachosababisha uhai? “Yalileta tu kukata tamaa, badala ya Imani kwa Kristo aliyebeba dhambi zetu.”
- Nini kilikosekana katika kutubu kwake? “Imani kwa Kristo, Mwokozi wa wa dhambi.” Kama huzuni yetu kwa dhambi haiwezi kutufikisha kuamini Kristo kwa msamaha, siyo kutubu kwa Injili.”

Imani

Ingawa tunazungumzia kutubu na imani kama majibu mawili tofauti kwa Injili, kweli ni pande mbili za sarafu moja. Kutubu ni kugeuka kutoka dhambi. Imani ni kugeuka kwa Kristo. Ikiwa ningezungumza uso kwa uso na Jim, na nikikuwa na Bob nyuma yangu, ili kugeuka kwa Bob, ningebidi kugeuka kutoka kwa Jim. Hii ni sawa na imani na kutubu. Ili mtu aongokee kwa Kristo, lazima aongeeke kutoka kwa dhambi. Huwezi kutubu bila imani, na huwezi kuamini kweli bila kutubu.

1. Soma Waebrania 11:1.

- Imani ni nini? “Ni uhakika wa mambo yanayotarajiwa, uthibitisho wa mambo yasiyoonekana.”

2. Maandiko haya yafundisha nini kuhusu umuhimu wa imani?

Tushindwa kuwa, kufanya, au kupata nini ikiwa hatuna imani?

Marko 16:15-16 “Bila imani hatuwezi kualikolewa”

Yohana 8:24 “Bila imani hatuwezi kufa tukiwa huru kutoka kwa dhambi zetu”

Matendo 15:9 “Bila imani mioyo yetu haiwezi kusafishwa”

Matendo 26:18 “Bila imani hatuwezi kupokea msamaha wa dhambi na urithi”

Warumi 4:5 “Bila imani hatuwezi kupata haki inayohesabiwa kwetu”

Warumi 5:1 “Bila imani hatuwezi kuhakikiwa wala kuwa na amani na Mungu”

Wagalatia 3:2,14 “Bila imani hatuwezi kupokea Roho”

Wagalatia 3:26 “Bila imani hatuwezi kuwa wana wa Mungu”

Eph. 3:12 “Bila Imani hatuwezi kuwa na ujasiri na kuingia kwa kujiamini mbele za Mungu”

Waebrania 11:6 “Bila Imani hatuwezi kumfurahisha Mungu”

1 Yohana 5:4 “Bila Imani hatuwezi kushinda dunia”

3. Soma Waefeso 2:8-9.

- Tumeokolewa kwa nini? “Neema”
- Tumeokolewa kwa njia gani? “Imani”
- Kwa nini unadhani Mungu anamokolea watu wenye dhambi kwa njia hii (tazama aya 9)? “Ili tusije tukajivunia kupata wokovu wetu, bali tumpatie Mungu utukufu wote”

4. Soma Yohana 6:44,65.

- Yesu anafundisha nini hapa? “Anafundisha kuwa hatuwezi kuwa na Imani kwa Kristo i-sipokuwa Mungu atuvute na atupatie imani hiyo”
- Kama unaweka imani yako yote katika Yesu Kristo, imani yako ilitoka wapi? (linganisha Matendo 18:27; Wafilipi 1:29; Warumi 10:17) “Ilikuwa kutokana na neema ya bure ya Mungu tunaposikia Injili”

5. Soma Yohana 3:18.

- Je, Mungu ataweka watu kuwa na jukumu la kuhesabiwa ambao hawamuamini Yesu Kristo? “Ndiyo, tayari tumehukumiwa ikiwa hatuamini Kristo”

6. Soma Yakobo 2:14-26.

- Je, kuna aina fulani ya imani ambayo baadhi ya watu wanayo ambayo hawezi kuokoa (mistari 14-17)? Linganisha 1 Wakorintho 15:1-2. “Ndiyo”
- Ikiwa ndio, ni sifa zipi za imani isiyookoa? “Ni aina ya imani ambayo mtu anasema anaamini, lakini imani hiyo haituletei matokeo ya kazi nzuri”
- Je, mashetani wanaamini katika Mungu? Je, Imani yao huwawakomboa? “Ndio, wanaamini lakini imani hiyo huwafanya watetemeke kwa hofu wakifikiria maangamizo yao ya mwisho”
- Iwe imani yetu itoe nini ili tuihesabu kuwa ni ile inayowahifadhi? “Inapaswa kuzalisha matendo mema, utii, na vitendo vinavyofanana ili iangaliwe kuwa halisi”

HATUA ZA KUFUATA

1. Kama bado hujawahi kutubu dhambi zako na kuweka imani yako yote kwa Yesu Kristo ili akuokoe, fanya sasa. Biblia inasema “mbaliye mwita kwa jina la Bwana ataliokolewa

saved” (Rom. 10:13). Unaweza kumwita Bwana pamoja na Mshirika wa Kumfundisha, au fanya utakapo pokea kuwa peke yako naye. Jambo muhimu ni kutubu na kuachana na maisha ya dhambi uliyokuwa unayoishi, kisha kumtumaini Kristo akupe haki Yake na kusamehe dhambi zako kwa sababu ya malipo Yake msalabani.

2. Jadiliani na Mshirika wako wa Kumfundisha kuhusu aina za mambo unayoweza kuanza kufanya wiki hii kuonyesha Imani yako kwa Yesu Kristo. Ukipata mawazo kadhaa, ombeni pamoja Bwana akuongoze kuonyesha Imani yenu kwa njia zinazoweza kutambulika.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Matendo 17:30-31 “Basi, baada ya kupuuzia nyakati za ujinga, Mungu sasa anatangaza kwa watu wote kila mahali wa kutubu, kwa sababu Ameweka siku ambayo atahukumu dunia kwa haki kupitia Mtu aliyemteua, akithibitisha kwa wote kwa kumfufua kutoka kwa wafu.”

Waefeso 2:8-9 “Kwa maana kwa Neema mmealiokolewa kwa Imani; na si kwa wenyewe, ni zawadi kutoka kwa Mungu; Sio kwa matendo, ili mtu asijivunie.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Yahifadhi Mathayo 17:30-31 na Efe. 2:8-9. Jizoeze mistari hii hadi uweze kuirudia neno kwa neno.
2. Soma masomo yako yajayo na jibu maswali. Kama una maswali au ukachangan-yikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Tumia muda kidogo kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu uliyosoma.

Kikao 3

Hakikisho la Wokovu

Kuna tofauti kubwa kati ya kudhani na kuwa na hakikisho kamili. Hakikisho kamili ni la busara—linategemea msingi thabiti. Kudhani ni kuchukua mambo kwa ujinga na kwa uso—ni usiojali kutangaza kuwa ni yako jambo ambalo huna haki kamwe. Jihadharini, nawaomba, msidharau kwa kudhani kuwa mliokolewa. Kama moyo wako una tukufu katika Yesu, basi wewe ni aliokolewa. Lakini kama unasema tu, 'Ninaamini katika Yesu,' hilo halikuokoi. Ikiwa moyo wako umefanyiwa upya, ukachukua vitu ulivyowapenda zamani, na upende vitu uliwazikataa zamani. Ikiwa umekutubu kweli. Ikiwa kuna mabadiliko makubwa ya mawazo ndani yako. Ikiwa umezaliwa upya—basi una sababu za kufurahia—lakini kama hakuna mabadiliko ya kweli, hakuna utakatifu wa ndani—kama hakuna upendo kwa Mungu, hakuna sala, hakuna kazi ya Roho Mtakatifu, basi kusema kwako, 'Nimeokolewa,' ni tamko lako la binafsi tu. Inaweza kukudanganya, lakini haitakukomboa . -- Charles Haddon Spurgeon

UTANGULIZI

“Ninawezaje kuwa na uhakika kwamba mimi ni Mkristo?” Nimehakika utakubaliana nami kwa mba maswali machache ni muhimu kama hili. Lakini mtu anawezaje kuwa na uhakika kwamba yuko aliokolewa? Ikiwa ningepomba uthibitisho kwangu kwamba umeoa au umeolewa, ungeweza kufanya hivyo kwa mojawapo ya njia tatu. Kwanza, ungeweza kunionyesha leseni yako ya ndoa. Leseni ni tamko rasmi, lililosainiwa na mashahidi, kwamba umeoa au umeolewa na fulani kwa tarehe maalum. Pili, ungeweza kunitambulisha kwa mke wako na watoto wako. Tatu, ungeweza tabasamu na kusema, “Ninajua kwamba najua kwamba najua nina ndoa!”

Sasa, kama utanionyesha leseni yako ya ndoa lakini hutanionyesha mke wako na watoto, ninganza kuwa na mashaka kidogo. Ningefikiria mwenyewe, “Hakika alitengeneza leseni hiyo kwa udanganyifu!” Au, kama utanitambulisha kwa mkeo na watoto wako lakini baada ya kwenda ofisini kwa leseni ya ndoa sikuweza kupata rekodi yoyote ya leseni hiyo, labda ningehitimisha kuwa hamjaolewa kabisa, bali mnaishi tu pamoja. Au, kama unazunguka ukiwa na tabasamu kubwa la upuuzi usoni ukisema, “Nafahamu kabisa kuwa nimeolewa,” lakini hakuna mtu angeweza kupata leseni yako wala mke na watoto, wangesema, “Yeye ni mkaa! Mfungue!” Ili kuweza kuthibitisha kuwa mmekalea, unahitaji kuonyesha mashahidi wote watatu. Hivyo pia, kuna mashahidi watatu wanaoshuhudia kama tumealiokolewa: ukweli wa Neno la Mungu (linalofanana na leseni ya ndoa), alama za Uhai wa Milele

(linalofanana na mke na watoto), na shahidi wa Roho Mtakatifu (linalofanana na dhamiri ya ndani).

SOMO LA BIBLIA

Ahadi za Neno la Mungu

1. Soma Yohana 3:16.

10. Mungu anaahidi nini kwa mtu anayemwamini Yesu Kristo? “Uhai wa Milele”

2. Soma Yohane 5:24.

- Mungu anaahidi nini kwa mtu anayesikia Neno la Mungu na kuamini? “yeye ana Uhai wa Milele, hatakuja katika hukumu, na amepita kutoka kifo kwenda kwenye uhai”

3. Soma Warumi 10:9-10.

- Mungu anaahidi nini kwa mtu anayemtangaza Yesu kama Bwana na kuamini moyoni mwake kwamba Mungu alimtufufua kutoka kwa wafu? “utakuwa aliokolewa”

4. Soma Hesabu 23:19.

- Ni sifa gani za Mungu zinatajwa katika maandishi haya? “ukweli na uaminifu wa Mungu”
- Kulingana na kifungu hiki, je, Mungu atatimiza ahadi zake? “Hakika kabisa! Tunaweza kuitegemea!”

Kama ukikutana na mtu anayekuambia kuwa ni Mkristo, na mara kwa mara anatanabaisha Yohana 3:16, lakini anaishi katika dhambi bila matunda ya Roho Mtakatifu kuonekana katika maisha yake, huenda umekutana na mtu aliyepotea ambaye amejidanganya kufikiri kwamba amealiokolewa. Tunahitaji zaidi ya ahadi halisi za Neno la Mungu kutupatia uhaika. Tunahitaji pia kuona dalili za uhai wa milele.

Dalili za Uhai wa Milele

1. Soma 1 Yohana 5:13.

- Kwa nini Yohana aliandika barua ya 1 Yohana? “ili Waumini wajue kuwa wana uhai wa milele”

2. Soma 1 Yohana 1:6; 1:8; 1:10; 2:4; 2:9; na 4:20.

- Maandiko haya hufundisha nini kuwa **hakuna** dalili ya kuaminika kwamba mtu ana uhai wa milele? **“kutamka tu kuwa mtu ame aliokolewa”**

Kitu cha kwanza ambacho wahudumu wa dharura hufanya wanapokaribia ajali ni kukagua mtu aliyejeruhiwa kwa dalili muhimu, kama vile kama ana mapigo ya moyo au anapumua. Hata hivyo, lazima tujikague wenyewe kuona kama tuna dalili muhimu za uhai wa milele.

3. Soma 1 Yohana 2:3-5.

- Tunawezaje kujua kwamba tumemjua na tuko ndani Yeye? **“kama tunazingatia amri Zake”**

4. Soma Yeremia 31:31-34.

- Ni agano gani linaloelezewa katika kifungu hiki (mstari 31)? **“Agano Jipya”**
- Chini ya Agano Jipya, Mungu atafanyaje na sheria Yake (mstari 33)? **“Ataiweka ndani yetu, na kuandika moyoni mwetu”**
- Unafikiri inamaanisha nini kwa Mungu kuandika sheria Yake moyoni mwetu? Hii ni tofauti vipi na Mungu kuandika sheria Yake kwenye mawe? **“Inamaanisha Anatufanya tufurahi nayo na kutaka kuitenda, badala ya tu kuhisi tunapaswa kuitenda kwa sababu ni wajibu wetu”**

5. Soma 1 Yohana 3:9.

- Nini mtu aliyezaliwa upya kweli hawezi kufanya? **“kuwa na maisha ya dhambi”**
- Unafikiri inamaanisha nini “kuwa na maisha ya dhambi”? **“Inamaanisha kuendelea kuishi kwa dhambi kama mtindo wa maisha wa kawaida, kama alivyokuwa anaishi kabla hajageuka; kuishi katika dhambi bila kutubu kweli.”**
- Je, hili lina maana kwamba Mkristo hana dhambi (1 Yoh. 1:8,10; 2:1)? **“Bila shaka hapana!”**
- Ni maisha gani Mkristo wa kweli ataishi? **“maisha ya kutubu”**

6. Soma 1 Yohana 3:14.

- Ni dalili gani muhimu ya uhai wa milele inayojitokeza katika mstari huu? **“upendo kwa ndugu”**
- Upendo kwa ndugu unaonekana vipi (1 Yoh. 3:16-18)? **“kutoa maisha yetu kwa ajili yao, ikiwa ni pamoja na kutoa fedha na mali zetu kuwasaidia”**

7. Soma 2 Kor. 5:17.

- Ni kweli gani kuhusu kila mtu aliye katika Kristo? **“yeye ni kiumbe kipya”**

- Unadhani msembo wa 'kiumbe kipya' unamaanisha nini katika mstari huu? *"inamaanisha mtu huyu amebuniwa upya kwa neema na nguvu za Mungu kuwa mtu mpya kabisa ndani — mtu aliyekuzaliwa upya"*
- Kulingana na mstari huu, ungeweza kutarajia mabadiliko makubwa kama kweli ungebadilika kwa Kristo? *"Ndiyo, ningetarajia mabadiliko makubwa yatokee!"*

8. Soma Ezekeili 36:26-27.

- Nini hutokea kwa mioyo yetu tunapookolewa na Mungu? *"Anatoa mioyo yetu ya zamani ya mawe na kutupatia mioyo mipya ya nyama."*
- Je, umewahi kuhisi mapenzi ya moyo wako kubadilika kuelekea kwa Mungu, Neno Lake, watu Wake, na mapenzi Yake? Eleza. _____.

Shahidi wa Roho

1. Soma Warumi 8:15-16.

- Roho hushuhudia kwa nini? *"roho zetu"*
- Roho hushuhudia ukweli gani? *"kwamba sisi ni watoto wa Mungu"*
- Shahidi huyu wa Roho anatufanya tufanye nini (mstari 15)? *"tumwite Mungu, Abba! Baba!"*
- Je, umewahi kupata uzoefu huu maishani mwako? Eleza.

HATUA ZA KUFUATA

1. Tumia muda sasa hivi kujadili na mshirika wako wa kumfundisha kama unayo aina hizi tatu za hakikisho: Ahadi za Neno, Dalili za Uhai wa Milele, na Shahidi wa Roho. Ongezea mshirika wako wa kumfundisha kama hujasikia uhakika kuhusu dalili za uhai wa milele au shahidi wa Roho.
Labda yeye ataweza kutoa mtazamo wa upande mwingine ambao wewe huenda hukuweka.
2. Onyo moja - kujiangalia sana binafsi kunaweza kuwa hatari, kwani husababisha mashaka na hofu kupita kiasi. Mwenye imani wa kweli ana uelewa wa maumivu kuhusu mapungufu yake. Mkristo wa kweli ni mwenye hisia kali kuhusu ukosefu wake wa utii, upinzani dhidi ya dhambi, upendo kwa ndugu,

kushinda dunia, na upendo kwa Mungu. Kwa hiyo, hakikisha kubalansi uhakika unaoatokana na ishara za Uhai wa Milele, pamoja na ahadi za Neno, na ushuhuda wa Roho Mtakatifu.

3. Kama unagundua kuwa unamiliki aina hizi za uhakika, simama na mshukuru Mungu pamoja na Mshirika wa Kumfundisha kwa kukupa uhakika kwamba wewe ni aliokolewa kweli. Jitahidi kukaa karibu na Yesu ili uhakika wako usipungue kwa wakati.
4. Kama ukijitathmini kwa makini na kugundua kuwa wewe si Mkristo kabisa, anza kutubu dhambi zako kwa moyo wote na multe Mungu kwa rehema (Is. 55:6-7). Endelea kumtafuta Bwana hadi uhakika huu wa aina tatu uwe wako.
5. Sema Mitendo 17:30-31 na Waefeso 2:8-9 kwa mshirika wako wa kumfundisha.
6. Endelea kupitia mitakatifu uliyoikumbuka tayari ili usisahau.

KUKUMBUKA MAANDIKO

1 Yohana 5:13, “Vitu hivi nimekuandikia wewe unayemuamini Jina la Mwana wa Mungu, ili ujue kwamba una Uhai wa Milele.”

Maandiko ya ziada unaweza kutaka kukumbuka: Rom. 8:15-16, 1 Yh. 3:9; 2 Kor. 5:17.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka 1 Yohana 5:13. Fanyia kazi mstari huu mpaka uweze kurudia kwa ukamilifu.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Tumia muda fulani kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu ulichosoma.
4. Kumbuka vitabu vya Agano Jipya kwa mpangilio, na uwe tayari kuvisomea Mshirika wa Kumfundisha.

Kikao cha 4
Kuishi Katika Neno - Sehemu ya 1

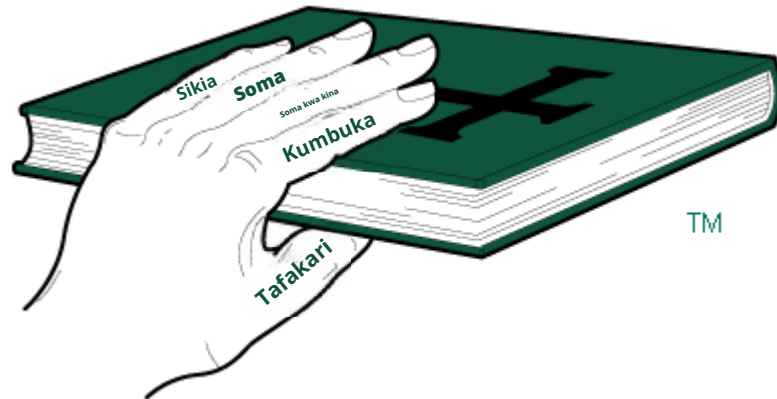
Biblia ina akili ya Mungu, hali ya mtu, njia ya wokovu, hatima ya walio na dhambi na furaha ya Waumini. Mafundisho yake ni matakatifu, amri zake ni za lazima kufuatwa, hadithi zake ni za kweli, na maamuzi yake hayabadiliki. Iisome ili uwe mwerevu, iamini ili uwe salama, na itekeleze ili uwe mtakatifu. Ina mwanga wa kukuongoza, chakula cha kukuunzi, na faraja ya kukutia moyo. Ni ramani ya msafiri, fimbo ya mtume, dira ya nahodha, upanga wa mwanajeshi, na hati ya Mkristo. Hapa paradiso inarejeshwa, mbinguni waziwa na milango ya kuzimu kufunuliwa. Kristo ndiye lengo kuu, mema yetu ni nia yake na Utukufu wa Mungu ni mwisho wake. Inapaswa kujazwa katika kumbukumbu, kutawala moyo, na kuongoza miguu. Iisome polepole, mara kwa mara, na kwa maombi. Ni mgodi wa utajiri, bustani ya utukufu, na mto wa furaha. Imetolewa kwako katika maisha, itafunguliwa katika hukumu, na itakumbukwa milele. Inahusisha wajibu mkubwa zaidi, itatulipa kazi kubwa zaidi, na itakataaza wote wanaochezea yaliyomo yake matakatifu .

-- Mwandishi haijulikani

UTANGULIZI

Yesu alisema katika Yohana 8:31, "Ikiwa mnatimiza Neno langu, basi kweli ninyi ni wanafunzi wangu." 'Kutimiza neno la Yesu' ni kuendelea kulisikiliza kwa kusudi la kulifuata. Kama Mkristo mpya ni muhimu kukuza tabia ya kumkabidhi Mungu ya kuvumilia kuambilia Neno la Mungu mara kwa mara na kwa hata ya kawaida.

1 Petro 1:23 inatufundisha, "kwa maana mmezaliwa upya, si kutokana na mbegu inayoangamia, bali isiyoangamika, yaani kupitia Neno la Mungu lililo hai na linaloishi." Kisha, 1 Petro 2:2 inasema, "kama watoto wachanga, mpende maziwa safi ya Neno, ili kwa hilo mukue katika wokovu." Mungu hatutumii tu Neno Lake kutufanya tuwe wazaliwa upya, bali hutumii pia kutusaidia kukua katika kuheshimu wokovu wetu. Katika vikao vyetu kuhusu Kuishi Katika Neno, tutaangazia njia tano tofauti za kupokea Neno la Mungu: kusikia, kusoma, kusoma kwa kina, kukumbuka, na kutafakari.

SOMO LA BIBLIA

Kusikia Neno la Mungu

1. Soma Maandiko yafuatayo na andika nini ni kweli kwa wale wanaosikia na kutenda au kuamini Neno la Mungu.
  11. Luka 8:21 "ndio mama na ndugu wa Yesu"
  12. Luka 11:28 "wamebarikiwa"
  13. Warumi 10:17 "ili wapate Imani"
  14. 1 Thes. 2:13 "Neno la Mungu litatekeleza kazi yake ndani yao"
2. Kutokana na Maandiko hapo juu, unadhani Mkristo anapaswa kukaa nyumbani kutoka kanisani na kusoma Biblia peke yako? Hapana!

Kusoma Neno la Mungu

1. Soma marejeleo yafuatayo: Matthew 12:3,5; 19:4; 22:31; Mk. 12:26.
Yesu alitarajia tufanye nini na Neno la Mungu? "Soma."
2. Soma Mt. 4:4. Yesu alidhani tutasoma na kuishi kwa kiasi gani cha Neno la Mungu? "Kila neno linalotoka mdomoni mwa Mungu"
3. Ni nini kilichoahidiwa kwa wale wasomao maneno ya kitabu cha Ufunuo? "Baraka"

“Nataka kujua jambo moja, njia ya mbinguni: jinsi ya kufika salama kwenye pwani ile yenye furaha. Mungu mwenyewe ameonyesha unyenyekevu kwa kufundisha njia; kwa ajili ya mwisho huu alikuja kutoka Mbinguni. Ameandika hivyo katika kitabu. O nipatie kitabu hicho! Kwa bei yoyote nipatie Kitabu cha Mungu! Nimekipata: hapa kuna maarifa ya kutosha kwangu. Nifanye kuwa mtu wa kitabu kimoja.” -- John Wesley

3. Soma Ayubu 23:12. Ayubu alimthamini Neno la Mungu kuwa la thamani kati-ka maisha yake? “zaidi ya chakula chake cha lazima.” Je, uko tayari kuanza leo kuthamini Neno la Mungu kama Ayubu alivyoifanya? _____

**4. Je, unapata muda kila siku kusoma sehemu ya Neno la Mungu? _____
Kama bado hujafanya hivyo, je, utanza leo? _____**

Kusoma Neno la Mungu

1. Soma Ezra 7:10.

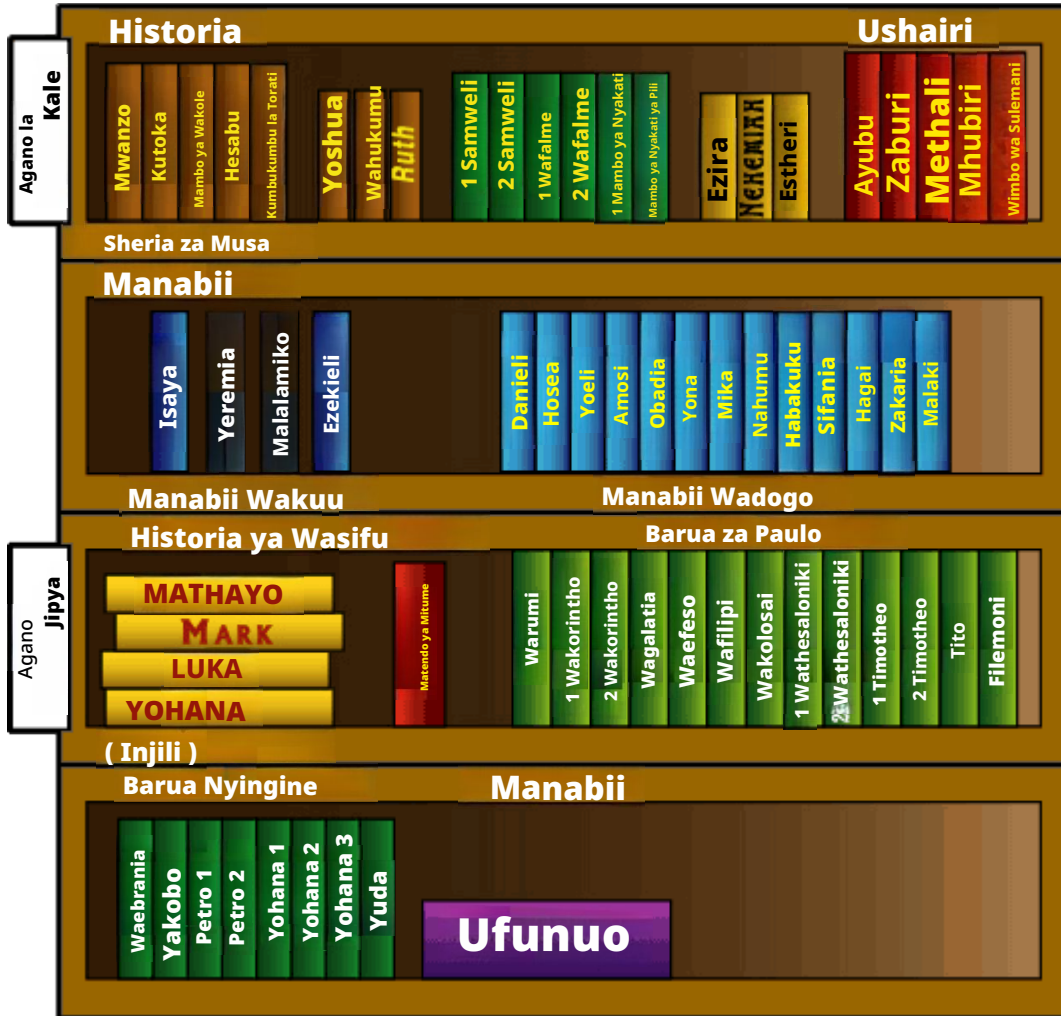
- Kwa nini Ezra alijifunza Sheria ya Mungu? **“ili kuitekeleza na kuifundisha”**

2. Soma 2 Timotheo 2:15.

- Tunapaswa kuwa wa aina gani ili tuweze kujiwasilisha mbele za Mungu tukithibitishwa kama fundi asiyehitaji aibu? “mwenye bidii”
- Tufanye nini na Neno la Mungu ili tusijisikie aibu mbele za Bwana?
“kuditumia kwa usahihi”

3. Soma kwa makini mchoro huu uliopo chini na jifunze kuhusu vitabu vya Biblia na aina ya fasihi zilizo ndani yao. Ukihitaji msaada, muulize mshirika wako wa kumfundisha.

Muhtasari wa Biblia

Jinsi ya Kusoma Biblia

Huenda kifupi kinachofuata kikakusaidia unapoanza kusoma Biblia.

- B** Jiingize Katika Maandishi
- I** Tambua Wazo Kuu
- B** Unda Muhtasari
- L** Tafuta Maneno na Miskili Inayojirudia

E Chunguza Muktadha

S Angalia Maneno Yanayounganisha

T Maswali 5 W

U Tumia Zana za Kujifunzia

D Tambua Maana Rahisi ya Maandishi

Y Maisha Yako

Jizame Katika Maandishi: Kitu cha kwanza kufanya unaposoma kipande ni kukisoma kurudia-rudia mpaka uone kila kitu kilicho ndani yake. Kuwa kama mvulana mdogo anayechoma machungwa hadi asababu hata tone moja la juisi lisibaki. Lala chini na jizame katika maandishi.

Tambua Wazo Kuu: Baada ya kusoma kipande mara nyingi, jaribu kutambua wazo kuu msingi ndani ya kipande hicho. Ikiwa ungefupisha kipande hiki kwa kiwango cha chini kabisa, ni wazo gani moja kuu lingengekuwa? Wazo hili kuu litakuwa kichwa cha kipande chako.

Tengeneza Muhtasari: Tumia mawazo yako ya wazo kuu kama kichwa cha kipande, kisha tafuta mgawanyiko wa asili ndani ya kipande unaohusiana na wazo lako kuu.

Tafuta Maneno na Misemo Yanayojirudia: Unaposoma sehemu hiyo, zingatia au tambua maneno yote yanayotokea mara nyingi ndani ya sehemu hiyo. Kwa mfano, katika Yohana 15:1-7, utapiga alama “vine”, “branch”, “abide” na “fruit”.

Chunguza Muktadha: Methali ya zamani ni kweli kabisa – “Maandishi bila muktadha ni sababu ya kosa.” Hakikisha unasoma kilichotangulia na kilichofuata sehemu hiyo. Jitahidi kuelewa mtiririko wa mawazo wa mwandishi, na nafasi ya sehemu yako ndani ya h-oja yake kwa ujumla.

Angalia Maneno ya Kuunganisha: Zingatia maneno yote ya kuunganisha kama “for”, “but”, “and”, “therefore”, “just as”, “in order that”, “because”, “so then”, “however”, “or”. Kila neno kati ya haya lina kazi tofauti ndani ya sentensi, na kuyagundua kunaweza kufungua maana yake kwako.

Maswali matano ya W: Muulize maandiko maswali matano ya W – Nani, Nini, Lini, Wapi, na Kwa nini. Andika majibu unayopata kutoka maandiko.

Tumia Vifaa vya Kusoma: Kutumia konkodansi, kamusi ya Biblia, marejeleo ya msalaba, tafsiri na maelezo mbalimbali kunaweza kukuwezesha kupata taarifa zaidi kuhusu sehemu unayosoma. Usikimbilie maoni haraka katika mchakato huu au utajinyima furaha ya kugundua maarifa kwa njia yako mwenyewe. Vifaa vingi vya kusoma vinaweza kupatikana bure mtandaoni. Mojawapo ya maeneo hayo ni www.biblestudytools.com.

Tambua Maana Rahisi na Asili ya Maandiko: Methali ya kale bado ni kweli, "Ikiwa maana rahisi ina maana nzuri, usitafute maana nyingine." Tusitafuta maana ya kificho au fumbo ndani ya maandiko, bali tujisikie kuridhika na maana rahisi inayojitokeza uso kwa uso katika Maandiko. Jitahidi kuelewa maana ya mwandishi wa awali kwa wasomaji wake.

Maisha Yako: Biblia haikutolewa kuwafanya watu wenye dhambi wawe werevu zaidi, bali ili kubadilisha maisha yao. Kazi yako ya kusoma Biblia haijakamilika hadi utakapotekeleza kweli unazozigundua katika maisha yako. Tumia MBINU YA SPECK: Je, kuna Dhamu za kuepuka, Ahadi za kudai, Mifano ya kufuata, Amri za kutii, au Maarifa ya kupata kutoka maandikoni?

Kama unajiuliza jinsi ya kufanya muhtasari wa kipengee cha Maandiko, hii ni mfanono wa muhtasari kutoka 2 Timotio 1:9-10:

Wazo Kuu: Injili ya Wokovu wa Mungu

- 1. Matumizi ya wokovu wetu:** "alikutuita kwa wito mtakatifu"
- 2. Msingi wa wokovu wetu:** "siyo kwa kazi zetu, bali kwa Neema yake mwenyewe"
- 3. Uungu wa wokovu wetu:** "kusudi lake mwenyewe... ambalo umetupatia sisi katika Kristo Yesu tangu milele."
- 4. Utekelezaji wa wokovu wetu:** "lakini sasa umefunuliwa kwa kuonekana kwa Mwokozi wetu Kristo Yesu."
- 5. Matokeo ya wokovu wetu:** "ambaye aliondoa kifo na kuleta uzima na maisha yasiyoisha kwa uwazi kupitia Injili."

Usijali kama huwezi kufuata kila moja ya hatua zilizoelezwa hapo juu. Kwa sasa unachunguza kifungu cha Maandiko polepole. Chukua muda kufurahia kugundua utajiri wa Neno la Mungu. Usijisikie kuzidiwa na yote haya - angalia kama fursa ya kufurahia kumjua Mungu. Ikiwa huna muda wa kutosha kufanya yote yaliyotajwa, fanya unavyoweza. Kusudi si kukamilisha orodha ya mambo, bali kuhusika kwa kweli na Mungu aliye hai.

HATUA ZA KUFUATA

1. Hakikisha uwepo wakati kanisa lako la mahali linapokusanyika kusikiliza mafundisho ya Neno la Mungu.
2. Tengeneza mpango wa kusoma Neno la Mungu kwa ajili yako mwenyewe. Chagua kitabu cha Biblia, na usome moja kwa moja kutoka mwanzo hadi mwisho. Unaweza kuchagua kusoma sura moja au zaidi kwa siku, au kusoma tu kadri muda wako utakavyoruhusu. Epuka kucheza Bible Roulette (hii ni pale unapofungua Biblia kwa bahati nasibu na kusoma sehemu yoyote unayoiona kwenye ukurasa). Chagua wakati na mahali ambapo hautavurugika au kuingiliwa. Mara nyingi ni wazo zuri kusoma Neno la Mungu mapema asubuhi kabla ya kuanza majukumu mengine ambayo lazima yafanyike. Jadiliana mawazo yako na Mshirika wa Kumfundisha.
3. Soma 1 Yohana 5:13 kwa mshirika wako wa kumfundisha. Soma mistari mengine ambayo pia umeyakumbuka.
4. Tamka vitabu vya Agano Jipya kwa mpangilio kwa mshirika wako wa kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

2 Timothy 2:15, "Jitahidi kujionyesha umekubaliwa na Mungu kama mfanyakazi ambaye hawezi kujutia, ukishughulikia neno la kweli kwa usahihi."

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuyajifunza kwa moyo: Rom. 10:17; Ayubu 23:12; 2 Tim. 3:16.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Jifunze 2 Timothy 2:15. Zoeza mstari huu hadi uweze kurudia bila kosa.
2. Soma masomo yako yajayo na jibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.

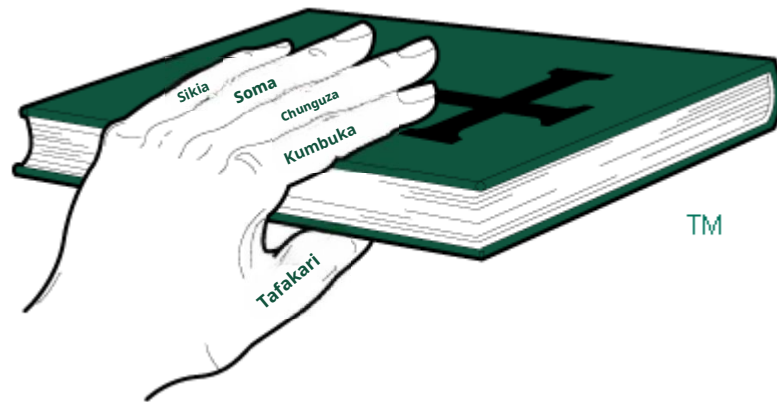
3. Hakikisha uko pale wakati kanisa lako linapokutana wiki hii ili usikilize Neno la Mungu likihubiriwa na pia uchukue maelezo ya mahubiri. Tumia muda kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu yale uliyosoma.
4. Katika siku moja au zaidi wiki ijayo, chagua kipengele cha Biblia ungependa kusoma. Mwanzoni inaweza kuwa bora kujizua kwa aya moja tu. Kwa kutumia kalamu na daftari, anza kurekodi maoni yako kutoka sehemu hii ya Maandiko unapoendelea kupitia hatua 10 zilizoainishwa katika acrostic **BIBLE STUDY** .

Kikao 5

Kuishi Katika Neno - Sehemu ya 2

'Akili yangu ikiwa sasa wazi zaidi na kupanuka, nilianza kusoma Maandiko Matakatifu nikiwa nimezama kwa magoti, nikiwa nimeacha vitabu vingine vyote na kuomba, iwezekanavyo, kila mstari na neno. Hii ilikuwa chakula halisi na kinywaji halisi kwa roho yangu. Kila siku nilipokea uhai mpya, mwanga, na nguvu kutoka juu. Nilipata maarifa zaidi ya kweli kutoka kusoma Kitabu cha Mungu katika mwezi mmoja kuliko ningewahi kupata kutoka kwa maandishi yote ya watu.'" -- George Whitefield

UTANGULIZI

Katika kikao chetu cha mwisho tulichunguza mawazo ya kusikia, kusoma, na kusoma kwa makini Neno la Mungu. Vizuri, katika kikao hiki tutaendelea kujadili jinsi tunavyoweza kuimarisha maisha yetu kwa Neno la Mungu kwa kulikumbuka kwa moyo na kutafakari juu yake.

SOMO LA BIBLIA

Kukumbuka Neno la Mungu

Hadi sasa, umejifunza mistaari kadhaa ya Maandiko, na umejifunza kwa njia ya moja kwa moja jinsi ilivyo muhimu kuwa na uwezo wa kukumbuka Neno la Mungu akilini mwako wakati wowote.

1. Soma Maandiko yafuatayo, kisha andika faida zinazopatikana kutokana na kukumbuka Maandiko:

15. 2 Cor. 3:18 "tunabadilishwa kuwa mfano wa Kristo"
16. Zab. 119:9,11 "tunatumza njia zetu kuwa safi; hatufanyi dhambi dhidi Yake"
17. Zab. 119:97 "tunaweza kutafakari Neno lake kila siku"
18. Sao 22:17-19 "imani yetu itaimarika"
19. Andika faida zozote za ziada unazoweza kufikiria: "tutakuwa na uwezo wa kushiriki Injili na wasio waumini hata tunapokuwa hatuna Biblia; tutakuwa na uwezo wa kuhamasisha na ku-shauri Waumini wakati wowote"

Watu wengi wanahangaika kusema kwamba hawawezi kukumbuka Neno la Mungu kwa sababu wanaona akili zao hazina uwezo wa kufanya hivyo. Hata hivyo, je, tayari wamememorizia anuani zao, namba za simu, majina ya wanajamii wao, tarehe za kuzaliwa, namba za usalama wa jamii, njia za kwenda kazini, n.k.? Bila shaka! Ukweli ni kwamba ikiwa tutajitahidi, sote tunaweza kuhifadhi Neno la Mungu akilini. Hebu fikiria mamilionea tajiri alikubali kukulipa \$1,000 kwa kila mistari utakayoikumbuka wiki ijayo. Unafikiri utafanikiwa kiasi gani? Je, unadhani uwezo wako wa kukumbatia akilini Maandiko ungeimarika kidogo kwa motisha hiyo? Naam, hakika ikiwa fedha zinaweza kututia moyo, mazuri ya kiroho ya nafsi zetu na za wengine yanapaswa kututia moyo zaidi!

Basi, tunatambua Neno la Mungu vipi? Niruhusu kutoa mapendekezo ya vitendo.

- Chagua maandishi. Unapokuwa ukifanya kazi kupitia Mwongozo wa Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi pamoja na mwenza wako, utapewa mistari ya Maandiko kutoka sehemu mbalimbali za Biblia. Baadaye, unaweza kutaka kujifunza aya, sura, au kitabu kizima cha Biblia kwa ukamilifu. Mbinu zote mbili zina faida nzuri sana.
- Andika mstari hapo kwenye kipande cha karatasi au kadi ya faharasa. Soma mstari huo kwa suti mara kadhaa mpaka uweze kuurudia bila kuangalia. Andika mstari huo kwa kutumia kompyuta au simu na uhakikishe unaweza kuandika kikamilifu. Toa kadi yako unapofanya mazoezi, unapotembea, ukiwa kwenye foleni benki au posta, na rudia mstari wako. Kwa kawaida huchukua karibu marudio 100 kabla ya kweli kumfikia mstari vizuri sana.
- Huenda ukaunda nakala ya mstari wako na kuutumia kama picha ya utangulizi (wallpaper) ya simu au kompyuta yako. Unaweza kuandika mstari wako kwenye kioo cha bafuni, au kuandika herufi ya kwanza ya kila neno la mstari kwenye kadi. Pia unaweza kuing'iniza mstari wako mahali unapoishi kila siku, kama kando ya sinki ya jikoni, ili uweze kukumbuka mstari huo unapotafuta vyombo. Unaweza kutunga wimbo mfupi ukitumia maneno ya mstari unaojifunza kwa ndani.

Katika kukumbuka kwako yote, kumbuka kuwa lengo si kuona ni mistari mingapi unaweza kukumbuka. Hiyo itasababisha kiburi cha kiroho tu. Lengo ni kuhifadhi Neno la Mungu moyoni mwako ili uweze kuwasiliana na Mungu na Kumtumikia siku nzima.

Kutafakari Neno la Mungu

Leo kuna aina nyingi za kutafakari zinazotumika. Katika baadhi ya aina, lengo ni kufuta mawazo au kurudia neno au mantra. Hata hivyo, Maandiko yanahimiza kutafakari Maandiko. Tafakari ya kibiblia ni kufikiri kwa kina kuhusu maana ya Neno la Mungu na jinsi unavyo- itumia katika maisha yako. Ni kama anavyofanya ng'ombe anapokunywa kimyakimya. Ng'o- mbe hutamka chakula kilichotamwa kutoka kwenye tumbo zake nne ili aendelee kukinywa. Kutafakari ni kama fundi mchoraji ambaye hutazama kwa makini lulu angavu, kabla ya kuizungusha kona zote na kuipolisha ili kung'aa na kuonyesha uzuri wake wote. Kusoma Bi- blia ni kama kuingiza mfuko wa chai mara moja katika maji moto. Kutafakari ni kama ku- acha mfuko wa chai uvire maji mpaka ladha yake tamu yote ichukuliwe.

1. Soma Yoshua 1:8.

- Yoshua hangekubali nini kuondoka mdomoni mwake? **“kitabu cha Sheria”**
- Yoshua angekutafakari mara ngapi? **“mchana na usiku”**
- Kwa nini Yoshua angekutafakari Sheria? **“ili awe makini kufanya yote yaliyoandikwa ka- tika kitabu hicho”**
- Kutafakari kwake kungeleta matokeo gani? **“- angefanikiwa na kuwa na mafanikio”**

2. Soma Zaburi 1:1-3.

- Mtu aliye barikiwa huangazia vipi sheria za Mungu (mstari wa 2)? **“anazifurahia”**
- Hufanyaje nazo? **“hutafakari kuhusu sheria hiyo mchana na usiku”**
- Tafakari itazalisha nini katika maisha yake? **“matunda na ustawi wa roho”**

3. Soma Zaburi 39:3.

- Ni lini moto ulizimia ndani ya moyo wake? **“wakati alipokuwa akitafakari (kufikiri kwa makini)”**

Baada ya mabadiliko yake, Jonathan Edwards aliandika yafuatayo:

“Nilihisi mara nyingi kuwa kila sentensi ilitoa mwanga mwingi na chakula cha roho kilichonipa faraja, kiasi kwamba sikuweza kusoma kwa kasi; mara nyingi nikikaa kwa muda mrefu kwenye sentensi moja kuona maajabu yaliyomo ndani yake, na hata hivyo sentensi karibu zote

zilikuwa zimejaa maajabu." -- Jonathan Edwards

Basi, wewe hufanyaje tafakari? Niruhusu nitolee baadhi ya mapendekezo ya kiutendaji kutoka kwa vokali za alfabeti AEIOU.

Aiulize maswali kuhusu sehemu:

Eangazia maneno mbalimbali:

Ikwa maneno yako mwenyewe (tafsiri ya neno).

Osehemu nyingine (marejeleo msaliti).

Utumie sehemu (matumizi).

Kwa mfano, tuseme tunatafakari juu ya Yohana 3:16.

Iulize maswali kuhusu sehemu: Unaweza kuuliza “Mungu anapenda nani?” “Mungu alionyesha wapenzi wake vipi?” “Nani atakayepokea Kristo?”

Angazia: Soma mstari mara kwa mara ukiangazia neno tofauti kila wakati. Mara ya kwanza unaweza kuangazia, “Kwa sababu Mungu alipenda dunia.” Mara inayofuata, “Kwa sababu Mungu alipenda dunia.” Mara inayofuata itakuwa “Kwa sababu Mungu alipenda dunia.”

Kwa maneno yako mwenyewe: Unaweza kuielezea tena aya hii hivi: “Mungu anapenda dunia hii sana kiasi kwamba Alitoa zawadi kuu kabisa - Yesu Kristo - ili wale wanaoamini wasipotee katika kuzimu, bali waishi na Mungu milele mbinguni.”

Vipande vingine: Angalia marejeleo ya msalaba katika pembeni mwa Biblia yako. Kwa mfano, unaweza kutafuta Warumi 5:8 kama marejeleo ya msalaba kwa “Mungu alipenda dunia” ili kupata mwanga zaidi kuhusu aya unayoingalia.

Tumia aya hii: Tambua jinsi aya hii inavyohusiana na maisha yako. Unaweza kuuliza, “aya hii inamaanisha nini kwangu?” Ili kufanya hivyo, unaweza kutumia njia ya SPECK -

1. Je, kuna dhambi ninayopaswa kuepuka?
2. Je, kuna **ahadi** kwangu kudai?
3. Je, kuna mfanoniufuatie au nisiufuatie?
4. Je, kuna AMRI nifuataye?
5. Je, kuna maarifa mengine nayotakiwa nifuatilie?

HATUA ZA KUFUATA

1. Chukua muda sasa kutafakari Yoshua 1:8 pamoja na mshirika wa kumfundisha kwa kufuata miongozo iliyotajwa hapo juu.

2. Jitahidi kufanya ahadi makini ya kuendelea kukariri Maandiko mara kwa mara kwa ajili ya mema ya roho yako na manufaa ya wengine.
3. Tamka 2 Timothy 2:15 kwa mshirika wako wa kumfundisha. Tamka mistari mingine ambayo umejifunza pia.
4. Soma vitabu vya Agano Jipya kwa mpangilio kwa mshirika wako wa kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Yoshua 1:8, *“Hili kitabu cha sheria halitoki mdomoni mwako, bali utatafakari juu yake siku na usiku, ili uwe makini kufanya yote yaliyoandikwa ndani yake; kwani basi utapata njia yenye mafanikio, na kisha utafanikiwa.”*

Maandiko ya ziada unayoweza kutaka kuyakumbuka: Zaburi 119:9,11; Zab. 1:1-3.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka Yoshua 1:8. Fanyia kazi mstari huu mpaka uweze kurudia kwa ukamilifu.
2. Kumbuka vitabu vya Agano la Kale kwa mpangilio.
3. Soma kwa makini utafiti wako unaofuata na jibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
4. Hakikisha uko pale wakati kanisa lako linapokutana wiki hii ili usikilize Neno la Mungu likihubiriwa na pia uchukue maelezo ya mahubiri. Tumia muda kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu yale uliyosoma.
5. Baada ya kusoma sehemu fulani katika Biblia, chukua muda kidogo kutafakari kuhusu hayo, kisha andika mawazo yako katika daftari la kumbukumbu. Wasiliana na Mshirika wa Kumfundisha na mshirikishe mawazo yako wakati mnapokutana tena.

Kikao 6

Sala

"Ni jambo zuri kuufanya mwanzo wa asubuhi na mwisho wa usiku kuwa na sala. Jilinde kwa makini dhidi ya mawazo ya uongo na ya mtego yanayosema , "Subiri kidogo, nitasali baadaye saa moja; kwanza lazima nitende hili au lile." Mawazo kama haya hukutenganisha na sala na kuingiza shughuli zingine zinazotovutia na kukufanya usisali kabisa siku hiyo."

-- Martin Luther

"Sala si kumshawishi Mungu kuwa na shaka, bali ni kumshika kwa hiari yake."

-- Martin Luther.

"Nguvu ya sala haijawahi kujaribiwa hadi kiwango chake kamili. Kama tunataka kuona maajabu makuu ya nguvu za kimungu na neema zikifanyika mahali pa udhaifu, kushindikana na kukatishwa tamaa, tujibu changamoto ya Mungu inayodumu, "Nipige wito, nami nitakujibu, na nitakuonyesha mambo makuu na makuu ambayo hujui!"

-- *Hudson Taylor*

"Unaweza pia kupata mtu hai asiye pumua, kama vile Mkristo hai asiye omba." -- Matthew Henry

UTANGULIZI

Bila shaka, mazoea mawili muhimu zaidi kwa kila Mkristo kudumisha mawasiliano na Mungu ni Neno la Mungu na sala. Baada ya kujadili kuishi katika Neno la Mungu katika vipindi viwili vya hivi karibuni, sasa tuyazame zaidi katika sala. Sala ni mojawapo ya mambo muhimu na yenye thamani zaidi katika maisha ya Mkristo. Kwa sala, milima hurushwa baharini, watu waovu zaidi huwa wamerudishwa haki mbele ya Mungu Mtakatifu, na watu dhaifu na wadogo hupata nguvu na kuwa wenye uwezo. Lengo la kikao hiki ni kwamba ugundue kile Maandiko yanavyoeleza kuhusu jinsi tunavyopaswa kuomba, kwa nini tunapaswa kuomba, na kisha kukutia moyo katika furaha na baraka za maombi.

Kwa wale waliomo katika Kristo, maombi ni jambo tunalopaswa kujifunza kufanya. Maisha yetu yote hadi kuzaliwa upya yamekuwa katika uasi dhidi ya Mungu. Hatukuwa na uwezo wala hamu ya kuwa na uhusiano wa wokovu pamoja naye. Lakini sasa tumekaribishwa na kupatanishwa na Mungu wetu Mkuu na Mtakatifu kupitia Yesu Kristo. Kwa hivyo, sasa tuna upatikanaji wa kuwasiliana naye katika maombi. Maombi ni fadhila kuu na yenye baraka ambayo kila Mkristo anapaswa kushiriki nayo kwa furaha na mara kwa mara. Maombi kwa asili yake ni kuwasiliana na Mungu.

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Mt. 6:9. Sala ya Bwana mara nyingi huitwa "sala mfano." Hii ni kwa sababu Yesu anatuambia tusali kwa njia hii. Tukifuata ushauri wa Bwana wetu, tunapaswa kucukua kanuni za sala hii na kuzitumia katika maisha yetu ya sala.

20. Je, Yesu anatumia cheo gani anapomwita Mungu (linganisha Mathayo 7:11 na Warumi 1:7)?
Baba
21. Hii inasema nini kuhusu uhusiano wetu pamoja naye na jinsi tunavyoweza kumkaribia kwa maombi (linganisha Efe. 3:12)? **Anatupenda, anatumia, na tunaweza kumkaribia kwa ujasiri wakati wowote.**
22. Tumia kamusi, tafuta maana ya neno "hallowed". Yesu anatoa umuhimu gani kwa jina la Baba? **Umuhimu mkubwa sana! Jina lake ni takatifu, limewekwa tofauti na majina yote mengine!**

2. Soma Mathayo 6:10.

- Je, jambo la kwanza Yesu anatumia kuomba ni nini? **Ufalme wake uje.**
- Unafikiri ufalme wa Mungu unakuja duniani utaonekana aje?
Wadhhalimu wangegeuzwa, na waumini wasio imara wangekuwa wakikua na kutengeneza wanafunzi wa wengine.
- Je, kutokana na mstari huu tunaweza kusema kusudi la maombi ni kupigania kufanikisha mapenzi yetu? (linganisha 1 Yohana 5:14-15 na Luka 22:42) **Hapana kabisa! Kusudi la maombi ni kufanikisha mapenzi ya Mungu duniani.**
- Kujua kwamba Mungu ni mwema, tunaweza kutarajia nini kutoka kwa mapenzi Yake (linganisha Warumi 8:28-29)? **Itakuwa kwa mema yetu, na itafanya kazi kutufanya tufanane na Yesu Kristo.**
- Ikiwa tunapeleka mapenzi ya Mungu mbele ya yetu, hili linaweza kuathirije kile tunachomuomba? **Tutajitahidi katika maombi kugundua na kuomba mambo ambayo Mungu anataka yatokee, badala ya kuomba kwa ubinafsi mambo ambayo tungetaka yatokee.**

3. Soma Mathayo 6:11

- Kuomba Mungu kwa “mkate wa leo” na si wa kesho kunakufundisha nini? **Kwamba tunapaswa kuwa na wasiwasi hasa na mahitaji ya sasa, na kumtumaini Mungu kwa mahitaji ya baadaye.**
- Ombi hili rahisi linashauri nini kuhusu utegemezi wetu kwa Mungu? Mtazamo huu unapaswa kuathirije maombi yetu kwa namna gani? **Ombi hili linatufundisha kuwa sisi ni tegemezi kabisa kwa Mungu kwa kila jambo, kiroho na kifisadi, na linapaswa kutufanya tumtegemee Yeye kabisa kwa mambo yote.**
- Mungu hatuahidi utajiri au mafanikio makubwa katika maisha haya. Ombi hili linapendekeza tuombe nini? **Tunapaswa kuomba kwamba Mungu atupatie tunachohitaji, si lazima kila kitu tunachotaka.**

4. Soma Mathayo 6:12

- Yesu alitufundisha tuombe nini katika mstari huu? **Msamaha wa dhambi zetu.**
- Kwa nini unaona mwamini ataendelea kuomba msamaha wa dhambi?
Kwa sababu uhusiano wake na Mungu umevunjika kwa dhambi zake, na anataka uhusiano huo urejee. Mwanamwamini anapokuwa aliokolewa, dhambi zake zote za zamani, za sasa, na za baadaye hufutwa kisheria machoni pa Mungu (Waebrania 10:14). Hata hivyo, dhambi katika maisha yake inaweza kusababisha kuvunjika kwa mahusiano kati yake na Mungu. Kwa hivyo, muumini anahitaji kukiri dhambi zake na kuomba msamaha ili arudi katika mahusiano na Mungu.
- 1 Yohana 1:9 inatufundisha nini kwamba Mungu atafanya tunapomkiri dhambi zetu Kwa-ke? **Atatusamehe na kututakasa dhambi zote.**

5. Soma Mathayo 6:13.

- Aya hii inatufundisha nini kuhusu utegemezi wetu kwa Mungu? **Inatufundisha kuwa tunategemea kabisa Mungu ili kushinda majaribu na dhambi.**
- Inatufundisha nini kuhusu udhaifu wa mwanadamu? **Inatufundisha kuwa sisi wenyewe tuko dhaifu sana, hatari kupotea na kushindwa kikweli katika majaribu, na tunahitaji msaada wa Mungu kwa bidii ili kuachana na dhambi.**

Angalia jinsi sala imegawanyika; nusu ya kwanza ni sala kwa Mungu na Yeye asifiwe, wakati nusu ya pili ni kuhusu sisi na mahitaji yetu mbele Yake. Hii inaashiria nini kuhusu kipaumbele chetu katika sala? **Kipaumbele chetu katika sala kinapaswa kuwa kuona maslahi ya Mungu yatimizwe.**

6. Maandiko yafuatayo yatufundisha nini kuhusu jinsi tunavyopaswa kusali?

- Yakobo 1:6-7; Mk. 11:24 **Tunapomsali hatupaswi kutilia shaka.**
- 1 Wathesaloniki 5:17 **Tunapaswa kusali bila kukoma.**

- Wakolosai 4:2; Warumi 12:12 Tunapaswa kujitolea kwa maombi.
  - Wakolosai 4:12 Tunapaswa kufanya bidii katika maombi.
  - Luka 11:5-8 Tunapaswa kusali kwa uvumilivu, na tusikate tamaa.
  - Waebrania 4:16 Tunapaswa kuja karibu kwa maombi kwa kujiamini.
  - Wafilipi 4:6 Tunapaswa kusali kwa shukrani.
  - 1 Yohana 5:14-15 Tunapaswa kusali kwa mambo ambayo ni mapenzi ya Mungu.
  - Aya hizi zinakuchangamotoje kuhusu maisha yako ya maombi?
- 7. Sifa gani za Mungu Maandiko yafuatayo yanafunua tunapaswa kujua na kuomba katika maombi?**
- Mwanzo 18:22-26 Haki ya Mungu kama hakimu.
  - Kutoka 32:11-14 Ukweli, uaminifu, na rehema za Mungu kama Mungu a-nayeweka agano.
  - Mathayo 7:7-11 Upendo na wema wa Mungu kama Baba.
- 8. Soma Luka 5:16; 6:12; na Mt. 14:23. Ikiwa tunaangalia Yesu kama mfano wetu katika maombi, itabadilishaje maisha yetu ya maombi? Tutahisi hamu ya kuwa katika maombi pamoja naye mara kwa mara. Hatutaangalia maombi kama mzigo bali kama furaha.**
- 9. Maandiko yafuatayo yanafundisha nini kuhusu ni nani tunapaswa kumuomba dua?**
- Waefeso 6:18 Watakatifu wote.
  - 1 Timotheo 2:1-2 Wanadamu wote, wakiwemo wafalme na wenye mamlaka.
  - Yakobo 5:16 Kila mmoja ndani ya kanisa.
- 10. Maandiko yafuatayo yanafundisha nini kuhusu kwanini Mungu huenda asijibu maombi yetu?**
- 1 Petro 3:7 Mume hafanyi mambo kwa kuelewa na kumheshimu mke wake.
  - Yakobo 1:6 Tunaomba tukiwa na mshuko na mashaka.
  - Yakobo 4:2-3 Ama hatuombi, au tunaomba kwa nia za kibinafsi.
  - Zaburi 66:18 Tunapendelea na dhambi moyoni mwetu.
  - Methali 15:29 Sisi ni wabaya (wasio aliokolewa).
- 11. Maandiko yafuatayo yanafundisha nini kuhusu jinsi ambayo hatupaswi kumuomba dua?**
- Mathayo 6:5-6 Kuonekana na watu.
  - Mathayo 6:7 Kutumia rudia-rudia zisizo na maana.

Kuomba Kupitia Maandiko

John Piper ameandika, “katika maisha ya Mkristo ... maombi na Neno vimeunganishwa kwa namna kwamba ukivitenganisha vyote hufa. Neno la Mungu linaamsha maombi, linaelimisha maombi na linawazamia maombi.”

Kuomba kupitia Maandiko ni zana yenye msaada mkubwa kuimarisha na kuhamasisha maombi. Wazo ni kusoma kipande cha Maandiko na kuomba juu ya ukweli unaoonyeshwa ndani yake. Kwa mfano, Sala ya Bwana huanza na “Baba Yetu.” Mtu anaweza kutafakari jinsi ilivyo ajabu tunapomjua Mungu kama Baba Yetu na jinsi alivyo na huruma na neema kwetu. Hii inaweza kuwa sala ya sifa na shukrani kwamba tuna Mungu mwenye upendo na mwenye kujali kama Baba wetu. Tunaweza kuendelea na Sala ya Bwana na kuomba ipasavyo. Hata hivyo, hatuhitaji kujizuia kwa Maombi ya Bwana pekee. Zaburi zimejaa maombi yenye hisia kwa Mungu. Manabii wananguruma sifa zake kama haki, hekima, fadhili na ghadhabu, ambazo zinapaswa kutuchochea kumsifu. Injili (Mathayo, Marko, Luka na Yohana) zinapitisha ukweli kuhusu Yesu na damu yake iliyotupwa msalabani. Barua (barua kwa makanisa) zinatangaza ukweli na mafundisho ya wokovu wetu na Mwokozi wetu mwenye nguvu. Hivi maandishi yote yameandaliwa kuwa mkate wa mawazo kwa ajili yako kuziakisi na kuzigeuza kuwa maombi yenye shauku kwa Mungu.

Mpango rahisi ni kuomba kila siku ya mwezi kupitia Zaburi tano tofauti. Kwa mfano, siku ya 1 ya mwezi, unaweza kuomba kupitia Zaburi ya 1, 31, 61, 91, au 121.

Katika siku ya 23 ya mwezi, unaweza kuomba kupitia Maandiko ya Zaburi 23, 53, 83, 113, au 143.

Kwa daftari la bure mtandaoni lenye maelfu ya Maandiko ya kuomba pitia, tazama:

<http://www.challies.com/sites/all/files/attachments/take-words-with-you.pdf>

HATUA ZA KUFUATA

1. Jadiliana na mshirika wa kumfundisha kuhusu jinsi maisha yako ya sala yalivyo kwa sasa, na jinsi ungependa yaibadilike. Muombe mawazo na mapendekezo.
2. Chukua muda na mshirika wako wa kumfundisha kuomba kupitia baadhi ya Maandiko. Hata kama mwanzoni itakuwa kidogo ya kujiuliza, jaribu kufuata mfano wake, na chukua zamu ya kuomba kupitia Maandiko pamoja naye.
3. Jadili na Mshirika wako wa Kumfundisha jinsi kumbukumbu na tafakari zako za Maandiko zilivyokuwa wiki iliyopita.

4. Soma Yoshua 1:8 kwa Mshirika wa Kumfundisha. Soma mistari mingine uliyoikumbuka pia.
5. Tafuta kusoma vitabu vya Agano la Kale kuanzia Mwanzo hadi Ayubu kwa mpangilio kwa Mshirika wako wa Kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Mt. 6:9-13 *“Ombeni, basi, kwa njia hii: ‘Baba yetu uliye mbinguni, jina lako litukuzwe. Ufalme wako nao uje. Mapenzi yako yatimizwe duniani kama mbinguni. Utupatie leo mkate wetu wa kila siku. Na utusamehe madeni yetu, kama sisi tuna wasamehe waliotudai madeni. Usituingize katika majaribu, lakini utuokoe katika yule mwovu. Kwa maana Ufalme ni wako, na nguvu, na Utukufu, hata milele. Amina.”*

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuyakumbuka: Efe. 6:18; 1 Wathes. 5:18.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka Mt. 6:9-13. Ingawa huu ni mstari mrefu zaidi kuliko kawaida, haipaswi kuwa mgumu mno kwa sababu ni sehemu inayojulikana sana. Endelea kufanya kazi kwenye mstari huu hadi uweze kuukariri kwa usahihi.
2. Jifunze kwa moyo vitabu vya Agano la Kale kwa mpangilio kutoka Zaburi hadi Malaki.
3. Soma masomo yako yajayo na jibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
4. Tumia muda fulani wiki hii kusali kwa kupitia zaburi mbalimbali, ukitumia siku ya mwezi kama mwongozo wako.
5. Andika katika daftari la sala maoni yoyote kutoka kwa wakati wako wa kuomba kupitia Maandiko. Pia andika watu na hali unazotaka kuombea.

Moduli 2

Kupenda Mungu

7. Sifa za Mungu - Sehemu ya 1
8. Sifa za Mungu - Sehemu ya 2
9. Kufurahia Mungu
10. Kuitii Yesu
11. Kushinda Vajaribu
12. Kutembea Kwa Roho

Kikao cha 7

Sifa za Mungu - Sehemu ya 1

“Mungu lazima atuongee kwanza kabla hatujaweza kuongea naye. Lazima atuonyeshe ni nani yeye kabla ya kumtolea ibada inayokubalika. Ibada ya Mungu daima ni jibu kwa Neno la Mungu. Maandiko hutuelekeza na kuimarisha ibada yetu kwa njia ya ajabu.”

-- John Stott

UTANGULIZI

Yesu alisema katika Yohane 4:23-24, “Lakini wakati unakuja, na sasa upo, ambapo waabudu wa kweli watamwabudu Baba kwa roho na kweli; kwa kuwa Baba anatafuta kuwa waabudu wake kweli. Mungu ni roho, na wale wenye kumwabudu lazima wamwabudu kwa roho na kweli.” Hapa Yesu anasisitiza kwamba ibada kwa Mungu lazima iwe kwa roho na kweli, katika moyo na akili, kwa hisia na akili. Kwa maneno mengine, ikiwa tunapaswa kumwabudu Mungu lazima tumjuwe na tumpende.

Katika vikao viwili vijavyo tutajikita kumjua Mungu kwa kuchunguza sifa Zake. Kwa upande mmoja hatutawahi kumjua Mungu kikamilifu katika maisha haya, kwa sababu Yeye ni kiumbe asiye na kikomo na njia Zake hazielezeki. “Ee kina cha utajiri wa hekima na maarifa ya Mungu! Hukumu Zake hazifikiki na njia Zake haziwezi kueleweka!” (Warumi 11:33). Hata hivyo, kwa kuchunguza kwa bidii Maandiko tunaweza kumjua Mungu kwa undani zaidi. Mkristo lazima awe tayari kufikia ukuaji katika maarifa yake ya Mungu kupitia masomo makini maisha yake yote.

SOMO LA BIBLIA

Mungu ni Mmoja

1. Soma Kumb. Torati 6:4; Isaya 43:10; 1 Timotheo 2:5.

23. Maandiko haya yote yanafundisha nini kuhusu kuwepo kwa Mungu? “Kuna Mungu mmoja tu”

Mungu ni Utatu

1. **Soma 1 Kor. 8:6; Yohana 6:27; 1 Petro 1:2. Kulingana na mistari hii, nani ndiye Baba? “Baba ni Mungu”**

2. **Maandiko yafuatayo yanamtambulisha vipi Yesu Kristo?**
  - Yohana 1:1 “Yesu ni Mungu”
  - Yohana 1:18 “Yesu ndiye Mungu pekee aliyezaliwa”
  - Yohana 20:28 “Yesu ni Bwana na Mungu wa Thomas”
  - Rom. 9:5 “Yesu ni Mungu aliye barikiwa milele”
  - Fili. 2:6 “Yesu alikuwepo kwa sura ya Mungu”
  - Kol. 1:15 “Yesu ni picha ya Mungu asiyeonekana”
  - Wafilipi 2:9 “Yesu ni ukamilifu wa Mungu katika umbo la mwili”
  - Tito 2:13 “Yesu ni Mungu wetu mkuu na Mwokozi”
  - Waebrania 1:3 “Yesu ni mwangaza wa utukufu wa Mungu na sanamu halisi wa asili yake”
  - Waebrania 1:8 “Yesu ni Mungu”

3. **Maandiko yafuatayo yamtambua je Roho Mtakatifu?**
  - Matendo ya Mitume 5:3-4 “Kwa sababu Anania alidai uongo kwa Roho Mtakatifu, kisha akadai uongo kwa Mungu, Roho Mtakatifu ni Mungu”
  - 1 Wakorintho 3:16 na 1 Wakorintho 6:19 “kwa kuwa kanisa ni hekalu la Mungu na hekalu la Roho Mtakatifu, Roho Mtakatifu ni Mungu”

4. **Soma Mt. 28:19.**
  - Tuna watu wangapi tunapaswa kubatizwa kwa ajili yao? “Tatu - Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu”
  - Tuna majina mangapi tunapaswa kubatizwa kwa ajili yao? “Moja - jina (kimoja)”

5. **Soma 2 Kor. 13:14.**
  - Ni mtu gani ameanza kutajwa katika mstari huu? “Bwana Yesu Kristo - kuonyesha kuwa Yeye si chini bali ni sawa na Mungu Baba”
  - Je, ni sawa kutaja Mwana na Roho Mtakatifu pamoja na Mungu Baba katika baraka kwa kanisa ikiwa hawa wangukuwa si sawa na Yeye? “Hapana, hiyo ingekuwa kukanusha heshima kwa Mungu”

6. **Soma Marko 1:9-11.**
  - Andika shughuli za pekee zinazofanywa na Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu katika sehemu hii. “Baba anazungumza kutoka Mbinguni, Mwana anakuja kutoka katika maji ya ubatizo, na Roho anaanguka juu Yake”

Kuna makosa kadhaa tunayopaswa kuyazia ili kuepuka katika kuelewa asili ya Mungu.

1. Mungu si mtu mmoja ambaye hujifunua kwa majina au sura tofauti, bali ni watu watatu tofauti. Wakati mwingine kosa hili hupatikana kwa kusema kwamba Mungu ni mtu mmoja anayeitwa Mpenzi na mkewe, Baba na watoto wake, na boshi kwa wafanyakazi wake. Kosa hili huitwa Modalism.
2. Mungu si miungu watatu, bali ni mmoja. Hitilafu hii huitwa Uabudu miungu mingi.
3. Yesu Kristo si kiumbe aliyeumbwa na Roho Mtakatifu si nguvu isiyo na uhai. Kosa hili linaitwa Arianism. Yesu na Roho Mtakatifu ni Mungu.

Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu ni watu watatu tofauti ambao tunaweza kuwaona tofauti, lakini bado wanashirikiana uhalisia uleule wa kimungu na ukamilifu.

Mungu ni Muumba na Mlinzi

1. **Soma Mwanzo 1:1 na Isaya 40:28. Kwa kuwa Mungu ndiye Muumba wa kila kitu, hii ina maana gani kwako katika maisha yako? Kwa kuwa Yeye amenipa uhai, ninawajibika kumheshimu, kumtii, na kumwabudu. Nitatoa hesabu kwake kuhusu yale niliyofanya na maisha yangu Siku ya Hukumu.**
2. **Maandiko yafuatayo yanaonyesha nini kuhusu shughuli za Mungu?**
  - Col. 1:17 “Yeye hushikilia vitu vyote pamoja”
  - Heb. 1:3 “Yeye husimamisha vitu vyote kwa neno la nguvu Yake”
  - Matendo 17:25,28 “Yeye hutoa maisha, pumzi na vitu vyote, na ndani Yake tunaishi, tunatembea na kuwepo”
3. **Je, neno hilo linamaanisha nini kwako kwamba Mungu huenzi uumbaji wake kila wakati? Nategemea kabisa kila wakati wa maisha yangu Mungu ili moyo wangu uendelee kupiga na akili yangu ifanye kazi. Anastahili sifa zote kwa kila wakati nina-poendelea kuishi. Mbali na mapenzi Yake siwezi kuendelea kuishi.**

Mungu ni wa Milele, Mwenye Kujitegemea na Asiyebadilika.

1. **Soma Zaburi 90:2. Betu hili linatufundisha nini kuhusu Mungu? “Mungu hana mwanzo na hata siku moja hatakuwa na mwisho.”**

2. Soma Kutoka 3:14.

- Jina la Mungu lililofichuliwa hapa ni gani? “MIMI NI”
- Jina hilo linatufundisha nini? “Jina hili linatufundisha kwamba Mungu ni yule aliye daima hai, mwenye kujitegemea, ambaye anaishi nje ya wakati.”

3. Soma Matendo 17:24-25. Aya hizi zinatufundisha nini kuhusu Mungu? “Mungu hahitaji mtu yeyote au kitu chochote; badala yake viumbe wake wote wanahitaji Yeye”

4. Soma Malaki 3:6. Tunajifunza nini kuhusu Mungu hapa? “Asili ya Mungu hai-badiliki kamwe”

5. Je, ni maana zipi halisi kwa maisha yako unazoweza kupata kutokana na umilele wa Mungu, kuwepo kwake kwa mwenyewe, na tabia yake isiyobadilika? “Kwa sababu Mungu ni wa milele, ikiwa nimeungana naye, maisha yangu hayatakuwa na mwisho. Kwa sababu Mungu hujitegemea na hahitaji chochote, siwezi kamwe kumpa chochote anachopaswa kulipa. Bali mimi daima nipo deni kwake. Kwa sababu Mungu hayabadiliki, naweza kupumzika na kufurahia wokovu wangu, nikiwa na uhakika kwamba tabia takatifu na ya haki ya Mungu haitageuka kuwa ukatili na uovu.

Mungu ni Mwenye Nguvu Zote, Yupo Kila Mahali, na Anajua Kila Kitu

1. Soma Mwanzo 17:1 na Yeria 32:17. Mungu ana nguvu kiasi gani?

“Yeye ana nguvu zote. Yeye ni Mwenyezi”

2. Soma 1 Wafalme 8:27 na Zab. 139:7-10. Wanatufundisha nini kuhusu Mungu?

“Mungu yupo kila mahali katika ulimwengu wake kwa wakati mmoja. Hakuna mahali ambapo Mungu hapendi.”

3. Soma Zab. 147:5, Isaya 40:28, na Isaya 46:9-10. Wanafichua nini kuhusu Mungu?

“Uelewa wa Mungu hauna kikomo na hauwezi kueleweka. Anajua kila kitu kitakachotokea na amekuwa akijua tangu kabla ya mwanzo wa wakati.”

4. Ni athari gani za kiutendaji kwa maisha yako zinazoweza kutolewa kutokana na Mungu kuwa Mwenye uwezo wote, kuwepo kila mahali, na kuwa na hekima yote? Uwezo wote wa Mungu h-

unifundisha kumuamini afanikishe mapenzi yake yote. Kuonekana kwake kila mahali kunanifanya nijue kwamba Anaona kila ninachofanya na siwezi kuficha chochote kwake, hivyo ni lazima nitafute utakatifu. Hekima Yake yote inaniletea faraja kwa sababu, ingawa sijui nini yatakayotokea katika siku zijazo, najua ni Nani anayeshikilia siku zijazo.

Mungu ni Mtakatifu

Mwandiko wa neno mtakatifu i “kuwekwa mbali.” Tunaposema Mungu ni mtakatifu, tunamaanisha kwamba Amewekwa mbali kabisa na kila kitu katika uumbaji wake. Mungu ni tofauti kabisa na kila kitu alichoumba. Kuna tofauti kubwa zaidi kati ya Mungu na malaika mkuu mwenye heshima anayeishi mbele yake, kuliko kati ya malaika huyo mkuu na kiwavi. Mungu ni hakika haana kifananishi! Zaidi ya hayo, Mungu hahitaji kuamua kuwa mtakatifu. Yeye ti mtakatifu. Ni sehemu ya asili Yake ya msingi. Ili Mungu asiwe mtakatifu, Yeye ingekuwa lazima aache kuwa Mungu. Mungu si tu wa kipekee miongoni mwa uumbaji wote, bali pia Yeye ni mbali na kila kinachodhaniwa kuwa dhambi.

1. Soma Isaya 6:1-5.

- Elezea alichokiona Isaya katika mistari 1-2? **“Alimwona Bwana ameketi juu ya kiti chake cha enzi akiwa juu na kuenziwa.”**
- Ni sifa gani ya Mungu malaika walikuwa wanaiita kwa kila mmoja? **“Utakatifu wake”**
- Kwa nini unafikiri walirudia mara tatu? **“Ili kusesitiza umuhimu wake”**
- Jibu la Isaya kwa maono haya lilikuwa lipi (mstari wa 5)? **“Alijihisi kabisa ameharibika na kutengwa kwa dhambi yake mwenyewe ikilinganishwa na utakatifu wa Mungu”**

2. Soma Isaya 57:15.

- Nini ni kweli kuhusu jina la Mungu? **“Ni takatifu”**
- Mungu anaelezwa vipi katika sehemu ya kwanza ya mistari hii? **“Yeye ni Mwenye Ujubahu na Mtukufu, hukaika mahali palipo juu na patakatifu”**
- Maelezo haya yanakufundishaje kuhusu utakatifu wa Mungu? **“Yeye ni tofauti kabisa na yuko juu zaidi kuliko chochote alichokiumba”**

3. Asili takatifu ya Mungu husababisha afanye nini?

- Zab. 5:4-6 **“ondoa matusi na mtu mbaya; chukia wote wanaotenda dhambi; uangamize wale wanaosema uongo; chukia mtu wa damu na udanganyifu”**
- Zab. 11:5 **“chukia yule anayependa vurugu”**
- Meth. 6:16-19 **“chukia aina zote za uovu”**

- **Wah. 1:9** “penda haki na chukia udhalimu”

4. **Unadhani ni jinsi gani unapaswa kujibu utakatifu wa Mungu?** “Ninapaswa kutafutia utakatifu, kupambana na dhambi katika maisha yangu popote nitakapokutana nayo, na kuomba kwa Mungu afanye kazi ndani yangu kunifanya niwe kama Yesu Kristo.”

HATUA ZA KUFUATA

1. Chukua muda sasa kusifu Mungu pamoja na mshirika wako wa kumfundisha kwa sifa hizo za Mungu zinazokuonea thamani zaidi wakati huu. Kama uko mahali pa faragha, imba wimbo wa sifa unaotukuza baadhi ya sifa hizi za Mungu. Tafakari pamoja ni nani Mungu kupitia sala.
2. Semea 1 Yohana 5:13 kwa mshirika wako wa kumfundisha.
3. Endelea kupitia mitakatifu uliyoikumbuka tayari ili usisahau.
4. Taja vitabu vya Agano Jipya kwa mshirika wako wa kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Kumb. 6:4-5, “Sikiza, Israeli! Bwana ni Mungu wetu, Bwana ni mmoja! Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa nafsi yako yote, na kwa nguvu zako zote.”

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuyakumbuka ni: Yoh. 4:23-24; Zaburi 139.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka Kumb. 6:4-5. Fanyia kazi mstari huu mpaka uweze kurudia kwa ukamilifu.
2. Soma kwa makini somo lako lijalo na jibu maswali. Kama una maswali au unapotea, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wa kumfundisha katika kikao chako kijacho.
3. Tumia muda kidogo kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu umeji-somea.

4. Pitisha sifa za Mungu ulizojifunza kutoka kwa somo hili, ukikumbuka kile kila sifa kinachokuonyesha kuhusu Yeye.

Kikao cha 8

Sifa za Mungu - Sehemu ya 2

“Mungu ndiye mema wa juu zaidi wa kiumbe mwenye akili. Furaha ya kumfurahia ni haki yetu; na ndiyo furaha pekee ambayo roho zetu zinaweza kuridhika nayo. Kwenda mbinguni, na kufurahia Mungu kikamilifu, ni bora mno kuliko makazi yenye raha zaidi hapa duniani. Bora kuliko baba na mama, wake, wake, au watoto, au kampuni ya mtu yeyote, au marafiki wote wa duniani. Hizi ni vivuli tu; lakini furaha ya Mungu ni kimsingi. Hizi ni miale iliyosambazwa tu; Mungu ni jua. Hizi ni mito tu; lakini Mungu ni kisima. Hizi ni matone tu, lakini Mungu ni bahari.”-- Jonathan Edwards

UTANGULIZI

Katika kipindi chetu cha mwisho cha mafundisho tulijifunza kuhusu Mungu kama Yeye aliye Muumba, Msimamizi, Mwenye Kujiishi Binafsi, Mwenye Uzima wa Milele, Asiyebadilika, Mwenye Nguvu Zote, Mwenye Kuonekana Kila Mahali, Mwenye Maarifa Yote na Mtakatifu. Sasa, tutaendelea kuchunguza baadhi ya sifa Zake zaidi ili tuweze kupata furaha na kuridhika kwetu Yeye peke yake.

Mungu ni Mwenye Hasira na Mwenye Haki

Hasira ya Mungu ni ghadhabu Yake ya haki inayochochewa na dhambi. Kwenye Maandiko, kuna marejeo mengi zaidi kuhusu ghadhabu, hasira, na ghadhabu ya Mungu kuliko kuhusu upendo na huruma Yake. Kwa kuwa Mungu ni mtakatifu na mwenye haki bila kifani, kila kitu kinachopingana na haki Zake lazima kichochee hasira Yake.

1. Maandiko yafuatayo yafundishaje kuhusu hasira za Mungu?

24. **Yohana 3:36** “Yeye huishi kwa wale wasiomtii Yesu Kristo”
25. **Warumi 2:5-8** “Wale wenye mioyo migumu na wasiokutubu wanahifadhi hasira kwa nafsi zao ambayo itatolewa siku ya Hukumu”
26. **Warumi 5:9** “Tunaweza kuokolewa kutoka kwake kupitia kifo cha Kristo”
27. **Waefeso 5:5-6** “Itakuja kwa watu waovu, wanyakaji, na wategemezi wa sanamu”
28. **Ufunuo 14:10-11** “Mungu atachanganya hasira yake kwa nguvu zote na kuyamwaga juu ya wenyewe dhambi milele, na kusababisha mateso ya milele yenye ufahamu!”

Haki ya Mungu ni sifa yake inayomfanya ampatie kila mtu anachostahili kwa usawa na kumchukulia adhabu anayostahili kwa kila kosa popote alipokuta. Mungu hajawahi wala hatatajishwa kufanya kitu kibaya kwa viumbe wake. Thomas Watson: *“Wadhilifu watakunywa bahari ya ghadhabu, lakini hawata-kunywa tone hata moja la ukosefu wa haki.”*

2. Unajifunza nini kuhusu haki za Mungu kutoka katika Maandiko yafuatayo?

- Kutoka 34:7 *“Hatamtia aibu mwenye dhambi au kumwacha asiadhibiwe.”*
- Kumb. 32:3-4 *“Njia zote za Mungu ni za haki, Yeye hana ubaguzi wala ukatili wowote.”*
- Zaburi 89:14 *“Hii ni msingi wa kiti chake cha enzi.”*
- Mathayo 13:41-42 *“Hii itasababisha wasio waaminifu kutupwa katika tanuru ya moto ambapo kutakuwa na kulia na kupiga meno.”*
- Waebrania 10:26-27; 30-31 *“Hii itapelekea hukumu na hasira ya moto itakayowachoma maadui, pamoja na kisasi cha Mungu na kuangukia mikononi mwa Mungu aliye hai.”*
- Ufunuo 20:11-15 *“Hii itasababisha wote wasioandikwa majina yao katika kitabu cha uzima kutupwa katika ziwa la moto.”*

Mungu ni Upendo

Upendo wa Mungu ni sifa ya kiungu inayomshawishi kwa hiari Yake kujiambia wengine kwa ajili ya maboresho yao.

1. Soma 1 Yohana 4:8,16.

- Kulingana na mistari hii, nani ni Mungu? “Upendo”
- Je, ukweli huu unatofautianaje na kusema kwamba Mungu anamiliki upendo? *“Upendo sio kitu ambacho Mungu anamiliki. Ni asili yake ya kweli. Kama angeacha kupenda, basi angena lazima aache kuwa Mungu.”*

2. Maandiko yafuatayo yanafundisha nini kuhusu wema wa Mungu kwa viumbe wake wote?

- Zab. 145:9,15-16 *“Wema wake unaonekana katika kumpa viumbe vyake chakula.”*
- Mt. 5:44-45 *“Wema wa Mungu unaonekana katika kusababisha jua kucha kwa mabaya na mema na kutuma mvua kwa waadilifu na wasio waadilifu.”*
- Matendo 14:16-17 *“Wema wa Mungu unaonekana katika kumpa mvua na msimu wa mazao ili kuwatosheleza watu kwa chakula na furaha.”*

3. Soma Yoh. 3:16; War. 5:8 na 1 Yoh. 4:10. Ni onyesho gani kubwa zaidi la upendo wa Mungu kwa wenye dhambi? “msalaba wa Yesu Kristo”

- Ikiwa mtu anatafuta ushahidi wa upendo wa Mungu kwake, anapaswa kuangalia wapi? “Msalaba!”

4. Upendo wa Mungu unamsukuma kufanya nini kwa Waumini?

- Yeremia 31:3 “huwavutia kwa wema wa upendo”
- Warumi 8:35-39 “huhakikisha kuwa hawatengani kamwe na upendo wake”
- Waefeso 1:4-5 “anawapanga ili wakubaliwe kuwa watoto wake”
- Waefeso 2:4-5 “anawaamsha pamoja na Kristo”
- 2 Wathesalonike 2:13 “anawachagua kwa wokovu”
- 1 Yohana 3:1 “anawaita watoto wa Mungu”
- Ufunuo 3:19 “anawaleta lawama na adhabu”

Mungu ni Mwenye Rehema na Neema

Rehema na neema ya Mungu vinashirikiana mengi, lakini si sawa. Unaweza kuelezea tofauti kama ifuatavyo: “rehema ni kutopokea kile unachostahili; Neema ni kupata kile usichostahili. Rehema ni mapenzi ya Mungu ya huruma ya kumsaidia mtu aliyeporomoka kuondoa mateso.

1. Maandiko yafuatayo yanafundisha nini kuhusu huruma ya Mungu?

- Rom. 9:15-18 “Yeye ana huruma kwa yule anayetaka.” Huruma yake kuu ni sababu ya mtu yeyote kualiokolewa.”
- Tito 3:5 “Hiyo ndiyo inatutoa aliokolewa.”
- 1 Pet. 1:3 “Hii humfanya Mungu atufanye tuwe Kuzaliwa Upya.”
- 1 Pet. 2:9-10 “Hii humfanya Mungu atuitaje kutoka giza na kutuweka katika nuru yake ya ajabu na kutufanya kuwa watu wake.”

Neema ya Mungu imedefiniwa kama “upendo wa milele na bure wa Mungu unaoonyeshwa kwa kupewa baraka za kiroho na za milele kwa wenye dhambi na wasiostahili.”

Kifupi kinachosaidia kuelewa NEEMA ni “ **G**od’s **R**iches **A**t **C**hrist’s **E**xpense.”

2. Soma Maandiko yafuatayo na andika unachojifunza kuhusu sifa za neema ya Mungu.

- Matendo 20:24 “Inahusiana na Injili.”
- Warumi 6:14 “Inatawala maisha ya muumini.”
- Warumi 11:6 “Inapingana kabisa na kazi.”
- 2 Timotheo 1:9 “Imetupatia katika Kristo Yesu tangu milele.”
- Yakobo 4:6 “Imetolewa kwa wanyenyekevu.”

3. Sasa soma Maandiko yafuatayo na andika unachojifunza kuhusu athari za neema ya Mungu.

- Makati 15:11 "Inatusababisha kualiokolewa."
- Gal. 1:6 "Inatusababisha kuitwa."
- Rom. 3:24 "Inatusababisha kuthibitishwa kuwa wenye haki."
- Makati 18:27 "Inatusababisha kuamini."
- 2 Kor. 4:15 "Inatusababisha kushukuru."
- Efe. 3:7-8 "Inatusababisha kupokea utumishi."
- Rom. 12:6-8 "Inatusababisha kupokea vipawa vya kiroho."
- 2 Kor. 8:1-4 "Inatusababisha kutoa kwa ukarimu."
- Heb. 13:9 "Inatusababisha mioyo yetu kuwa imara."
- 2 Thes. 2:16 "Inatusababisha kuwa na faraja ya milele na matumaini mema."

Mungu ni Mwaminifu na Mtiifu

1. Soma Num. 23:19; Mw. 119:160; Yh. 17:17; na Wah. 6:18. Fupisha hapa chini kile ulichogundua kuhusu ukweli wa Mungu. Mungu ni kabisa mkweli katika kila anachosema. Haiwezekani kwake kusema uongo.

2. Soma Maandiko yafuatayo na fupisha unachojifunza kuhusu uaminifu wa Mungu: Zab. 119:75; 1 Kor. 10:13; 1 Thes. 5:23-24. "Mungu ni mwaminifu kutukerubisha magumu, kutoa njia ya kukwepa majaribu, na kututakatifuza."

Mungu ni Mwenye Nguvu zote

Uwezo wa Mungu ni uhuru wake kamili wa kufanya anavyotaka, na udhibiti wake kamili juu ya matendo ya viumbe vyake wote.

1. Soma Zab. 103:19, Dan. 4:35 na Ef. 1:11. Uwezo wa Mungu ni mkubwa kiasi gani? "Nguvu za Mungu ni kamilifu juu ya kila kitu."

2. Kutoka katika Maandiko yafuatayo, ni maeneo gani ambayo Mungu anatawala?

- Isaya 40:26 "nyota na vitu vya Mbinguni"
- Ayubu 1:12; Luka 22:31 "Shetani"
- Methali 21:1 "viongozi wa duniani"
- Methali 21:31 "ushindi wa kijeshi"
- Mwanzo 29:31; 1 Samweli 1:4-5 "kubeba watoto"
- Methali 16:33 "kila uamuzi"
- Zaburi 75:6-7 "kama tunainuliwa au kushushwa"

- 1 Wakorintho 12:7 “zawadi za kiroho”
- Zaburi 139:16 “siku ya kifo chetu”
- Wafilipi 2:13; Waebrania 13:20-21 “mambo tunayofanya yanayompendeza kwa Jicho lake”
- Mwanzo 50:20 “matendo mabaya ya watu”
- Matendo 13:48; Warumi 9:22-24; 2 Wathesalonike 2:13-14 “wokovu wetu wa milele”

Kando na kila sifa, andika matumizi yanayoweza kutumika katika maisha yako:

- Mwenye haki: “Kwa kuwa Mungu ni mwenye haki, ninapaswa kumekuwa na hofu yenye afya kwa Yeye ambaye ana uwezo wa kutupa mwili na roho motoni.”
- Mwenye hasira: “Kwa kuwa Mungu ana hasira kwa dhambi, ninapaswa pia kuwa na hasira ya haki kwa dhambi na ukatili.”
- Mwenye upendo: “Kwa kuwa Mungu ni upendo, kama mtoto wake ninapaswa kuonyesha upendo wa kweli kwa watu wote.”
- Mwenye rehema: “Kwa kuwa Mungu ni mwenye rehema, ninapaswa kuonyesha rehema na kusamehe wale wanao-nidhalilisha.”
- Mwenye neema: “Kwa kuwa Mungu ni mwenye neema, ninapaswa kumshukuru kwa wema wake usio na masharti.”
- Mwenye Ukweli: “Kwa sababu Mungu ni mwaminifu, ninapaswa kuamini kila alichosema.”
- Mwenye Imani: “Kwa sababu Mungu ni mwaminifu, ninapaswa kumtumaini atatekeleza ahadi zake.”
- Mwenye Dola: “Kwa sababu Mungu ni mwenyenguvu, sipaswi kamwe kukata tamaa kwamba mtu yeyote ataaliok-olewa.”

HATUA ZA KUFUATA

1. Chukua muda sasa hivi kusifu na kumwabudu Mungu kwa jinsi alivyojidhihirisha kuwa katika ukamilifu wake wote. Ikiwezekana, jumuisha wimbo wa sifa.
2. Soma Kumb. La Torati 6:4-5 kwa Mshirika wako wa Kumfundisha. Jaribu kusoma baadhi ya mistari uliyoyajifunza awali kwa Mshirika wako wa Kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Kutoka 34:6-7, “Naye Bwana alipita mbele yake, akatangaza, Bwana, Bwana Mungu, Mwenye rehema na neema, mvumilivu na mwenye wema mwingi na kweli, akihubiri neema kwa maelfu, akisamehe dhambi, ukiukaji na dhambi, wala huyatafuti yasihesabiwe; akirudisha dhambi za baba kwa watoto, na kwa watoto wa watoto, hadi kizazi cha tatu na cha nne.”

Maandiko ya ziada ambayo ungependa kuyakumbuka: Is. 6:1-5; Zab. 103:19.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka Kutoka 34:6-7. Fanyia kazi mstari huu mpaka uweze kurudia kwa ukamilifu.
2. Endelea kupitia mitakatifu uliyoikumbuka tayari ili usisahau.
3. Kumbuka vitabu vya Agano la Kale kwa mpangilio.
4. Soma somo lako lijalo kwa makini na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
5. Tumia muda kidogo kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu ulichosoma.
6. Kumbuka tena sifa za Mungu ulizojifunza katika somo hili, ukijifunza kile kila sifa inakuambia kuhusu Yeye.

Kikao cha 9

Furahia Mungu

Mungu anafahamika zaidi ndani yetu tunapokuwa tumefurahishwa kabisa naye. -- John Piper

Kristo hakufariki kuwasamehe wenye dhambi wanaoendelea kuzipenda vitu vyovyote zaidi ya kumwona na kumfurahia Mungu. Na watu ambao wangefurahi mbinguni kama Kristo asingekuwa, hawatapatikana hapo. Injili si njia ya kuwapeleka watu mbinguni; ni njia ya kuwapeleka kwa Mungu. Ni njia ya kushinda vizingiti vyote vinavyotuzuia kupata furaha ya milele katika Mungu.

Kama hatutaki Mungu juu ya kila kitu, basi hatujageuzwa na Injili.” -- John Piper

UTANGULIZI

Baada ya kusoma sifa za Mungu, tunaweza kwa urahisi kuanguka katika kosa la kufikiria kwamba kumtafuta Mungu ni jambo la akili tu, lisilo na hisia za moyo.

Hakuna chochote kinachoweza kuwa mbali zaidi na ukweli! Ukweli ni kwamba Mungu anataka tupate Yeye kuwa hazina yetu kuu na kuridhika kuu kabisa kwa nafsi zetu.

Kila tunachofanya katika maisha ya Mkristo - kusoma na kujifunza Maandiko, kusali, kufunga, kushiriki katika kanisa la mahali pale, kueneza Injili - hayawezi kufanywa kama kazi isiyopendeza ambayo lazima tufanye kwa sababu ni lazima. Hapana kabisa, hapana mara elfu! Mungu anataka tupate uzoefu wa Yeye katika mambo haya yote kama furaha na kuridhika kwa nafsi zetu. Mtu anapoaliokolewa, Mungu humfunulia ladha ya roho inayompenda Kristo.

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Maandiko yafuatayo, na andika unachojifunza kuhusu jinsi Yesu alivyohusiana na Baba.

29. Luka 5:16 “Alihisi haja ya kuwasiliana na Baba Yake, hivyo mara nyingi alitoroka kwenda kumbi”

30. Luka 10:21 “Alifurahia sana kwa Roho, na akamsifu Baba Yake. Anaonekana kufurahia uhusiano wake na Baba na Roho.”

31. Yohana 4:34 "Alikuwa na hamu kubwa ya kufanya mapenzi ya Baba yake na kufanikisha kazi ya Baba yake. Ilimpa nguvu na kumfanya awe imara kama chakula kinavyotufanyia mwili."
32. John 17:24-26 "Alipenda Baba Yake na Alimjua kabla ya msingi wa dunia."
33. Ps. 40:7-8; linganisha Heb.10:5-7 "Alifurahishwa kufanya mapenzi ya Baba Yake kwa sababu sheria Yake ilikuwa moyoni mwake."

2. Je, unafikiri Mungu angetaka tufuate mfano wa Kristo katika jinsi alivyohusiana na Baba Yake? Kwa nini? "Ndiyo, kwa sababu Yeye ni mfano wetu katika kuishi kwa Mungu"

3. Soma Maandiko yafuatayo na andika kile Mungu amefanya katika Kuzaliwa U-pya kutuwezesha kufurahia Mungu.

- Yeremia 31:33 "Ameweka sheria Yake ndani yetu, na kuandika mioyoni mwetu"
- Ezekieli 36:26 "Ametoa moyo wetu wa jiwe na kutupa moyo wa nyama."
- 2 Korintho 4:3-6 "Ametangaza mioyoni mwetu nuru ya maarifa ya utukufu wa Mungu katika uso wa Kristo"

4. Soma Zaburi 16:11

- Furaha kamili inaweza kupatikana wapi? "Katika uwepo wa Mungu"
  - Tuta gundua nini mkononi mwa kuume mwa Mungu? "furaha ya milele"
  - Je, umewahi kupata uzoefu huu? Tafadhali eleza. _____
-
-

5. Soma Zaburi 37:4

- Amri gani tunaipata katika aya hii? "kufurahia Bwana"
- Ahadi gani imetegemeana na amri hii? "Atatupa matakwa ya mioyo yetu"
- Unadhani mtu angetaka nini moyoni unapomfurahia Bwana? "matakwa ya kumfurahisha na kumtukua Mungu"

6. Soma Zaburi 100.

- Tunapaswa kuhusiana vipi na Mungu (mtazamo 1-2)? "kwa furaha na shangwe"
- Tunaweza kuonyeshaje furaha yetu kwa Mungu (mtazamo 4)? "kwa kumshukuru, kumtukua, na kumbarikiki"
- Ni ukweli gani 3 kuhusu Mungu unazotufanya tuwe na furaha na kumtukua? "Yesu ni mzuri, upendo Wake ni wa milele, na uaminifu Wake ni kwa vizazi vyote."

7. Soma Maandiko yafuatayo na andika kile watu wa Mungu hufurahia.

- Nehemia 1:11 “Jina la Mungu - hufurahia kuliheshimu”
- Zaburi 16:3 “Watakatifu wa Mungu - watu Wake”
- Zaburi 94:19 “Faraja za Mungu”
- Zaburi 111:2 “Matendo ya Mungu”
- Zaburi 119:35 “Amri za Mungu”
- Isaya 58:2 “Ukaribu wa Mungu”
- Yeremia 15:16 “Maneno ya Mungu”

8. Soma Mathayo 13:44.

- Yesu anasema hazina inawakilisha nini katika mfano huu? “Ufalme wa mbinguni”
- Nini lazima mtu katika mfano afanye ili apate hazina? “uuze yote aliyoyo”
- Je, mtu anachukulia kuuza yote anavyo kama sadaka kubwa? Mwelekeo wake ni upi? Kwa nini anahisi hivi? “Hapana, hufanya hivyo kwa furaha kwa sababu anathamini hazina zaidi kuliko kila kitu kingine anachonacho. Hali ni kama sisi. Tunathamini kuwa sehemu ya ufalme wa Mungu zaidi ya kila kitu kingine na tu ko tayari kuachilia chochote ambacho kingetuzuia kutoka katika ufalme wake.”

9. Soma Wafilipi 3:7-8.

- Je, ni mabadiliko gani yaliyotokea moyoni mwa Paulo tangu alipopokea wokovu? “hapakuwa tena anathamini kile alichokuwa anathamini hapo awali. Sasa anathamini Kristo zaidi ya kila kitu kingine alichotangulia kuthamini.”
- Nini maneno ambayo Paulo anatumia kuelezea jinsi anavyomuona kumjua Kristo? “thamani kuu”

10. Soma Wafilipi 4:4.

- Tunaloagizwa kufanya nini katika msemo huu? “furahini katika Bwana”
- Tunapaswa kufanya hivyo mara ngapi? “daima”
- Furaha yetu iwe katika nani? “Bwana”

11. Soma 1 Petro 1:8.

- Ingawa Waumini hawawezi kumuona Mungu, ni mambo matatu gani yanayowahusu kweli? “Wanampenda, wanamuamini, na wanamfurahia kwa moyo wote”
- Petro anafafanua vipi furaha yetu? “furaha isiyoelezeka na iliyojaa Utukufu”
- Je, umewahi kuhisi furaha kama hii? Kama umewahi, mazingira yalikuwa yamezunguka vipi hiyo furaha? _____

_____

_____

12. Soma 1 Petro 2:1-2.

- Mungu anataka tufarishe nini? “Neno la Mungu”
- Neno “long” linamaanisha nini? “kutamani; tamaa kuu”
- Kwa nini tunapaswa kulitamani? “kwa sababu ni njia ambayo tunakua katika kuheshimu wokovu wetu”
- Tunapaswa kuwa tayari kufanya nini ili kulitamani (mstari wa 1)? “kugeuka kutoka na kuacha dhambi”

HATUA ZA KUFUATA

1. Zungumza na mshirika wako wa kumfundisha kuhusu jinsi unavyopendezwa, kufurahia, kushangilia, na kuthamini Yesu Kristo, iwe kidogo au kikubwa. Ni wakati gani unajikuta unafurahia Yeye zaidi? Ni wakati gani unajikuta unafurahia Yeye kidogo?
2. Jadili na Mshirika wako wa Kumfundisha hatua unazotaka kuchukua wiki hii kuongeza furaha yako kwa Mungu.
3. Semesha Kutoka 34:6-7 kwa Mshirika wako wa Kumfundisha. Mshirikishe maoni yoyote uliyopata wakati wa kukumbuka vifungu hivyo.
3. Tamka mistari mingine uliyokumbuka kwa mshirika wako wa kumfundisha.
4. Soma vitabu vya Agano la Kale kwa mshirika wako wa kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Kumb. 6:4-5, “Sikiza, Israeli! Bwana ni Mungu wetu, Bwana ni mmoja! Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa nafsi yako yote, na kwa nguvu zako zote.”

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuyakumbuka ni: Yoh. 4:23-24; Zaburi 139.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Jifunze kwa moyo Zaburi 16:11 na Zaburi 37:4. Fanya mazoezi ya mistari hii hadi uweze kuirudia kwa ukamilifu. Kumbuka kusoma rejeleo pamoja na maudhui ya mistari huu.

2. Soma uchunguzi wako unaofuata kwa makini na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Tumia muda kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu ulichosoma.
4. Tafuta furaha yako kwa Mungu wiki hii. Usiridhike na kufanya kazi bila moyo. Tafuta kupata raha yako kwake.

Kikao 10

Kumtii Yesu

“Utii wa kina kwa Kristo si rahisi... Sio faraja, sio afya, sio utajiri, na sio mafanikio katika dunia hii. Utii wa kina kwa Kristo unahatarisha kupoteza vitu hivi vyote. Lakini mwishowe, hatari hiyo hupata thawabu yake katika Kristo. Na yeye ni zaidi ya kututosha.”

-- David Platt

UTANGULIZI

Katika Kikao hiki tutazingatia Utu wa Bwana wa Yesu Kristo, na jinsi kila mwanafunzi wa Kristo anavyopaswa kumjibu. Kichwa 'Bwana' linamaanisha Mwalimu. Uhusiano wa mwanafunzi na Bwana wake ni kama uhusiano wa mtumwa na mwenye wake. Kwa sababu Yesu Kristo ni Bwana, lazima atanguliwe katika kila sehemu ya maisha. Kristo ameonyesha mapenzi yake katika Maandiko, na ni kwa kuamini na kumtii Neno la Mungu ndio tunamtii Kristo. Kwa kweli, Yesu aliagiza watu wake kufundisha kila mwanafunzi kumtii kila kitu alichowaamuru (Mt. 28:19).

Ni muhimu kukumbuka kwamba utii wetu kwa Kristo si mzizi wa wokovu wetu, bali ni tunda la wokovu wetu. Hatuwezi kupata au kustahili wokovu kwa kumtii Kristo. Kwa kweli, hatuwezi kabisa kumtii Kristo ikiwa moyo haujaokolewa na kupewa maisha mapya. Hata hivyo, utii kwa Kristo ni uthibitisho kwamba ametuokoa kwa neema yake.

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Luka 6:46-49.

- Ni kinyume gani Yesu anachosema katika mstari wa 46? **Kinyume cha kusema kwamba Yesu ni Bwana, lakini kutotenda anachosema.**
- Kama mtu anamwita Kristo Bwana, je, inamaanisha kwamba Kristo ndiye Bwana wake? **Hapana, mtu yeyote anaweza kusema chochote, lakini mwanafunzi wa kweli humtii Yesu Kristo kama Bwana.**
- Unafikiri dhoruba kubwa inayotajwa katika mistari ya 48 na 49 inarejelea nini? **Hukumu ya Mwisho**

- Unafikiri nyumba inawakilisha nini katika mistari hii? **Maisha tunayoyaishi mbele za Mungu ambayo yatahukumiwa**
- Ni kweli gani kuhusu wote waliyoishi baada ya Dhoruba hii Kuu? **Wamesikia na kutenda kulingana na maneno ya Yesu**
- Ni kweli gani kuhusu wote ambao nyumba zao zimeharibiwa katika Dhoruba hii Kuu? **Walisia maneno ya Yesu lakini hawakuyatekeleza**

2. Soma Mathayo 7:21-23.

- Yesu anasema nini si uhakika kwamba tutakuwa sehemu ya ufalme wa mbinguni? **Kumuita Yesu tu Bwana**
- Kulingana na Yesu, nani ataingia katika ufalme wa mbinguni? **Wale wanaotekeleza mapenzi ya Baba**
- Je, kutakuwa na wachache tu watakaodanganywa kufikiri wataingia katika ufalme wa mbinguni lakini badala yake wataachwa mbali na mbele zake? **Hapana, watakuwa wengi**
- Wale Kristo atakayewatupa, watakuwa wakiweka imani yao nini siku ile kuu ya Hukumu? **Mambo ya kidini waliyo yafanya**
- Badala ya kufanya mapenzi ya Baba katika mstari wa 21, tabia gani itakuwa ya wale waliopotea (mstari wa 23)? **Uasi**

3. Soma Luka 8:19-21.

- Ni nani wale Yesu aliowaangalia kama mama yake na ndugu zake? **Wale wasikio wa Neno la Mungu ambao hufanya yale wanayosikia**
- Kulingana na Yesu, je, inatosha kusikia tu Neno la Mungu? **Hapana, lazima tufanye yale tunayosikia.**

4. Soma Yohana 14:15,21.

- Nini humfanya mwanafunzi kumtii Yesu? **Upendo kwa Kristo**
- Ni ahadi gani Yesu huwapa wale wanaohifadhi amri zake? **Atapendwa na Baba, na Yesu atampenda na kujiweka wazi kwake**

5. Soma Yohana 3:36.

- Iimani ya kweli kwa Mwana itamfanya mtu kufanya nini? **Kumtii Kristo**

6. Soma 1 Yohana 2:3-6.

- Mtu anawezaje kujua kuwa ameanika kumjua Yesu? **Kwa kutii amri Zake**
- Nini ni kweli kuhusu mtu anayedai kumjua Yesu, lakini hatatii amri Zake? **Yeye ni mwongo**
- Nini ni kweli kuhusu mtu anayehifadhi Neno la Kristo (vs.5)? **Upendo wa Mungu umekamilika ndani yake**

- Mwanafunzi wa Yesu anapaswa kuishi vipi (vs.6)? Kama Yesu

7. Soma 1 Yohana 3:9.

- Nini ni kweli kuhusu mtu aliyezaliwa na Mungu? **Hafanyi dhambi**
- Kwa nini muumini aliyekuzaliwa Upya hawezi kufanya dhambi? **Kwa sababu mbegu ya Mungu inakaa ndani yake**
- Unafikiri 'mbegu ya Mungu' inamaanisha nini? **Maisha mapya ndani yake yaliyozalishwa na Roho Mtakatifu**

8. Soma Waroma 10:9.

- Kulingana na mstari huu, mtu anapaswa kufanya nini ili a aliokolewa? **Tambua Yesu kama Bwana**
- Unafikiri itakuwa jinsi gani mtu kuishi kana kwamba Yesu ni Bwana wake? **Yeye atakuwa tayari kukubali mapenzi Yake, atatafuta Maandiko kujifunza kile kinachomridhisha Machoni Pake, na atatafuta kwa bidii kutii amri Zake**

9. Kulingana na Maandiko tuliyoyasoma, je, mtu anaweza kuokolewa ikiwa hayaji tayari kukubali Yesu kama Bwana wa maisha yake? Hapana

10. Je, unafikiri tutawahi kumtii Kristo kikamilifu katika maisha haya? Kwa nini au kwa nini si- vyo? Hapana, sote tunashindwa kwa njia nyingi, kwa sababu nyama yetu inapigana na Roho

11. Je, Yesu Kristo ni Bwana wako? Je, umemkabidhi maisha yako na unaendelea kwa bidii k- utimiza mapenzi Yake?

HATUA ZA KUFUATA

1. Jadili na mshirika wako wa kumfundisha maeneo yoyote ya maisha yako ambayo unapata ugumu k- uyamkabidhi Kristo. Ameeuambia kufanya nini ambayo unazidisha kukataa? Ombeni pamoja na m- shirika wako wa kumfundisha msaada na nguvu za Roho Mtakatifu ili mtimie Kristo katika maeneo hayo magumu.
2. Kwa kuwa utii hutokana na upendo kwa Yesu, jadili na mshirika wako wa kumfundisha kile unach- oweza kufanya wiki hii ili kuongeza upendo wako kwake.
3. Rufaa Zaburi 16:11 na 37:4 kwa mshirika wako wa kumfundisha. Mshirikishe maoni yoyote uliyopata wakati wa kukumbuka vifungu hivyo.

4. Soma baadhi ya mistari mingine uliyokumbuka kwa Mshirika wako wa Kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Mt. 7:21-23, “Sio kila mtu anayeanidokeza, `Bwana, Bwana,´ ataingia katika ufalme wa Mbingu; bali ni yule anayeifanya mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni. Wengi wataniambia siku hiyo, `Bwana, Bwana, je, hatukutabiri kwa jina lako, na kwa jina lako tukatupa pepo, na kwa jina lako tukafanya miujiza mingi?’ Nami nitawaambia, `Sikuwajua kamwe; ONDOKENI KWANGU, Ninyi mnafanyaji wa uovu.’

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuyakumbuka: Luka 6:45; Yohana 14:15,21

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka Mt. 7:21-23. Zoeza mistari hii hadi uweze kuirudia kwa ufasaha. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mistari huo.
2. Soma uchunguzi wako unaofuata kwa makini na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Tumia muda kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu ulichosoma.
4. Lenga utii kwa amri za Kristo, hasa wiki hii zile unazogundua ni ngumu. Kama unajikuta unakabiliana na changamoto katika wiki hii, mpigie simu mwenzako wa mafunzo ya utii wa wanafunzi na muombe kwa mba mpate nguvu pamoja.

Kikao cha 11

Kushinda Vivutio

“Hatuna nguvu za kutosha wenyewe. Uwezo wetu wote unatokana na Mungu. Tunapaswa kujiwasha kujiandaa kupinga vivutio tukitegemea ukamilifu wa Mungu na uwezo wake usio na mshindo.”

-- Matthew Henry

“Acha mioyo yetu itambue, 'Mimi ni maskini na dhaifu.' Shetani ni mjanja sana, mjanja, na mwenye nguvu kubwa; anatazama kwa makini kupata fursa dhidi ya roho yangu. Dunia inanzunguka kwa shinikizo mbalimbali, maombi, na udanganyifu. Uovu wangu mwenyewe ni mkali, umasikini wa amani, unavutia, na unaingia ndani yangu. Kadiri inavyobeba dhambi, inapigana ndani yangu na dhidi yangu. Fursa na nafasi za majaribu ni nyingi sana. Siyo ajabu kwamba sijajua ni kwa kiwango gani nimekuwa nikihusiana na dhambi. Kwa hiyo, Mungu peke yake ndie nitakayemtegemea kunihifadhi. Nitamwalia daima.

-- John Owen

UTANGULIZI

Ingawa tunaweza kuwa tumemkabidhi maisha yetu Yesu kama Bwana, na kuwa wa dhati na wa juhudi katika kutembea njia inayompendeza, bado tutakabiliwa na majaribu mengi maishani. Isipokuwa tukawe maki- ni, tunaweza kushindwa na majaribu haya na kuanguka katika dhambi. Katika kikao hiki tutaangalia mada ya majaribu ya dhambi, na jinsi tunavyoweza kuyashinda kwa neema ya Mungu. Kuna silaha kadhaa ambazo Mungu ametupatia zinazotuwezesha kushinda majaribu. Katika kikao hiki tutazingatia silaha za Imani, Neno la Mungu, na maombi.

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Yakobo 1:13-14.

34. Tamaa hutoka wapi? **Tamaa yetu wenyewe**

35. Je, tunaweza kumwajibisha Mungu kwa dhambi zetu? **Hapana kabisa kwa sababu Yeye kamwe hatutameni kufanya dhambi**

2. Soma 1 Wakorintho 10:13.

- Kulingana na mstari huu, je, sisi ni wa kipekee katika majaribu maalum tunayokumbana nayo? **Hapana, majaribu yetu ni ya kawaida kwa wanadamu wote**
- Nini Mungu hataturuhusu kutupatie? **Kujaribiwa zaidi ya uwezo wetu**
- Nini Mungu atatupatia tunapojaribiwa? **Njia ya kuondoka ili tuweze kuvumilia jaribu hilo**

Ili dhambi itokee lazima kuwe na Matakwa na Nafasi kwa pamoja. Ikiwa mtu anaishi nyumbani ambako kuna makabati yaliyojaa vileo, lakini hana hamu ya kunywa, hatatenda dhambi ya ulevi. Vivyo hivyo, kama anataka kunywa lakini hawezi kupata vileo, hatatenda dhambi ya ulevi. Njia moja ya kuondoka kutoka katika jaribu ni kuhakikisha hatuna nafasi ya kutenda dhambi fulani.

Kwa hivyo, mtu ambaye ana tatizo la kunywa anaweza kuhakikisha hakuna pombe inayoletwa nyumbani kwake, pamoja na kuepuka kutumia muda na marafiki watakaompa pombe. Wapendanao wachanga wanaweza kuamua kutotumia muda wakiwa peke yao ambako wanaweza kushawishiwa kukiuka utakatifu wao wa kijinsia. Kwa upande mwingine, Bwana, katika baadhi ya visa, huondoa hamu ya kufanya kitendo cha dhambi. Baadhi ya Wakristo wapya mara nyingine hutoa kabisa hamu ya dawa za kulevya na pombe mara tu wanapozaliwa Upya, ingawa walikuwa tayari wamekuwa wapenzi wa vitu hivi kabla. Hata hivyo, kunaweza kuwa na hali nyingi katika maisha yako ambapo utalazimika kuchagua njia nyingine ya kukimbia, kwa sababu hamu na fursa bado zipo. Ni silaha gani zilizo mikononi mwetu tunaweza kutumia dhidi ya vishawishi?

1. Soma Warumi 6:1-14.

- Uhusiano wa Mkristo na dhambi ni upi? Kwa nini hatupaswi kuendelea katika dhambi sasa baada ya kuzaliwa upya (6:1-2)? **Mkristo yuko mtu aliye kufa kwa dhambi, hivyo hawezi kuendelea kutenda dhambi**
- Neno gani Paulo anayetumia katika mstari wa 5 kuelezea ubatizo wetu kwa Kristo? Umoja
- Hivyo, je Paulo anazungumzia ubatizo wa maji katika mistari 3-4? **Hapana, anazungumzia muungano wetu na Kristo**
- Aina gani ya ubatizo anazungumzia? Angalia 1 Wakorintho 12:13. **Kubatzwa kwa Roho ndani ya mwili wa Kristo**
- Nini kilitokea kwa 'mimi wa zamani' wetu (6:6)? Matokeo gani yalitokea kutokana na hili (6:6-7)? **Ilisulubiwa pamoja naye; imesababisha mwili wetu wa dhambi kuondolewa, hivyo hatuhudumii tena dhambi**
- Tumeamriwa kufanya nini katika mstari wa 11? Amri hii inatokana na nini? **Tumeamriwa kuzingatia ukweli kwamba tumekufa kwa dhambi na tume hai kwa Mungu katika**

Kristo. Amri hii inatokana na ukweli kwamba tumeungana na Kristo katika kifo na ufufuo wake

- Kwa kuwa tumeaga uhai pamoja na Kristo kwa dhambi, na tumeamka pamoja naye kwa Mungu, sasa tunapaswa kufanya nini (12-13)? **Tunapaswa kukataa kuruhusu dhambi itawale miili yetu inayokufa, na kuendelea kuwasilisha wanachama wa mwili wetu kwa dhambi, bali tufikie Mungu na wanachama wetu kama vyombo vya haki**

Moja ya silaha kuu tunazozitumia dhidi ya majaribu na dhambi ni imani katika kile ambacho Mungu amekutendea katika Kristo. Neno la Mungu linaeleza wazi kwamba tumekufa kwa dhambi na tume hai kwa uhai mpya katika Kristo. Lazima tuchukue hili kwa uzito. Hii inamaanisha lazima tuihesabu kuwa kweli, hata tukihisi haifai katika uzoefu wetu. Warumi 6:1-14 kweli kabisa inatufundisha kuwa uhusiano wetu na dhambi umebadilika milele. Tuliwahi kuwa kama askari wa kawaida katika Jeshi chini ya askari mkali na mwenye mahitaji makali. Tuliwahi kuwa chini ya mamlaika yake, na ilibidi tufanye kila alichotuambia. Hata hivyo, kama ungeondolewa kutoka Jeshi, lakini ukamwona askari huyu huyo katika maisha ya kiraia, usingebidi kufanya lolote alilotaka ufanye. Hivyo ndivyo ilivyo pia, ingawa tulikuwa watumwa wa dhambi kabla hatujamfahamu Kristo, sasa tumefunguliwa kutoka kwa utawala wa dhambi, na hatuhitaji tena kutii tamaa zake. Kama tunafanya dhambi sasa, ni kwa sababu tumechagua kufanya hivyo, si kwa sababu tunalazimika. Ili kuhimili vishawishi kwa mafanikio, lazima tuamini kile Mungu amesema kuhusu sisi na tuhisi kuwa ni kweli katika maisha yetu ya kila siku.

2. Soma Mt. 4:1-11.

- Yesu alijibuje Shetani kila alipotaka kumshawishi kufanya dhambi? Alilitaja Neno la Mungu
- Je, unafikiri Yesu alikuwa na vikapu vya Maandiko ya Agano la Kale ambavyo alikuwa akisoma kwa Shetani? Kama si hivyo, basi alikuwaje na uwezo wa kunukuu Maandiko? Hii inaweza kukusaidiaje katika mapambano yako dhidi ya kishawishi? (Zab.119:9,11) **Hapana, alikuwa amekumbuka Neno la Mungu. Tunahitaji kukumbuka Maandiko ili tuweze kuyakumbuka wakati wa kishawishi.**

3. Soma Luka 22:39-46.

- Kulingana na Yesu, tunawezaje kuepuka kuingia katika majaribu (mstari 40,46)? **Ombea**

4. Soma Mathayo 26:41.

- Ni mambo mawili gani tunayoambiwa tufanye ili tusijinge katika majaribu? **Endelea kuangalia na kuomba**
- Kwa nini ni muhimu sana tufanye hivi (mstari 41b)? **Kwa sababu mwili wetu ni dhaifu sana**

5. Soma Waefeso 6:10-18.

- Tungepata ngao gani katika vita yetu dhidi ya Shetani? Imani
- Upanga wetu ni upi? **Neno la Mungu**
- Tunapaswa kutumia ngao na upanga wetu vipi katika vita (mstari 18)? Kuomba

6. Ni silaha tatu kuu zipi ambazo Mungu ametupa kupigana na vishawishi? **Imani, Neno la Mungu na Sala**

HATUA ZA KUFUATA

1. Jadili na mshirika wako wa kumfundisha maeneo ya maisha yako unayokumbana nayo na majaribu makali zaidi, pamoja na kile unachoweza kufanya unapokutana tena na majaribu hayo.
2. Jadili na mshirika wako wa kumfundisha mistari maalum ya Maandiko ambao utatumika zaidi kwa vishawishi vyako maalum. Anza kukumbuka mistari uliyoyachagua ya Maandiko ambayo inaweza kukusaidia katika mapambano yako na dhambi.
3. Sema Mt. 7:21-23 kwa mshirika wako wa kumfundisha. Mshirikishe yeye maoni yoyote uliyopata wakati wa kuyakumbuka.
4. Tamka mistari mingine uliyokumbuka kwa mshirika wako wa kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

1 Wakorintho 10:13 , “Hama yoyote haikukukuta ila zile za kawaida kwa wanadamu; na Mungu ni mwaminifu, ambaye hataarikushindwa kujaribiwa zaidi ya uwezo wako, lakini pamoja na jaribu hutoa njia ya kukimbia pia, ili uweze kustahimili.”

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuyakumbuka: Mt. 26:41.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Jifunze 1 Wakorintho 10:13. Jizoeze mstari huu mpaka uweze kurudia kwa ukamilifu. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mstari.

2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kiao chako kijacho.
3. Tumia muda kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu yale uliyosomea. Ikiwa unapata shida kuamua sehemu gani ya Maandiko kusoma, kujifunza, na kutafakari, pata mawazo kutoka kwa mshirika wako wa kumfundisha.
4. Fanya mazoezi ya kutumia silaha za Imani, Neno, na sala katika mapambano yako dhidi ya vishawishi wiki hii. Unapokutana na Mshirika wako wa Kumfundisha wiki ijayo, mshirikishe jinsi ilivyokwenda.

Kikao 12

Kutembea kwa Roho

“Soma sura yoyote ile ya Maandiko utakayopenda, na furahia kabisa neno hilo—lakini l- itakuacha masikini, tupu, na bila mabadiliko kama lilivyokukuta, isipokuwa limegeuka kikamilifu na kabisa kwa Roho wa Mungu, na likakuleta katika muungano kamili na ute- gemezi kwake.”

-- William Law

“...utekelezaji wa maisha yaliyojaa Roho hauwezi kufanywa kwa mafungu; Mkristo hapati ujazo wa Roho tu wakati wa huduma kama kuhubiri au kufundisha, bali Mkris- to anayekuwa hai anaishi maisha ya kukabidhiwa kwa Mungu kila wakati na hupata ujazo wake wa Roho kila wakati. Hakuna Mkristo anayeweza kuishi maisha ya ushindi kwa kiwango kidogo kuliko hicho.”

-- Kenneth Wuest

“Vumilia ndani yangu, Ee Roho Mtakatifu, ili mawazo yangu yote yawe matakatifu. Fanya kazi ndani yangu, Ee Roho Mtakatifu, ili kazi yangu nayo iwe matakatifu. Vutia moyo wangu, Ee Roho Mtakatifu, ili nipende tu ki- le kilicho kizuri na kitakatifu. Nionyeshe nguvu, Ee Roho Mtakatifu, ili nilitetee yote yaliyo matakatifu. Lin- de mimi, basi, Ee Roho Mtakatifu, ili niwe mtakatifu daima.”

-- Augustine

“Bila Roho wa Mungu hatuwezi kufanya lolote. Sisi ni kama meli zisizo na upepo au gari lisilo na farasi. Sisi ni kama matawi yaliyokauka bila maji. Sisi ni kama makaa bila moto; hatuna maana. Sisi ni kama sadaka isiyo na moto wa kujitoa; hatukubal- iwa.”

-- Charles Spurgeon

UTANGULIZI

Baada ya kujadili jinsi tunavyoweza kushinda tamaa katika kikao chetu cha mwisho, bado tunahitaji kusoma zaidi sehemu ambayo Roho Mtakatifu anacheza katika ukuaji wetu wa utakatifu. Kweli, mbali na Nguvu yake inayoendelea, hatutawahi kuendelea katika maisha yetu ya Mkristo. Kwa hiyo, ni muhimu kabisa tufundishwe kutembea kwa Roho.

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Waraka wa Wagalatia 5:16-24.

36. Nifanye nini ili kuepuka kutekeleza tamaa ya mwili (16)?

Tembea kwa Roho

37. Je, mwili wetu unatamani kitu kimoja na Roho Mtakatifu (17)? **Hapana, tamaa za mwili na tamaa za Roho zinaelekea kupingana**

38. Fupisha kwa maneno yako kile mwili huzalisha katika maisha yetu (19-21). **Dhambi ya aina zote**

39. Roho hutokea nini katika maisha yetu (22-23)? **Tabia ya Yesu Kristo**

40. Unafikiri inamaanisha nini 'kuishi kwa Roho' (25)? **Inamaanisha kuishi kwa kazi yenye kuamsha nguvu, kutoa nguvu, na kuendeleza ya Roho Mtakatifu katika**

maisha yetu 41. Wale waliotiwa uhai kiroho kwa kazi ya Roho wanapaswa kufanya nini (25)? **Wanapaswa kutembea kwa Roho - kupanga maisha yao kulingana na mapenzi na nguvu za Roho.**

2. Soma Walagalatia 6:8.

- Nini kitatokea ikiwa tutapanda kwa mwili wetu? **Atavuna uharibifu**
- Nini kitatokea ikiwa tutapanda kwa Roho? **Tutavuna Uhai wa Milele**
- Unafikiri inamaanisha nini 'kupanda kwa Roho?' **Inamaanisha kwamba tunafanya kazi, tunawek-eza, na tunashirikiana na kazi ya Roho Mtakatifu katika maisha yetu. Hii itajumuisha kumeza mara kwa mara Neno la Mungu, kutafakari juu yake, kulitunza moyoni, sala, ushirikiano wa wamini, kufunga, n.k.**

3. Soma Warumi 8:3-9.

- Kutembea kwa Roho kutamwezesha Mkristo kufanya nini (mistari 3-4)? **Kutamwezes-ha Mkristo kutimiza mahitaji ya Sheria**
- Unafikiri Paulo anamaanisha nini kwa "wale wanaoendana na mwili" (mstari wa 5)? **Paulo anazungumzia watu ambao hawajageuzwa, wasio na Roho Mtakatifu anayekaa ndani yao. Anaelezea hili wazi katika mstari wa 9 anaposema, "Lakini nyinyi hamko katika mwili bali katika Roho, ikiwa kweli Roho wa Mungu anakaa ndani yenu."**

- Unafikiri anamaanisha nini kwa “wale wanaoendana na Roho” (mstari wa 5)? **Wale waliyojaa Roho Mtakatifu, wamezaliwa kupitia Roho, na wamepewa tabia mpya ya kiroho.**
- Tofauti ni gani kati ya wale wanaofuata mwili na wale wanaofuata Roho (5-8)? **Wanatofautiana kulingana na wanavyoweka mawazo yao (mwili au Roho), na matokeo yake (kifo au uzima na amani).**
- Je, mtu anaweza kuwa Mkristo bila Roho Mtakatifu kuishi ndani yake (9)? **Hapana kabisa!**
- Je, Mkristo yuko ‘katika mwili’ (9)? **Hapana, yuko ‘katika Roho.’**
- Mkristo anawezaje kuuawa matendo ya mwili (13)? **Anaweza kufanya hivyo ‘kwa Roho’ tu; kama yeye anavyotegemea nguvu ya Roho Mtakatifu.**
- Roho Mtakatifu huongoza Wakristo kufanya nini (14)? Kidokezo: Angalia neno “kwa” ambalo linaanza mstari wa 14. **Roho Mtakatifu huongoza Wakristo kuua matendo ya mwili; huwaongoza Waumini kuudhibiti dhambi katika maisha yao popote wanapokutana nayo.**

4. Soma 1 Wakorintho 6:18-20.

- Roho Mtakatifu anakaa wapi (19)? **Katika mwili wa mwamini.**
- Hii ina umuhimu gani wa kiutendaji kwa maisha yetu (19-20)? **Kwa kuwa Roho Mtakatifu anaiishi ndani yetu, tunapaswa kumtukuza Mungu katika miili yetu. Haataruhusu tuendelee kuisihi katika dhambi, bali atatuhukumu na kututia nidhamu.**

5. Soma 2 Wakorintho 3:18.

- Nani anaye fanya kazi ya mabadiliko katika maisha ya Mkristo? **Roho Mtakatifu**
- Jukumu la mwamini ni lipi ili abadilike? **Lazima aendelee kuangalia utukufu wa Bwana; yaani, lazima aendelee kumruhusu neno la Kristo kubarikiwa kwa wingi ndani yake. Neno na Roho hufanya kazi pamoja si tu katika kuzaliwa upya bali pia katika kutakatifuza.**

6. Soma 1 Wathesalonike 4:3-8.

- Nini ni mapenzi ya Mungu (3)? **Utakatifu wetu.**
- Ni kipengele gani cha utakatifu ambacho Paulo anachokusudia hasa (3)? **Anamfikiria mwamini kutenganishwa na kuachwa mbali na uasherati.**
- Kwa nini Mungu anatupatia Roho Yake (8)? **Mungu anatupatia Roho Yake ili atufanye tuwe watakatifu.**

7. Soma Waefeso 5:18-20.

- Amri hasi ni ipi (18)? **Usilewe divai.**
- Amri chanya ni ipi (18)? **Jazwa na Roho.**

- Je, unaweza kufikiria njia yoyote ambayo ulevi unafanana na kujazwa na Roho (18)? Ulevi ni kama kujazwa na Roho kwa sababu sote tunapoathiriwa na kuwa na nguvu kutokana nao.
- Ufasiri mzuri wa Wafilipi 5:18 ungekuwa “kuwa kama mtu anayeendelea kujazwa na Roho.” Inahusu hali endelevu inayotokea kila mara. Ni mambo gani unadhani tunaweza kufanya ambayo yangezuia hili kutokea katika maisha yetu? Ukosefu wa maombi, kutojifunza Maandiko, kutegemea Mungu kwa makusudi, na kufanya dhambi kwa makusudi.
- Ni mambo gani yanaweza kutokea katika maisha yetu tunapojazwa na Roho (19-21)? Tutakuwa tukihamasishana na kufundishana, kuimba kwa Bwana, kumshukuru Mungu, na kumtii kila mmoja mwenzake.

8. Soma Wako Kolosayi 3:16-17.

- Angalia sambamba karibu kati ya kipande hiki cha Maandiko na Waefeso 5:18-21. Paulo ame badilisha nini hapa kwa maneno ya 'kujazwa na Roho'? Acha neno la Kristo likae ndani yako kwa wingi.
- Hiyo inakufundisha nini kuhusu jinsi unavyoweza kujazwa na Roho Mtakatifu? Soma mara kwa mara na kwa ustahimilivu, tafakari, na kumbuka Neno la Mungu ili kushirikiana na kazi ya Roho Mtakatifu katika maisha yako.

Kujazwa na Roho, kwa msingi, maana yake ni kudhibitiwa na Roho Mtakatifu, katika njia ile ile mtu mlevi anavyodhibitiwa na pombe. Kwa kweli, mara nyingine hata tunarejelea pombe kama 'roho'. Kama Mkristo lazima tufanye uamuzi wa makusudi kumtanguliza Roho Mtakatifu na kumruhusu kudhibiti maisha yetu. Ikiwa ghafla paka wako angeanza kubweka na kuwinda magari, unaweza kufikia hitimisho kwamba roho ya mbwa imeingia ndani ya paka wako kwa namna fulani! Vivyo hivyo, mtu akianza kufuata utakatifu kutoka moyoni na akitamani kumuangaza Kristo, unajua kwamba Roho Mtakatifu anafanya kazi ndani yake. Katika Waefeso 4:28-32 tunagundua kwamba Roho Mtakatifu anaweza kuumizwa kwa mambo kama wizi, maneno mabaya, na mitazamo isiyo ya Mungu kwa wengine. Kwa hiyo, ili tuendeleo kujazwa na Roho, lazima tukiri na kutubu dhambi, na kumtii Kristo kama Bwana kila wakati.

HATUA ZA KUFUATA

1. Jadiliana na Mshirika wa Kumfundisha jinsi unavyoweza kujazwa na Roho katika siku nzima, hasa wakati mwili wako unapojitokeza kwa asili na kujaribu kudhibiti.
2. Amua kwamba kama utajikuta ukiishi kwa mwili wiki hii, utatangaza dhambi zako na kutubu, na umwombe Baba ako akutimize kwa Roho Mtakatifu (Luke

11:13). Pia amua kwamba neno la Kristo litaishi ndani yako kwa utajiri ili uweze kuendelea kujazwa na Roho Mtakatifu.

4. Sema 1 Wakorintho 10:13 kwa mshirika wako wa kumfundisha.
5. Tamka mistari mingine uliyokumbuka kwa mshirika wako wa kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Galatia 5:16 , “Lakini mimi nasema, tembea kwa Roho, na hutatimiza tamaa ya mwili.”

Waefeso 5:18, “Na msilewe mvinyo, kwa kuwa hiyo ni upotevu, bali mjazwe na Roho.”

Maandiko ya ziada unayoweza kutaka kuyajifunza: Warumi 8:13; 2 Wakorintho 3:18.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Jifunze maneno haya: Gal. 5:16 na Waef. 5:18. Fanya kazi kwenye mistari hii hadi uweze kuirudia kwa ukamilifu. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mstari.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Tumia muda fulani kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu ulichosoma. Kama unapata ugumu kuamua sehemu gani ya Maandiko ya kusoma, kujifunza, na kufikiria, chukua mawazo kutoka kwa mshirika wa kumfundisha.
4. Jaribu kuendeleza tabia ya kugeukia Roho ya Mungu mara moja unapogundua kuwa nyama yako inaonyesha tabia mbaya za dhambi.

Moduli 3

Kukuza Utakatifu wa Mungu

13. Kutimiza Amri za Mtu kwa Mtu
14. Kujitolea kwa Kanisa la Mtaa
15. Matumizi ya Wakati
16. Pesa na Mali
17. Unyenyekevu
18. Msamaha

Kikao cha 13

Kutimiza Amri za Mtu kwa Mtu

“Hakuna mtu ambaye ni Mkristo ambaye hapendi Wakristo. Yeye ambaye yupo katika kanisa lakini si sehemu ya moyo na roho yake, ni mgeni tu katika familia.”

-- Charles Spurgeon

“Ninyi Wakristo, mpenzeni mpeni, si kwa ajili ya faida mnayopata kutoka kwa kila mmoja, bali kwa ajili ya mema mnayoweza kuwafanyia wenzenu.”

-- Charles Spurgeon

“Jaribio halisi la mtakatifu si utayari wa kuhubiri Injili, bali ni utayari wa kufanya mambo kama kuoshea miguu ya wanafunzi - kuwa tayari kufanya mambo yanayoonekana madogo kwa mtu lakini yanayohesabiwa kuwa kila kitu mbele za Mungu.”

-- Oswald Chambers

UTANGULIZI

Moja ya mambo muhimu katika maisha ya Mkristo ni kuishi huduma yetu ya pamoja kwa kila mmoja ndani ya mwili wa Kristo. Wabunifu Mabadiliko walitaja mafundisho haya kama “Utume wa Makuhani wa Waumini Wote.” Walimaanisha kwamba huduma kwa wengine si wajibu wa pekee wa makuhani walioteuliwa. Badala yake, kila Mkristo ana jukumu la kuhudumia wengine kwa Neema aliyopewa na Kristo.

SOMO LA BIBLIA

1. Jukumu letu kwa wengine ndani ya kanisa ni lipi? Toa mfano mfupi wa jinsi unavyoweza kuishi kanuni ya 'mmoja kwa mwingine' katika maisha yako.

42. Warumi 12:10a **“Mpendeane kwa dhati.”**

43. Warumi 12:10b **“Wapendeeni kwa heshima wao kwa wengine.”**

44. Warumi 12:16 **“Iwe na mawazo sawa kwa kila mmoja.”**

45. Romans 13:8 **“Pendani kila mmoja.”**

- Romans 14:19 “Jenga kila mmoja”
- Romans 15:7 “Kubali kila mmoja”
- Romans 15:14 “Shauri kila mmoja”
- Romans 16:16 “Salimianeni kwa busu takatifu.”
- 1 Cor. 12:25 “kuwa na huruma sawa kwa kila mmoja”
- Gal. 5:13 “kupitia upendo hudumuni kwa kila mmoja”
- Eph. 4:2 “onyesha uvumilivu kwa kila mmoja kwa upendo”
- Eph. 4:32 “kuwa wema kwa kila mmoja, msamaha birbirie”
- Eph. 5:21 “mtii kila mmoja kwa hofu ya Kristo”
- Phil. 2:3 “mheshimu kila mmoja kuwa muhimu zaidi kuliko wewe mwenyewe”
- Col. 3:13 “vumilieni mwenzenu”
- 1 Thess. 4:18 “farajianeni kwa pamoja”
- 1 Thess. 5:11 “himizeni na jengeni mwenzenu”
- 1 Thess. 5:13 “pumzini kwa amani pamoja na mwenzenu.”
- 1 Thess. 5:15 “daima tafuteni mema kwa mwenzenu na kwa watu wote.”
- Hebrews 10:24 “hamasisheni kwa upendo na matendo mema”
- James 5:16 “kubali dhambi zako kwa mwenzenu na mnaombeane”
- 1 Peter 4:9 “karibishianeni bila malalamiko”
- 1 Peter 4:10 “tumia zawadi zenu kutumikia mwenzenu”
- 1 Peter 5:5 “jivinisheni unyenyekevu kwa ajili ya wenzenu”

2. Juhudi zako katika kanisa la mahali hapa zinapaswa kuwa namna gani ili utimize amri hizi? Je, itahitajika tu uhusiano wa kawaida au ahadi thabiti zaidi? Itahitajika ahadi thabiti zaidi.

3. Maandiko haya yafundishaje kuhusu jinsi tunavyopaswa situhusiane kwa kila mmoja wetu?

- Warumi 14:13 'Tusihukumu kila mmoja'
- Wagalatia 5:26 'Tusijivunie, tusilemeane, tukimkosea na kumuonea wivu mmoja mwingine'
- Wakolosai 3:9 'Tusinihifadhi uongo kila mmoja kwa mwingine'
- Yakobo 4:11 'Msiongee maneno mabaya dhidi ya ndugu zenu'
- Yakobo 5:9 'Msilalamike dhidi ya ndugu zenu'

Maandiko haya yote yanatufundisha ukweli kwamba kuhusiana ndani ya mwili wa Kristo takuwa vigumu. Kutakuwa na vishawishi vya kuhukumu, kuoneana wivu, kupigana, kusema uongo, kuzungumza vibaya, na kulalamika dhidi ya kila mmoja. Tunapaswa kuhimili vishawishi hivi kwa nguvu ya Roho Mtakatifu.

4. Fanyia uchambuzi amri mbalimbali za Agano Jipya ulizozitaja chini ya Swali #1 hapo juu. Ni amri gani kati ya hizi unazozifuata kwa bidii?

---

5. Ni amri gani kati ya hizo unazipuuza au kutozizingatia katika maisha yako sasa?

---

6. Leo utaamua nini kuanza kutekeleza amri hizi kwa njia madhubuti?

HATUA ZA KUFUATA

1. Jadili na mshirika wako wa kumfundisha hatua zote unazohitaji kuchukua ili kujitolea kikamilifu kwa kanisa la eneo lako na kutii amri za mna-mna.
2. Tamka Wakolose 5:16 na Waefeso 5:18 kwa Mshirika wa Kumfundisha.
3. Tamka mistari mingine uliyokumbuka kwa mshirika wako wa kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Yohana 13:34-35, "Amri mpya ninayowaambia ninyi, mpendeeni mwenzenu, kama nilivyo-wapenda mimi, nanyi mpendeeni mwenzenu. Kwa hili watu wote watajua kuwa ninyi ni wanafunzi wangu, ikiwa mtamapenda mwenzenu."

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuyajifunza kwa kumbukumbu: Waebrania 3:13; Wakolose 5:13.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Jifunza kwa moyo Yohana 13:34-35. Zoeza mistari hii hadi uweze kuirudia kwa ufasaha. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mstari huo.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Tumia muda fulani kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu ulichosoma. Pia jaribu kusoma sehemu ya Maandiko kila wiki. Kama unapata shida kuamua ni sehemu gani ya Maandiko kusoma, kusoma kwa makini, na kutafakari, pokea mawazo kutoka kwa mshirika wako wa kumfundisha.
4. Amua leo kuweka huduma kwa ndugu na dada katika kanisa lako la mtaa kuwa kipaumbele maishani mwako, kisha jitahidi kutekeleza ahadi hiyo kwa njia maalum wiki hii.

Kikao 14

Kujiwekea Ahadi Kanisani Mtaa

'Haupendi Kristo kama hupendi watoto wake. Mara moyo unapomkabidhi Bwana wa nyumba, unampa pia watoto wa nyumba hiyo.

Mpende Kristo na hivi karibuni utampenda kila anayempenda...

Nimesikia Wakristo hawawapendi wengine. Ninasikitika sana ikiwa hilo ni kweli, lakini Nina shaka hilo, maana nadhani wale wasiowapendi wengine si Wakristo...

Je, utafuata sera potovu ya kutenganisha maslahi yako binafsi na ya Mwokozi wako pamoja na kanisa lake? Ikiwa ndivyo, basi meli yako itaharibika kabla hata haijaanza safari. Wewe si mtoto wa Mungu ikiwa kanuni hii inadhibiti maisha yako. Wokovu wako haupo katika kutengwa kwako kutoka kwa Kristo na kanisa lake, bali uko katika umoja pamoja nao. Juu ya bahari ya maisha hakuna njia ya kupita salama isipokuwa kwenye meli inayebeba Bwana wako na wanafunzi wake...

Kama sikuja kanisani hadi nipate moja iliyo mkamilifu, ningeshindwa kujiunga na moja kabisa; na mara tu ningepata kanisa hilo, ningelingharimu, kwa sababu hangekuwa kanisa kamili tena baada ya kuwa mwanachama wake. Hata hivyo, licha ya ukosefu wake, ni mahali penye thamani zaidi duniani kwetu.

-- Charles Spurgeon

UTANGULIZI

Katika kikao hiki, tutaangalia mafundisho ya Biblia kuhusu kujitolea kwa kanisa la mahali. Ingawa ni kawaida kwa Wamuni kuhamahama kati ya makanisa mbalimbali na kutofanya ahadi dhabiti kwa yeyote kati yao, hili si jambo linalopatikana katika Maandiko. Utii wa mafundisho ya Biblia kuhusu kujitolea kwa kanisa la mahali unahusisha kuwatii viongozi wa kiroho, kurejesha wale wanaopotea katika dhambi, na kuunga mkono nafasi ya kanisa.

SOMO LA BIBLIA

Kuwatii Viongozi wa Kiroho

1. Soma 1 Wathesalonike 5:12-13.

46. Majukumu gani ni ya viongozi wa kanisa yaliyotajwa katika kifungu hiki? **Kuchapa kazi kwa bidii miongoni mwa wanachama wa kanisa na kuwa msimamizi wao.**
47. Majukumu ya wanachama wa kanisa yanayosemwa katika kifungu hiki ni yapi? **Kuwathamini na kuwaheshimu kwa upendo mkubwa viongozi wa kanisa. Kuishi kwa amani na wengine ndani ya kanisa, pamoja na viongozi.**

2. Soma Waebrania 13:7,17

- Majukumu ya viongozi wa kanisa yanayosemwa katika mistari hii ni yapi? **Kuongoza, kusema neno la Mungu, kuonyesha Imani, na kuangalilia roho za wale walioko kanisani.**
- Majukumu ya wanachama wa kanisa yanayosemwa katika mistari hii ni yapi? **Kuwakumbuka viongozi, kutafakari matokeo ya matendo yao, kuiga Imani yao, kuwa watiifu, na kuwasikiliza.**
- Kwa nini wanachama wa kanisa wanapaswa kuwa watiifu na kuwasikiliza viongozi wao? **Kwa sababu wanatunza roho zao na lazima wapehesabu, lakini ikiwa watatii na kukubali mamlaka, viongozi wataweza kufanya kazi zao kwa furaha badala ya huzuni.**

Kurejesha Waumini Waliodhaniwa Dhambi

1. Soma Mathayo 18:15-17.

- Ni lini tunapaswa kuingilia kati kurejesha muminifu aliyekosea? (Linganisheni na Wagalatia 6:1). **Anapofanya dhambi au kushikwa katika kosa**
- Hatua ya kwanza kurejesha ni ipi? **Nenda naye binafsi na umwonyeshe kosa lake**
- Kama atasikiliza, basi nini hutokea? **Mchakato unasimamishwa, kwa sababu umefanikiwa kumshinda ndugu yako**
- Kama hatasikiliza, hatua inayofuata ni ipi? **Chukua mtu mmoja au wawili zaidi na umwonyeshe kosa lake**
- Kwa nini ni muhimu kuwa na mashahidi wawili au watatu katika hatua hii? **Ili kila ukweli uthibitishwe - iwe ni ukweli kuhusu dhambi yake ambayo hakukutubu, au ukweli kwamba mara anapotekwa anakutubu au anakataa kukutubu**

- Kama yeye hatasikiliza mashahidi wawili au watatu, nini kinapaswa kutokea? **Msimamie hadharani kwa kanisa - habari hii inapaswa kufahamika kwa wanachama waliojitolea wa kanisa**
- Kanisa linapaswa kufanya nini? **Zungumza na ndugu anayekosea, umhimize akutubu**
- Kama hatasikiliza kanisa, kanisa linapaswa kufanya nini? **Kataa kuhusia-na naye**
- Katika karne ya 1, Miyahudi wangemtendea vipi Mwislamu na mkusanyaji ushuru? **Basingekuwa na uhusiano wowote nao**

2. Soma 1 Wakorintho 5:1-13.

- Nini ilikuwa shida katika kanisa la Korintho ambayo ilihitaji kushughulikiwa (mstari wa 1)? **Mtu mmoja alikuwa na mahusiano ya kimapenzi na mke wa baba yake.**
- Kanisa liliguswaje na shida hii (mstari wa 2)? **Waliiruhusu tu iendelee. Hawakalia dhambi ya mtu huyu. Badala yake walijivunia uvumilivu wao.**
- Nini kitafuata ikiwa kufanyia kazi wazi kwa dhambi hakutatuliwa kanisani (mstari wa 6)? **Itatenda kama chachu, ikienea katika kanisa lote.**
- Ni dhambi zipi mtu anayejiita Mkristo anapaswa kuchukuliwa hatua zake (mstari wa 11)? **Uzinsi, tamaa, ibada ya sanamu, matusi, pombe kupita kiasi, udanganyifu**
- Suluhisho la Paulo lilikuwa nini kwa tatizo (vs. 9-13)? **Walipaswa kutokuwa naye - hata kula pamoja naye.**

3. Soma Warumi 16:17 na Tito 3:10.

- Kanisa linapaswa kujibu vipi kwa mtu anayesababisha mgawanyiko ndani yake na hatatubi? **Mgeukie mbali na kumkataa**

Kusaidia Dhamira ya Kanisa

1. Soma Mathayo 28:18-20.

- Kulingana na Yesu Kristo, dhamira ya kanisa ni ipi? **Kutengeneza wanafunzi wa mataifa yote**
- Unapaswa kushiriki vipi katika kutimiza dhamira hiyo? **Kutangaza Injili, kubatiza, na kisha kufundisha wakomavu wapya jinsi ya kumtii Yesu katika kila jambo.**

HATUA ZA KUFUATA

1. Je, umejitolea kwa kanisa la mtaa fulani ambapo unaweza kuishi amri za Agano Jipya za kuwasikiliza viongozi wa kiroho, kurejesha Waumini waliopotea, na kusaidia dhamira ya kanisa kwa kuwa mshiriki wa kanisa hilo? Kama sivyo, jadiliana na mshirika wa kumfundisha jinsi unavyoweza kuweza kutimiza ahadi hiyo.
2. Jadili na mshirika wa kumfundisha jinsi unavyoweza kumtii na kusaidia viongozi wa kanisa lako la eneo, hata ukipendelea tofauti na uamuzi walioletwa.
3. Je, kuna Mkristo anayetangaza imani katika kanisa lako ambaye anaishi katika dhambi bila kutubu? Kama ipo, jadiliana na Mshirika wa Kumfundisha kuhusu jinsi unavyopaswa kujibu.
4. Jadili na mshirika wako wa kumfundisha jinsi unavyosaidia kwa kifedha katika utekelezaji wa dhamira ya kanisa lako la hapa na jinsi unavyoshiriki katika shughuli zake za uinjilishaji.
5. Sema Yohane 13:34-35 kwa mshirika wa kumfundisha wako. Sema baadhi ya mistari mingine yako.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Waebrania 13:17, "Watii viongozi wenu, na mwasikilize; kwa kuwa wao huwahudumia roho zenu, kama waliochaguliwa kutoa hesabu. Waache wafanye hivi kwa furaha, si kwa huzuni, kwa kuwa hiyo haitakuwa na manufaa kwenu."

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuyakumbuka: Mathayo 18:15-17.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka Waebrania 13:17. Fanyia kazi mstari huu hadi uweze kurudia kwa ukamilifu. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mstari huo.
2. Soma uchunguzi wako unaofuata kwa makini na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Fanya mazoea ya kiroho ya kusoma, kujifunza, kukumbuka, na kutafakari Maandiko, pamoja na sala.

4. Kama bado hujafanya hivyo, wasiliana na Mchungaji wa kanisa lako la mahali hapa wiki hii ili ujue jinsi unavyoweza kujitolea kwa kanisa lako la mahali hapa.

Kikao cha 15
Matumizi ya Muda

“Muda ni wa thamani kwa sababu:

1) Uzima wa furaha au machungu hutegemea matumizi mazuri au mabaya ya muda;

2) Ni mfupi sana. Ukosefu wa bidhaa yoyote huifanya watu kuiweka thamani kubwa zaidi.

Muda ni mfupi sana, na kazi tunazopaswa kufanya ndani yake ni nyingi sana, hivyo hatuna hata muda wa ziada. Kazi tunayopaswa kufanya kujiandaa kwa uzima wa milele, lazima ifanyike kwa wakati, au haiwezi kufanyika kamwe.

3) Hatuna uhakika juu ya kuendelea kwake;

4) Ukipita, hauwezi kurudishwa.”

-- Jonathan Edwards

“Ninatamani kuwa na Mbinguni na kuzimu macho yangu wakati wote nimesimama hapa katikati ya maisha haya, kati ya bahari mbili zisizo na mipaka.”

-- John Wesley

“Mbinguni italipa hasara yoyote tunayopata ili kuitwaa; lakini hakuna chochote kinachoweza kulipa hasara ya mbinguni.”

-- Richard Baxter

“Uzito mkubwa wa milele unasimamiwa na waya mdogo wa muda.”

--Thomas Brooks

UTANGULIZI

Hapana mambo mengi muhimu zaidi kwa mtu anayetaka maisha yake yawe na maana kwa milele kuliko kutumia muda wake kwa nidhamu. Jonathan Edwards alikuwa sahihi kabisa, “Muda ni mfupi sana, na kazi tunazopaswa kufanya ndani yake ni kubwa mno, kiasi kwamba hatuna hata kidogo cha ziada.” Ikiwa unataka kukomaa kuwa mwanafunzi mwenye Mungu na Imani, lazima ujifunze kutumia muda kwa nidhamu kwa utukufu wa Mungu.

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Waefeso 5:15-17.

- Mungu anatuita tufanye nini na wakati wetu (vs.16)? Tumia vyema - Lirejeshe - Lirilipie upya.
- Tutakueleweka kwa nini tukifanya hivi (vs.15)? Hekima
- Tumia vyema wakati wetu linalinganishwaje katika mstari wa 17? Mapenzi ya Bwana.

2. Soma Yakobo 4:14.

- Yakobo anafananisha maisha yetu na nini? Mvuke unaonekana kwa muda mfupi kisha unayotoweka.
- Tunapokuwa na mashaka ni muda gani tutakuwa na kitu (mume/mke, kazi, nyumba, n.k.) tunakithamini vipi? Tunakithamini zaidi sana kuliko kitu ambacho tuna uhakika tutakuwa nacho kwa muda mrefu.

3. Soma 1 Petro 1:17

- Petro anaeleza vipi urefu wa maisha yetu? Muda wa kukaa kwako duniani.
- Tunahitaji kuishi vipi maisha yetu yote? Kwa hofu ya Mungu.
- Jonathan Edwards aliandika, "Muda ni wa thamani kwa sababu maisha ya milele yenye furaha au mateso hutegemea jinsi unavyoyatumia." Je, unakubaliana au hupakubaliani na kauli hiyo? Kwa nini? Ninakubaliana kwa sababu hali yetu ya milele inategemea tunachofanya na muda wetu katika maisha haya.

4. Kuna mambo mengi ambavyo, tukipoteza, bado tunaweza kupata tena (nyumba, kazi, utajiri, n.k.). Je, hilo ni kweli kuhusu wakati wetu? Hii inapaswa kuathirije vipi jinsi tunavyotathmini wakati? Hapana, mara tu wakati unapopita, hatuwezi kamwe kurudisha tena.

5. Soma Zaburi 90:10-12.

- Mwandishi wa Zaburi anaelezea vipi urefu wa maisha yetu (mstari wa 10)? Miaka 70 au 80
- Je, Mwandishi wa Zaburi anaona muda huu kama mrefu au mfupi? Ni nini kilichopo katika maandishi kinachoelekeza mawazo hayo?

Ni muda mfupi - anasema 'hivi karibuni zitapita'

- Tunapaswa kufanya nini tukizingatia ufupi wa maisha (mstari wa 12)?
Tunapaswa kumuomba Mungu atufundishe kuhesabu siku zetu ili tuweze kuwasilisha kwake moyo wa hekima.
- Wakati bidhaa ya kitu fulani inakuwa finyu (rubies, dhahabu, almasi, chakula, nk.) tathmini yetu ya bidhaa hiyo hubadilika vipi?
Tunaiwaza zaidi na kuipenda zaidi.
- Basi, tunapaswa kuthamini vipi muda tunaouwa hapa duniani?
Tunapaswa kuupa thamani isiyo na mwisho.

6. Soma 1 Wakorintho 6:19-20.

- Tuwamiliki nani? Kwa nini?
Mungu, kwa sababu tumelinunuliwa kwa damu ya Kristo.
- Kwa hiyo, tunapaswa kuishi vipi tukizingatia ukweli huo?
Tunapaswa kumwadhimisha Mungu katika miili yetu.
- Aya hii inatufundisha nini kuhusu kutumia wakati wetu?
Tunapaswa kutumia wakati wetu kumuadhimisha Mungu.

7. Soma Yohana 9:4-5.

- Yesu alimaanisha nini kwa kusema "muda wote wa mchana"? Alimaanisha nini kwa kusema 'usiku unakuja'? Linganisha vs.5.
Siku = wakati nipo katika dunia hii. Usiku = baada ya kuondoka katika dunia hii.
- Yesu alisema nini kwamba Yeye na wanafunzi wake wanapaswa kufanya ikizingatiwa kuwa usiku unakuja ambapo hakuna mtu atakayefanya kazi?
Wanatakiwa kufanya kazi za Mungu.
- Neno 'wanapaswa' lina maana gani katika sentensi hii?
Yesu alichukulia jambo hili kuwa la lazima kabisa, si chaguo la kutafakari.

8. Soma 1 Kor. 15:58.

- Kwa kuwa tunakaribia milele (1 Kor. 15:51-57), basi tunapaswa kutumia muda wetu vipi (vs.58)?
Daima tukizidi katika kazi za Bwana.

MASWALI YA MAJADILIANO

1. Kulinganisha na jinsi unavyotumia muda wako, je, unaona muda wako duniani una thamani kiasi gani kweli?
-

2. Kama ungepanga safari jangwani kwa ngamia, na ungechukua maji kidogo tu kwa ajili ya safari, na usingejua kama maji hayo yangeisha kabla ya kufika mahali unapotegemea, ungewataminije maji hayo? Mchoro huo unaonyesha vipi jinsi tunavyopaswa kuthamini na kuwekeza wakati wetu?

---

3. Ungefikirije kuhusu mtu ambaye kila asubuhi hutoa kadi ya \$20 kutoka mfukoni mwake, akazima mshumaa, na kuiungua? Tufikirie nini kuhusu sisi wenyewe tunapopoteza kwa makusudi muda wa thamani ambao Mungu ametupa?

---

4. Je, unadhani watu waliopo motoni sasa wanazingatia vipi wakati walioutumia ovyo duniani? Wangekuwa tayari kutoa kiasi gani ili kurudisha wakati huo?

---

5. Soma 2 Kor. 5:10. Je, unaamini kuwa tutalazimika kutoa hesabu kwa Mungu jinsi tulivyotumia wakati wetu? Kwa nini au kwa nini sio? Linganisha Mathayo 12:36-37.

HATUA ZA KUFUATA

1. Tambua vitu vikuu vinavyokuchosha na kuharibu muda wako katika maisha. Jadiliana na mshirika wako wa kumfundisha jinsi unavyoweza kuanza kutumia muda wako kwa njia inayomnukiza Mungu. Muombe mshirika wako akuulize jinsi unavyofanya wiki ijayo.
2. Ikiwa utaweza kuhimili tamaa ya kupoteza muda wako kwa mambo yasiyo ya maana na yasiyo ya muhimu, utagundua kuwa una muda mwingi zaidi katika siku yako. Jadili na mshirika wako wa kumfundisha aina gani ya mambo unaweza kutumia muda wako kuyafanya ambayo yataonyesha utukufu wa Mungu.
3. Sema Wahubiri 13:17 kwa mshirika wako wa kumfundisha. Sema baadhi ya mistari mingine yako.

KUKUMBUKA MAANDIKO

1 Wakorintho 15:58, "Kwa hiyo, ndugu zangu wapendwa, kuwa thabiti, wasioyumba, daima wakiwa na wingi katika kazi ya Bwana, wakijua kwamba bidii yako si bure katika Bwana."
"

Maandiko ya ziada unaweza kutaka kuyakumbuka: Waefeso 5:15-17.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka 1 Kor. 15:58. Fanya kazi kwenye mstari huu hadi uweze kuurudia kikamilifu. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mstari huo.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Fanya mazoezi ya nidhamu za kiroho za kusoma, kusoma kwa makini, kukumbuka, na kutafakari Maandiko, pamoja na maombi.
4. Kila siku andika kwenye kipande cha karatasi vitu muhimu zaidi unavyopaswa kufanya kwa siku hiyo na waweke kwa utaratibu halisi wa umuhimu. Kisha anza kutimiza kila mojawapo kwa mpangilio huo. Jizuie tamaa ya kufanya jambo lingine hadi mambo haya yakamilike. Kama hautakamilisha yote, hamisha tu kazi zisizo-kamilika kwenye orodha ya kesho. Jaribu hili kwa wiki ijayo.

Kikao cha 16

Pesa na Mali

“Pesa haibaki nami kamwe. Ingenichoma kama ibaki. Ninaitupa kwa mikono yangu mara moja, ili isipate njia ya kuingia moyoni mwangu.”

-- John Wesley

“Mungu anaweza kuchukua pesa zetu na kutakosa mioyo yetu, lakini hawezi kuwa na mioyo yetu pasipo kuwa na pesa zetu.”

-- R. Kent Hughes

“Kadri ninavyotumia kidogo kwa ajili yangu na kutoa zaidi kwa wengine, ndivyo roho yangu inavyojaa furaha na baraka.”

-- Hudson Taylor

“Mungu anatupatia mafanikio, si kwa ajili ya kuinua kiwango chetu cha maisha, bali kiwango chetu cha kutoa.”

-- Randy Alcorn

“Hayupotezi mwenye busara anayeweza kutoa kile asichoweza kushikilia, ili kupata kile asichoweza kupoteza.”

-- Jim Elliott

UTANGULIZI

Methali kumi na sita kati ya thelathini na nane za Yesu zinahusu pesa. Aya moja kati ya kumi katika Agano Jipya inahusu mada hiyo. Maandiko yanatoa takriban mistari mia tano juu ya sala, chini ya mia tano juu ya imani, na zaidi ya elfu mbili juu ya pesa. Kwa kweli, asilimia 15 ya kila kitu ambacho Yesu alisema kinahusiana na mada ya pesa na mali - zaidi ya mafundisho Yake juu ya mbinguni na kuzimu kwa pamoja! Utii kwa Yesu Kristo unatuwekea jukumu la kujifunza kutumia pesa na mali zetu kwa mapenzi Yake kwa njia inayoimtukuza.

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Luka 19:1-10.

- Yesu aliona nini katika maisha ya Zakeo kilichomfanya aseme “Leo wokovu umefika kwa nyumba hii” (mstari 8-9)? Kwa maneno mengine, ushahidi gani wa wazi wa wokovu wa Zakeo ulionekana? **Kwamba alitaka kutumia pesa zake na mali zake kuondoa mateso ya maskini na kurudishia kila mtu aliyemdhulumu. Matumizi yake ya pesa yalionyesha toba yake ya kweli!**

2. Soma Luka 18:18-25.

- Je, kiongozi huyu tajiri alitii amri ya Yesu kuuza yote na kumfuata? Je, unadhani alio-kolewa? Ni ushahidi gani wa wazi ulioonyesha kwamba hakuwa aliokolewa? **Hapana, hakutii. Hakubadilika moyo. Kutokutaka kwake kumwabudu Kristo badala ya pesa kulithibitisha kwamba hakua aliokolewa.**

3. Soma Luka 3:9-14.

- Yesu anasema tunapaswa kuleta nini ili kuepuka hukumu (mstari wa 9)? **Matunda yanayofanana na kutubu.**
- 48. Yesu anawaongelea makundi gani matatu ya watu katika mstari wa 10-14? Umati, wakusanyi kodi, na askari.
- Maelekezo yote aliyotoa kuhusu matunda wanayopaswa kuleta yana sifa gani zinazofanana? **Katika kila mfano, Yesu alielezea matunda kwa kuzingatia kutubu kama njia wanavyotumia pesa na mali zao.**

4. Soma Mathayo 25:14-30.

- Yesu anaongea kuhusu watumwa watatu tofauti. Wanawakilisha nani? **Wanawakilisha sisi - Mkristo.**
- Pesa/mali za nani walipaswa kutumia? Hii ina maana gani kwa maisha yetu? **Walitumia pesa/mali za Bwana. Yote tuliyonayo si yetu, bali ni ya Mungu. Sisi ni tu pesa na mali zake jinsi anavyotaka.**
- Mwalimu hufanya nini anaporudi (vs.19)? Hiyo inahusuje sisi? **Anawajibika kwao. Anawahitaji wajibu wa jinsi walivyotumia pesa zake. Itakuwa vivyo hivyo kwetu. Tatalazimika kutoa hesabu ya jinsi tulivyotumia pesa/mali za Mungu anaporudi Kristo.**

5. Soma Mt. 6:19-21.

- Kulingana na Yesu, kwanini hatupaswi kuhifadhi hazina duniani kwa ajili yetu wenyewe? **Kwa sababu hazina tunazohifadhi duniani hazitaishi.**

- Fikiria unaishi mwishoni mwa Vita vya Kiraia na unaishi Kusini, ingawa wewe ni Mokuwa Kaskazini. Unapanga kurudi nyumbani mara vita vitakapomalizika. Wakati uko Kusini, umekusanya hela nyingi za Confederate. Hata hivyo, unajua kwa hakika kwamba Kaskazini itashinda vita na mwisho wake uko karibu. Ungefanyaje na hela zako za Confederate? Kwa nini? Je, inge kuwa busara au ujinga kuhifadhi hela za Confederate? Hivyo vinaathirije maisha yetu?

Ungetabadilisha hela zako za Confederate kuwa hela za Marekani, na kuhifadhi kiasi tu cha hela za Confederate kinachokidhi mahitaji yako ya muda mfupi. Ingekuwa ujinga mkubwa kuhifadhi hela za Confederate ukiwa unajua kuwa hutaweza kuzitumia ndani ya muda mfupi. Sisi pia tunapaswa kuhifadhi hazina zetu nyingi mbinguni ambapo zitazaa thawabu za milele, na kuhifadhi kiasi tu kinachotutosheleza kwa mahitaji yetu ya sasa.

- Yesu anatuamuru tufanye nini katika mstari wa 20? Tunahifadhi hazina kwa ajili yetu mbinguni.
- Je, maana ya sehemu ndogo 'kwenu wenyewe' katika mstari wa 20 ni nini? **Maa-na yake ni kwamba tunapowekeza mali yetu katika ufalme wa Mungu, kwa kweli tunaendeleza maslahi yetu bora.**

Kulingana na Yesu Kristo, hatuwezi kupeleka mali yetu nasi, lakini tunaweza kuituma mbele. Cho chote tunachojaribu kushikilia hapa kitapotea, lakini kila tunachokiweka mikononi mwa Mungu kitakuwa chetu milele. Ikiwa tutatoa badala ya kuhifadhi, ikiwa tunawekeza katika kile cha milele badala ya cha muda mfupi, tunahifadhi hazina mbinguni ambazo hazitaacha kuleta faida. Hazina yoyote tunayoihifadhi duniani itaachwa nyuma tunapoondoka. Hazina yoyote tunayoihifadhi mbinguni itakuwa ikitutegemea tunapofika.

Fikiria nikupe dola elfu moja leo ili uitumie kwa njia yoyote unavyotaka, au dola milioni kumi mwaka ujao, na kiasi hicho kila mwaka baada ya hapo – ungechagua ipi? Ni mjinga pekee atakayechukua dola elfu moja leo. Tunaposhikilia kitu kitakachodumu muda mfupi tu, tukiacha kitu kingine chenye thamani zaidi ambacho tunaweza kufurahia kwa muda mrefu baadaye, hatufanyi tu uamuzi mbaya. Tunaamua kwa upumavu.

MASWALI YA MAJADILIANO

1. Je, kuna tofauti gani kati ya mmiliki na msimamizi? Angalia kamusi.
-

2. Unapofanya maamuzi ya matumizi, unafikiria kama mmiliki au kama msimamizi wa fedha za Mungu?

---

3. Kabla ya kuchukua maamuzi kuhusu matumizi, je, unajikumbusha kwamba hizi ni fedha za Mungu na unamuuliza ikiwa ndivyo anavyotaka zitumiwe?

---

4. Yeye anayehifadhi hazina mbinguni anangojea uzima wa milele; anaendelea kila siku kuelekea hazina zake. Kwake kifo ni faida. Yeye anayetumia maisha yake kuondoka mbali na hazina zake ana sababu za kuwa na unyonge. Yeye anayetumia maisha yake kuelekea hazina zake ana sababu za kufurahia. Je, unanyonya tamaa au una furaha?

HATUA ZA KUFUATA

1. Zungumza na Mshirika wako wa Kumfundisha kuhusu jinsi unavyotumia pesa zako na mali zako kwa sasa, na kiasi gani unachotoa kwa wengine na kwa ajili ya kazi ya Mungu. Jadili jinsi unavyoweza kuwa msimamizi mwaminifu zaidi, kuweka hazina zaidi kwa ajili yako mwenyewe mbinguni, na kupata furaha zaidi kutokana na kutoa.
2. Tambulisha 1 Kor. 15:58 kwa Mshirika wako wa Kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Mathayo 6:19-21, “Usiweke hazina kwa ajili yako duniani, ambako nzi na kutu huvunja, na ambapo majambazi huvamia na kuiba; bali weka hazina kwa ajili yako mbinguni, ambako nzi wala kutu haviuvunji, na ambapo majambazi hawavami wala kuiba, kwa maana mahali hapo palipo hazina yako, hapo moyo wako utakuwa pia.”

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kukumbuka: 2 Kor. 9:6-7.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka Mathayo 6:19-21. Fanya kazi kwenye mstari huu hadi uweze kuurudia kikamilifu. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mstari huo.

2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Endelea kukuza mazoea ya kiroho ya kusoma, kujifunza, kukumbuka, na kutafakari juu ya Maandiko, pamoja na maombi.
4. Tengeneza mpango wa maandishi juu ya jinsi utakavyotumia pesa zako na mali kwa Imani kwa ajili ya Utukufu wa Mungu.

Sehemu ya maudhui ya kikao hiki ilibadilishwa kutoka *The Treasure Principle*, Randy Alcorn, 2001, Multnomah Publishers.

Kikao cha 17

Unyenyekevu

“Unyenyekevu si kufikiria nafsi yako kwa njia ya chini. Ni kufikiria nafsi yako kwa njia ya kidogo zaidi.”

-- Mwandishi Asiyejulikana

“Kuna vitu viwili tu ambavyo nimekuwa natafuta kuona kwa miaka arobaini hii; kimoja ni doa la dhambi yangu mwenyewe; na kingine ni utukufu wa Mungu katika uso wa Yesu Kristo: na daima nimefikiri kwamba vinapaswa kuangaliwa pamoja; kama vile Aaroni alivyokiri dhambi zote za Israeli alipowakabidhi kwenye kichwa cha kondoo wa dhambi...

Kutubu katika mtazamo wote ni jambo linalotamaniwa sana, ni mojawapo ya mambo muhimu sana, na linaheshimu Mungu, ndiyo maana ninalitafuta zaidi kuliko yote. Moyo mwororo, roho iliyovunjika na inayojutia, kwangu ni zaidi ya furaha zote ninazoweza kufikiria katika dunia hii ya majonzi. Natamani kuwa katika mahali sahihi, mkono wangu umezama mdomoni mwangu, na mdomo wangu umetulia kwenye vumbi. . . .Najihisi hivi pia kuwa ardhi salama. Hapa siwezi kufanya makosa. . . .Nina uhakika kuwa chochote Mungu anaweza

kuchukia . . . Hatachukia moyo uliovunjika na ulioteswa.”

-- Charles Simeon

“Ufafanuzi bora zaidi wa unyenyekevu niliowahi kusikia ni huu: kufikiri kwa usahihi kuhusu sisi wenyewe. Unapokuwa nusu inchi juu ya ardhi, bado nusu hiyo ni juu mno. Mahali pako ni kutokuwapo kabisa.”

-- Charles Spurgeon

UTANGULIZI

Kati ya neema zote, unyenyekevu ni moja ya zinazovutia zaidi. Mtu mwenye kiburi huwakimbiza watu, wakati mtumishi mwenye unyenyekevu wa Kristo huvutia wengine. Unapokua kama mwanafunzi wa Yesu Kristo, ni muhimu pia ukuwe na unyenyekevu. Kuwa na roho ya unyenyekevu ni kinyume cha kuwa na roho ya kujiona mwenyewe muhimu. Unyenyekevu hufanya mwanafunzi awe na roho ya kufundishwa. Ikiwa utamtufuata Kristo, lazima uwe mnyenyekevu.

La sivyo, kiburi chako kitapunguza uwezo wako wa kujifunza na hutajifunza kamwe kutoka kwa Kristo na wengine.

SOMO LA BIBLIA

1. Tafuta maana ya “unyenyekvu” katika kamusi. Inamaanisha nini?

Sifa au hali ya kutodhani kuwa wewe ni bora kuliko watu wengine

2. Soma Mathayo 20:20-28.

- Kwa nini kumi walikasirika kwa Yakobo na Yohana (20:24)?
Kwa sababu walikuwa wakitafuta kujifanya kuwa juu yao
- Yesu alisema dunia kawaida inavyofanya kuhusu mamlaka ni vipi?
Dunia hufanya shughuli zake kwa njia ya kutawala kutoka juu, wakiwa bwana na kutumia mamlaka juu ya waliopo chini yao
- Tofauti na hilo, kanisa linapaswa kufanya kazi vipi?
Viongozi wanapaswa kunyenyekea kama watumishi badala ya kutafuta kuenziwa na kanisa
- Mfano gani Yesu Kristo alituonyesha (20:28)? Alionyesha vipi unyenyekevu?
Yesu hakuja kutumikia, bali alikuja kutumikia na kutoa maisha yake kuwa fidia kwa wengi

3. Soma Wafilipi 2:3-11.

- Unyenyekevu ni kinyume gani (vs.3)? Ubinafsi au kujivunia kwa uongo
- Unyenyekevu unaonekanaje unapotumiwa katika kanisa (vs.3-4)? Watu wanamheshimu mwenzake zaidi kuliko nafsi zao na hawaangalii maslahi yao binafsi tu, bali pia maslahi ya wengine
- Yesu aliaonyeshaje unyenyekevu (vs.5-8)? Hakudumisha haki Zake kama Mungu bali alijifuta, akachukua mfano wa mtumwa, na kumtii Baba hata kufa msalabani
- Mungu alijibu vipi onyesho la unyenyekevu wa Yesu (vs.9-11)?

Mungu alimwinua sana Kristo na kumpa jina lililo juu ya majina yote kutuhakikisha kwamba kila goti linaanguka na kila ulimi unatangaza kwamba Yesu Kristo ni Bwana

4. Soma Yakobo 4:6-10.

- Jibu la Mungu kwa wenye kiburi ni lipi? **Anapinga wenye kiburi**
- Jibu la Mungu kwa wanyenyekevu ni lipi? **Anawapa neema wanyenyekevu**
- Tunahakikishaje unyenyekevu mbele za Mungu (mstari 7)?
Tunapaswa kumtii
- Mungu atalifanya nini tukijinyenyesha mbele zake? (mstari 10)
Atatukweza

5. Soma Yakobo 1:21.

- Kulingana na mstari huu, tunapaswa kuonyesha unyenyekevu vipi?
Kwa kupokea Neno la Mungu ambalo limepandikizwa ndani ya roho zetu
- Unadhani hiyo inaonekanaje?
Inajumuisha kusikiliza kufundisha Neno kwa moyo unaotaka kukubali na kufuata, hata ikiwa ni vigumu

6. Soma aya zifuatazo na andika unachojifunza kuhusu jinsi tunavyopaswa kuonyesha unyenyekevu:

- Warumi 12:3 **hatupaswi kujiona bora zaidi kuliko tunavyostahili, bali tunapaswa kuzingatia imani na zawadi ambazo Mungu ametupa**
- Zaburi 115:1 **tunapaswa kumpa Mungu utukufu wote kwa mema yanayotokea kupitia kwetu, kwa sababu ndiye aliyetuwezesha kufanya mema hayo**
- Yohana 13:1-5; 12-17 **tunapaswa kumtumikia wengine kwa hiari tukifanya kazi zisizopendelewa zaidi**
- Warumi 7:18 **tukikiri kuwa hakuna mema ndani yetu isipokuwa yale ambayo Bwana anafanya ndani yetu**

Unyenyekevu ni tabia nzuri sana. Unapotengenezwa ndani yetu kwa nguvu ya Roho Mtakatifu. Kama Yesu alivyokuwa mnyenyekevu moyoni (Mathayo 11:29), vivyo hivyo wafuasi wake wote pia. Unyenyekevu hujidhihirisha katika kutokuwa na ubinafsi, kuzingatia mahitaji ya wengine, kujitolea kuachana na “haki” zetu binafsi, kuhudumia wengine, kuiagia Mungu na Neno Lake, na kulazimisha kila mema katika maisha yetu kwa Mungu. Hata hivyo, tatizo letu ni kwamba kawaida tunakuwa na kiburi na ubinafsi. Tunapenda kuwa wanyenyekevu, lakini mara nyingi tunagundua kuwa sisi kweli ni wenye kiburi. Tunawezaje kubadilika kutoka kuwa wenye kiburi na ubinafsi kuwa wanyenyekevu na wasio na ubinafsi?

7. Soma Maandiko yafuatayo na andika jinsi tunavyoweza kuanza kuonyesha unyenyekevu katika maisha yetu.

- Is. 6:1-5 **Tafakari utakatifu mkamilifu wa Mungu na dhambi zetu tukilinganisha**
- Luka 18:9-14 **Jihusishe katika kutubu kwa moyo wote kutokana na dhambi zetu**
- Meth. 28:13 **Tangaza na kuachana na dhambi zetu**
- 2 Kor. 3:18 **Tumia wakati kutazama Utukufu wa Bwana katika ibada na Maandiko**

HATUA ZA KUFUATA

1. Chukua muda kutafakari maisha yako na kubainisha eneo moja au mawili unayojisifu kwao. Tambua haya kwa mshirika wako wa kumfundisha. Jitolee kuomba mwenzako katika eneo hili.
  2. Jifunze kwa moyo kidogo Warumi 2:3-5. Wiki hii, ukipata wewe mwenyewe unarejea kujibu kwa kiburi badala ya unyenyekevu, jiseme huyo mstari ndani ya moyo wako, na uabadilishe kuwa maombi kwa Mungu.
  3. Tafuta kugundua hali ambayo unaweza kuwahudumia wengine na kuwaweka mbele yako mwenyewe. Jadili hili na mshirika wako wa kumfundisha. Jitolee kutekeleza wazo hilo wiki hii.
2. Tafakari Mt. 6:19-21 pamoja na mshirika wako wa kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Wafilipi 2:3-5, "Usifanye chochote kwa tamaa au kiburi cha bure, bali kwa unyenyekevu wa moyo mshikieni mwenzako kuwa muhimu zaidi kuliko wewe mwenyewe; Usitangaze tu masilahi yako binafsi, bali pia ya wengine. Fanyeni mtazamo huu ndani yenu ulio pia katika Yesu Kristo."

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kukumbuka: Yakobo 4:10.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbukeni Wafilipi 2:3-5. Fanya kazi kwenye mstari huu hadi uweze kuurudia kikamilifu. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mstari huo.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Endelea kukuza mazoea ya kiroho ya kusoma, kujifunza, kukumbuka, na kutafakari juu ya Maandiko, pamoja na maombi.

Kikao cha 18

Msamaha

“Kuwa Mkristo kunamaanisha kusamehe dhambi zisizoweza kusameheweke, kwa sababu Mungu ameziwasamehe dhambi hizo ndani yako.”

-- C. S. Lewis

“Kila ninapojitazama mbele za Mungu na kutambua kidogo kile ambacho Bwana wangu aliokolewa amefanya kwa ajili yangu huko Kalvari, niko tayari kusamehe mtu yeyote chochote. Siwezi kushikilia msamaha huu. Hata sihitaji kushikilia.”

-- Martyn Lloyd-Jones

“Hakuna sala inayesikika isiyotoka moyoni mwa mtu mwenye moyo wa kusamehe.”

-- J. C. Ryle

“Hamna ubora zaidi kuliko kuwa wababaishaji wa udanganyifu ikiwa mnahifadhi katika akili zenu wazo moja la kutokuwasamehe.” Kuna baadhi ya dhambi zinaweza kuwa moyoni, lakini bado unaweza kuwa aliokolewa. Lakini hutaokolewa ikiwa hutasamehe. Ikiwa hatutachagua kusamehe, tumetenda kinyume na kuadhibiwa.”

-- Charles Spurgeon

UTANGULIZI

Ni muhimu sana kwamba wafuasi wa Kristo wasamehe wale wanaotutendea dhambi. Wazo la msingi la msamaha ni “kuachilia deni.” Kwa maneno mengine, tukizingatia matendo yote mabaya ya wale wanaotutendea dhambi kama deni waliotukopesha, kusamehe ni kufuta deni hilo, hivyo wanakuwa huru wala hawalazimiki kulipa tena.

SOMO LA BIBLIA

1. **Soma Mathayo 6:9-15.**

- Yesu anatufundisha vipi kuomba msamaha wetu wenyewe (mstari wa 12)?

Tunapaswa kuomba Mungu atosamehe kama sisi tulivyo wasamehe wengine!

- Yesu anamaanisha nini katika mistari ya 14-15? Je, Yesu anafundisha mtu kupata wokovu ikiwa atasamehe wengine? Angalia Waefeso 2:8-9 na Tito 3:4-7.
Yesu hawezi kufundisha kuwa tumealiokolewa kwa kusamehe wengine, kwa maana hiyo itapinga mafundisho mengine wazi ya Maandiko yanayosema tumealiokolewa kwa Neema kupitia Imani. Wokovu wetu haufanyi kazi na sisi. Umekamilishwa na Kristo pekee, na umetolewa kwetu kama zawadi. Yesu au anafundisha kwa- mba uhusiano wetu naye (msamaha wa wazazi, si msamaha wa hukumu) utaathirika ikiwa hatutasamehe wengine, au anafundisha mtu aliyepewa msamaha wa Mungu a- taonyesha hilo kwa kusamehe wengine. Kwa kusema kwa njia nyingine, kusame- he kwetu wengine ni matunda, si mzizi wa kusamehewa kwetu na Mungu.
- Ni muhimu kiasi gani kwetu kusamehe wengine, kulingana na Yesu?
Ni muhimu sana! Kitaathiri uhusiano wako naye, na ni moja ya dalili muhimu kwam- ba umekuwa Mkristo.

2. Soma Mathayo 18:21-35.

- Ni mara ngapi tunapaswa kumsamehe mtu anayefanya dhambi dhidi yetu? Yesu alimaanisha nini kwa kusema “hadi sabini mara saba”?
Tunapaswa kumsamehe mwingine hadi sabini mara saba. Yesu alikusudia kupanua zaidi, akitumia nambari isiyowezezana kubwa sana, ili kuonyesha kuwa hakuna kiko- mo cha mara ngapi tunapaswa kumsamehe mtu mwingine.
- Mtu huyu anayefunga madeni ya talanta 10,000 kwa mfalme wake katika mfano huu (mistari wa 24) ni na- ni anayeuwakilisha?
Anatuwakilisha sisi.
- Mtumwa aliyefunga madeni 100 kwa mtumwa huyu anawakilisha nani?
Anawakilisha mtu aliyefanya dhambi dhidi yetu.
- Nini maana ya mfano huu (mistari 32-35)?
Maana yake ni kwamba ikiwa Mungu ametusamehe, tunapaswa kuwasamehe wengine waliotukosea, hasa tukiangalia kuwa deni lao kwetu ni dogo ikilinganishwa na deni letu k- wa Mungu.
- Unapaswa kutafakari nini wakati unahitaji kusamehe mtu?
Ninapaswa kutafakari jinsi dhambi zangu zilivyo kubwa machoni pa Mungu na jinsi alivyowasa- mehe wote kwa ukarimu.

3. Soma Waefeso 4:30 - 5:2.

- Kulingana na mstari wa 32, unapaswa kuzingatia nini unapojua unahitaji kusamehe mtu?
Napanga kuzingatia jinsi Mungu katika Kristo alivyonisamehe, kisha nitafute kusamehe wengine kwa njia ile ile.
- Matunda gani mabaya yanaweza kuwepo katika maisha yako ikiwa unakataa kusamehe wengine (mstari 31)?
Uchungu, ghadhabu, hasira, kelele, kumtukana na chuki.
- Roho ya kutokwasamehe katika maisha yako itamfanyaje Roho Mtakatifu aliye ndani yako (mstari 30)?
Roho ya kutokwasamehe itamliza Roho Mtakatifu.

MASWALI YA KUTAFITI KIMOJA KIMOJA

- Je, unadhani tuna wajibu wa kusamehe wale tu wanaotomba msamaha au kutubu, kwa sababu Mungu husamehe wale tu wanaokutubu (Waroma 2:5)? Au unaamini tunapaswa kusamehe wote waliotukosea? Kwa nini unaamini kwa njia unayoamini?
Ninaamini tunapaswa kusamehe wanaume wote. Mungu yuko katika daraja tofauti kabisa nasi. Yeye ni mtakatifu kabisa, na anajua kila kitu, ana uwezo wa kusoma mioyo ya wanaume. Sisi ni wenye dhambi, tumeporomoka, na tuna maarifa ya mipaka, hatuwezi kusoma mioyo na nia za wengine. Kwa hivyo, tunapaswa kwa hiari kusamehe wengine makosa yao dhidi yetu, iwe tunajua wamekutubu au la.
2. Je, amri ya Mungu kwetu kusamehe inamaanisha lazima tusahau kwamba jambo hilo lilitokea, au tumtumaini mtu kwa kiwango kile kile katika siku zijazo? Kwa mfano, kama ndugu wa familia alikuwa anampiga rushwa kijinsia mtoto wako mdogo, ingawa lazima umsamehe, ungeweza kumtumaini ndugu huyo kuwa peke yake na mtoto wako? Toa sababu unazotumia kuamini kama unavyoamini.
Kusamehe hakumaanishi kwamba hatuna kumbukumbu ya makosa yaliyotokea. Pia, hakumaanishi kwamba tunapaswa kumwamini mwenye dhambi kwa kiwango kile kile siku za usoni. Tunapaswa kutumia busara ya Mungu na tahadhari katika masuala yote kama hayo. Inamaanisha lazima tumwachilie mtu huyo deni tunadhani analetewa kwetu.

HATUA ZA KUFUATA

1. Chukua muda kidogo kufikiria na kuomba kama kuna mtu yeyote aliyekufanyia dhambi ambayo bado hujamsamehe. Kama ni hivyo, tambua hali hizi kwa mshirika wako wa kumfundisha. Ombeni pamoja, mpeleke huyo mtu huru kutokana na deni lolote kwako mbele ya Mungu.
2. Kumbuka Waefeso 4:32.
3. Taja Wafilipi 2:3-5 kwa mshirika wako wa kumfundisha.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Waefeso **4:32** “ Kuwa wema kwa kila mmoja, mwenye moyo wa huruma, mnasameheana, kama vile Mungu katika Kristo pia alivyowasamehe.”

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kukumbuka: Mathayo 6:14-15.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Kumbuka Waefeso 4:32. Fanya kazi kwenye mstari huu hadi uweze kuurudia kikamilifu. Kumbuka kusoma marejeleo pamoja na maudhui ya mstari.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Endelea kukuza nidhamu za kiroho za kusoma, kusoma kwa makini, kukumbuka, na kutafakari Maandiko, pamoja na sala. Jitahidi kufanya nidhamu hizi kama njia ya kufurahia na kunufaika na Mungu, si kama majukumu magumu ya kubeba. Tazama masomo haya kama njia ya kukuza uhusiano wako wa upendo na utii kwa Mungu.

Moduli 4

Kutengeneza Wanafunzi

19. Kufunga

20. Zawadi za Kiroho

21. Uinjilishaji

22. Gharama ya Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi

23. Wanafunzi Wanaowalea Wanafunzi

24. Kupata Maono ya Dunia

Kikao 19

Kufunga

“Je, una njaa ya Mungu? Kama hatuhisi tamaa kali za kuonyesha utukufu wa Mungu, si kwa sababu tumechomwa kina na tumejitosheleza. Ni kwa sababu tumekuwa tukiluma polepole kwenye meza ya dunia. Nafsi yetu imejazwa na vitu vidogo, na hakuna nafasi kwa vitu vikubwa. Kama tumekutosha na kile dunia inatupa, basi labda kufunga kunaweza kuonyesha, au hata kuongeza, hamu ya nafsi yetu kwa Mungu. Kati ya hatari za kujikana na kujiruhusu kuna njia ya maumivu ya kufurahisha inayoitwa kufunga... Hilo ndilo nadhani kufunga ni kwa moyo. Ni kuimarisha maombi. Ni alama ya mshangao ya mwili mwishoni mwa sentensi, “Tunakuja njaa uje kwa nguvu.” Ni kilio cha mwili wako, “Namaanisha kweli, Bwana! Hivyo njaa ninayo kwako.” Kutokufunga ni kipimo cha kuridhishwa kwetu na kutokuwepo kwa Kristo.

-- John Piper

“Ukiwaambia ‘Nitafunga nitakapohisi Mungu akionyesha hilo moyoni mwangu,’ hutafunga kamwe. Uko baridi sana na huna hisia za kuchukua yoke hilo juu yako.”

-- D. L. Moody

UTANGULIZI

Kwa mbali, kufunga ndilo jambo gumu zaidi na linalopugezwa na wengi katika maisha ya Waumini, angalau hapa Marekani. Hii ni ajabu kweli, kwa kuwa Biblia inataja kufunga mara zaidi hata kuliko jambo muhimu kama ubatizo (kufunga kumetajwa mara 77, ubatizo mara 75). Hakika, sababu tunavyokosa kupenda kufunga na kutoifanyia kazi mara nyingi ni kwa sababu kinaenda kinyume na mtindo wetu wa maisha wenye tamaa na kujitumia kwa ubinafsi.

Katika kipindi hiki tunataka kuchunguza sababu na faida za kufunga. Sababu ya kuingiza kikao juu ya Kufunga katika moduli ya Kufanya Wanafunzi ni kwa sababu, ili kueneza ufalme wa Mungu kwa bidii, tunapaswa kuwa tayari kupigana na adui kwa kutumia silaha ambazo Bwana wetu ametupa, ikiwemo kufunga na kuomba. Arthur

Wallis, mwandishi wa *God's Chosen Fast*, ameandika, "Kwa kutupatia neema ya kufunga pamoja na kuomba, Mungu ameongeza silaha yenye nguvu katika silaha zetu za kiroho. Katika upumbavu wake na kutojua, Kanisa limekuwa likilitazama kama jambo la zamani. Limeilitupa sehemu ya giza ili ififie, na imebakia hapo ikisahaulika kwa karne nyingi. Saa ya mgogoro unaokuja kwa Kanisa na Dunia inahitaji kuirejesha." Tusituachane na silaha yoyote ambayo Bwana ametupa kupigana vita vyema vya Imani.

SOMO LA BIBLIA

- 1. Kufunga kunamaanisha nini? Kama haujasikia, tafuta maana yake katika kamusi.** 1) kujiepusha na kula kabisa; 2) kula kidogo tu au kula aina fulani za chakula, hasa kama ibada ya kidini.
- 2. Maandiko yafuatayo yanafunua nini kuhusu ikiwa Yesu aliona kufunga kuwa sehemu ya maisha ya mwanafunzi?**
49. Mt. 6:16-18 (linganisha 6:2 na 6:5) "Yesu alisema, 'unapofunga, si 'ikiwa' unafunga."
50. Mt. 9:14-15 "Yesu alisema, 'basi wanafunzi Wangu watafunga.'"
- 3. Ili kupata mtazamo mpana wa Kibaibuli kuhusu kufunga, tutapitia sehemu kubwa za Neno la Mungu kuhusu kufunga kutoka mwanzo hadi mwisho. Soma Maandiko yafuatayo na andika 1) nani anafunga; 2) alikuwa anafunga kutoka kwa nini; 3) alikuwa anafunga kwa ajili ya nini; na 4) alifunga kwa muda gani.**
  - Kumb. 9:9
Nani? - Musa.
Kutoka kwa nini? Chakula na vinywaji vyote.
Kwa ajili ya nini? Haijaeleweka vizuri. Labda kwa sababu alikuwa katika uwepo wa karibu wa Mungu, hakuhitaji wala kutaka chakula au kinywaji.
Kwa muda gani? Siku 40 na usiku 40. Huu ilikuwa kufunga kwa nguvu za kiroho ambako hatuwezi kuiga isipokuwa Bwana atatutunza kwa miujiza.
  - Waamuzi 20:24-28
Nani? Watoto wote wa Israeli
Kutoka kwa nini? Hakutajwa.
Kwa nini? Majitaka kwa mauaji ya wafu. Sala ya ushindi dhidi ya maadui.
Ni kwa muda gani? Sehemu ya siku - hadi jioni
  - 1 Sam. 7:1-6

Nani? Wana wa Israeli

Kutoka wapi? Haijatajwa

Kwa nini? Kama dalili ya kutubu kutokana na sanamu, kwa muda gani

? Siku hiyo

- 2 Sam. 12:15-20 (soma 2 Sam. 11:1-12:14 kwa muktadha wa hadithi)
Nani? Daudi
Nini kutoka? Chakula chote
Kwa nini? Kuombea uponyaji kwa mtoto mgonjwa
Ni kwa muda gani? 7 siku
- 2 Chron. 20:1-4 (pia soma 20:5-25 kuona jinsi hadithi inavyomalizika)
Nani? Wakazi wote wa Yuda (ufalme wa kusini)
Kutoka wapi? Haijatajwa
Kwa nini? Ushindi dhidi ya maadui
Kwa muda gani? Haijatajwa
- Ezra 10:1-6
Nani? Ezra
Kutoka wapi? Mkate au maji
Kwa nini? Kuomboleza kupotea kwa Imani kwa wakimbizi
Kwa muda gani? Haijatajwa
- Esther 4:16 (ikiwa huelewi hadithi hii, soma 1:1 - 4:15 kupata muktadha)
Nani? Wayahudi wote huko Susa
Nini kutoka? Chakula au kinywaji chochote
Kwa nini? Kwa Esther kwa sababu alikuwa akimkaribia Mfalme kwa niaba ya watu wake
Ni kwa muda gani? Siku 3 na Usiku 3
- Is. 58:1-7
Nani? Watu wa Mungu na Nyumba ya Yakobo
Kutoka wapi? Haijatajwa
Kwa nini? Mungu alitaka watu wajinyenyekeze, wapunguze vifungo vya uovu, waache wanyany-aswa waende huru, wavunje kila kamba, wagawanye mkate na wenye njaa, waingize maskini wasi-okuwa na makazi ndani ya nyumba, na wawafunge nguo wale walio wazi ngozi
Kwa muda gani? Haijatajwa

- Daniel 10:1-14 (esp. vs.3)
Nani? **Daniel**
Kutoka wapi? **Chakula chochote kitamu, nyama, mvinyo, au kutumia mafuta**
Kwa nini? Alikuwa akilia (2), akijidhalilisha mbele ya Mungu (12), na kujitayarisha kuelewa maono (12)
Muda gani? wiki tatu
- Joel 2:12-17
Nani? **Taifa la Israeli (mkutano mtakatifu, mkusanyiko)**
Kutoka wapi? **Haijatajwa**
Kwa nini? Kama ni mfano wa kutubu (teng'eni mioyo yenu, ombeni masikitiko, halawai)
Kwa muda gani? Haijatajwa
- Yona 3:5-9 (ikiwa huna habari ya hadithi hii, soma 1:1 - 3:4 kwa muktadha)
Nani? **Watu wote wa Ninevia**
Nini yote ni chakula au kinywaji?
Kwa nini? Kuomba kwa Mungu aone huruma na kuondoa hasira yake kali ili wasipotee
Kwa muda gani? Haijatajwa
- Mt. 4:1-11
Nani? **Yesu**
Kutoka wapi? **Chakula chote (hamtaji kutaja kuwa alikua na kiu - mstari wa 2)**
Kwa nini? Maandalizi kwa ajili ya utume wake
Ni kwa muda gani? Siku 40
- Luka 2:36-38
Nani? **Anna mwanabii**
Kutoka wapi? **Haijatajwa**
Kwa ajili gani? Kushirikiana na Mungu
Ni kwa muda gani? Daima
- Matendo 9:1-9
Nani? **Sauli**
Kutoka kwa nini? **Chakula na vinywaji vyote**
Kwa nini? Haijatajwa wazi, lakini inawezekana inahusiana na kutafuta Bwana baada ya Kristo kuo-nyeshwa kwake

Muda gani? 3 siku

- Acts 13:1-3

Nani? Barnaba, Simeyoni, Lusi, Manaeni, na Sauli

Kutoka wapi? Haijatajwa

Kwa nini? Kuhudumia Bwana awali; kisha kwa mafanikio ya jitihada ya kwanza ya uenyekiti wa misheni

Kwa muda gani? Haijatajwa

- Acts 14:19-23

Nani? Paulo na Barnaba

Kutoka wapi? Haijatajwa

Kwa nini? Hekima kutoka kwa Mungu kuhusu nani waate wazee

Kwa muda gani? Haijatajwa

- 4. Fupisha kile ambacho Biblia inasema kuhusu mtu (watu) waliokuwa wakinaaza**
Inaweza kuwa mtu mmoja, timu ndogo ya misheni, timu ya uongozi ya kanisa, au t-
aifa zima.
- 5. Fupisha mafundisho ya Biblia kuhusu kile watu mbalimbali waliokuwa wanakataa k-
ula.**
Inaweza kuwa kutoka kwa aina fulani za vyakula kama chakula kitamu, mvinyo na nyama, au kutoka
kwa chakula chote isipokuwa maji, au kutoka kwa vyakula vyote na vinywaji.
- 6. Fupisha mafundisho ya Biblia kuhusu madhumuni ya kufunga.**
Kuomboleza kwa waliofariki, ushindi dhidi ya maadui, kuonyesha kutubu, upony-
aji wa mwili, kuomboleza kwa dhambi za watu, kwa mafanikio ya Malkia alipokuwa
akakitetea watu wa Kiyahudi, haki ya kijamii, kuhudumia maskini, hekima ya k-
uelewa maono, kuonyesha hamu kubwa ya Mungu kutubu kutoka kwenye hasira
yake kali na wasiharibu, maandalizi ya huduma, ushirika na Mungu, kuhudumia B-
wana, mafanikio na maendeleo ya Injili, na hekima ya kujua ni nani wa kuteua k-
ama Wakuu wa Kanisa.
- 7. Fupisha mafundisho ya Biblia kuhusu muda wa kufunga.**
Kuanzia sehemu ya siku hadi siku 40.
- 8. Ni nini kinapaswa kuambatana na kufunga? (Tazama Mt.17:21; Luka 2:37; Luka 5:33; Matendo
13:3; Matendo 14:23) maombi**

HATUA ZA KUFUATA

1. Weka siku, kwa msaada wa mshirika wa kumfundisha, ambayo utafunga na kuomba kwa ajili ya jambo fulani. Kama una hali ya kiafya, mshauriane na daktari wako kuhusu iwapo unaweza kufunga. Amua siku utakaporeza kufunga, kujitolea siku hiyo hasa kwa Mungu na kutumia muda mwingi zaidi pamoja Naye katika maombi kuliko kawaida. Unaweza pia kukutana na mshirika wako wa kumfundisha kufanya maombi pamoja siku hiyo. Vilevile, unaweza kuamua kufunga mara kwa mara, labda mara moja kwa mwezi. Jadili jambo hili na mshirika wako wa kumfundisha.
2. Tamka Zaburi 16:11 na 37:4 kwa mshirika wako wa kumfundisha. Mshirikishe maoni yoyote uliyopata wakati wa kukumbuka vifungu hivyo.
3. Tamka mistari mingine uliyokumbuka kwa mshirika wako wa kumfundisha.
4. Taja vitabu vya Biblia kwa mpangilio kwa Mshirika wa Kumfundisha wako.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Mt. 6:16-18, “Na pindi mnaofunga, msifanye uso wa huzuni kama wanafiki, kwa maana huwapumbazii watu uso wao kufunga. Naam, nakuambia kweli, wamepata thawabu yao. Lakini wewe, unapofunga, paka mafuta kichwani mwako, na uoshe uso wako ili usionekane unafunga kwa watu, bali kwa Baba yako aliye katika siri; na Baba yako aliyechunguzi katika siri atakulipa.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Sikiliza na jifunze kwa moyo Mt. 6:16-18. Zoeza mistari hii hadi uweze kuirudia kwa ufasaha. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mistari huo.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukajisikia kuchanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha katika kikao chako kijacho. Tafuta furaha na raha katika masomo yako unapo jifunza kuhusu Mungu na mapenzi Yake kwako, badala ya kuyafanya tu kwa ajili ya kuyamalizia kwenye orodha yako ya kazi.

3. Tumia muda fulani kila siku kusoma Maandiko na kuzungumza na Mungu kuhusu ulichosoma. Jitahidi kufanya hii kuwa tabia ya maisha yako. Kawaida, ni bora kufanya hii asubuhi, kabla ya majukumu yako mengine.

Kikao 20

Zawadi za Kiroho

“Zawadi ya kiroho ni uwezo wowote unaotolewa na Roho Mtakatifu na kutumiwa katika huduma yoyote ya kanisa.”

-- Wayne Grudem

“Hata zawadi za kiroho tunazazo, si zetu binafsi kutumia kadri tunavyotaka; zimetumwa kwetu tu ili tuziwekeze kusaidia Waumini wenzetu Mkristo.”

-- Charles Spurgeon

UTANGULIZI

Zawadi za kiroho ni nguvu za Mungu zinazowasaidia Waumini kuitumikia wengine na kumletea Mungu Utukufu. Zawadi hizi zinaweza kutazamiwa kama zana za kiungu zinazotusaidia kutimiza mapenzi ya Baba. Baadhi ya Waumini ni cessationists - yaani, wanaamini kuwa baadhi ya zawadi za kiroho zenye nguvu kama uponyaji, lugha, na unabii zimekwisha baada ya kifo cha mitume. Wakristo wengine ni waendeshaji wa kuendelea, wakiamini kwamba zawadi zote za kiroho katika 1 Wakorintho 12-14 bado zinapatikana kwa kanisa leo. Katika somo hili, tutachukua msimamo wa endeleaji, na kuhimiza mwanafunzi amuangalie Mungu kwa matarajio na imani kwa chochote anachotaka kufanya ndani na kupitia kwake.

SOMO LA BIBLIA

1. Soma 1 Petro 4:10-11.

- Je, ni waumini wangapi walipewa zawadi moja au zaidi za kiroho?
Waumini wote.
- Tunapaswa kufanya nini na zawadi zetu za kiroho?
Tuzitimize; tuwaweke kazini.
- Petro hupa wakristo jina gani katika aya ya 10? Jina hilo linamaanisha nini?
Watunza mali. Mtunza mali ni mtumishi anayemtumikia bwana wake kwa kusimamia mambo yake na/au rasilimali zake kwa niaba yake. Lazima amtoe hesabu kuhusu jinsi alivyoifanya kazi hiyo.

- Peter anagawa vipawa vya kiroho katika makundi mawili. Makundi hayo ni yapi?
Vipawa vya huduma na vipawa vya kuzungumza.
- Ni jambo gani kuu tunalopaswa kuzingatia katika matumizi ya vipawa vya kiroho?
kwamba Mungu aingizwe utukufu

2. Soma 1 Kor. 12:1-11.

- Kwa nini Mungu hutoa aina mbalimbali za maonyesho ya Roho (mstari wa 7)?
Kwa ajili ya manufaa ya wote.
- Kwa msingi gani Waumini hupokea vipawa vyao vya kiroho (mstari wa 11)?
Roho Mwenye Nguvu hutasambaza vipawa hivi kwetu kama anavyotaka.

3. Soma War. 12:3-8

- Waumini wanapaswa kuwa na mtazamo gani kwa kila mmoja (mstari wa 3)?
Tunapaswa kuwa na mtazamo wa unyenyekevu na uaminifu kwa kila mmoja.
- Ni ukweli gani kuhusu mwili wa Kristo unaouona katika mistari ya 4 na 5?
1) Mwili wa Kristo ni mmoja; 2) mwili wa Kristo unajumuisha wanachama wengi; 3) wanachama wote wa mwili hawana kazi ile ile.
- Tunapaswa kufanya nini kwa zawadi zetu za kiroho (vs.6)?
Tuzitumie. Zipo kama misuli ambayo tunahitaji kuendeleza kufanya mazoezi ili tuweze kuzitumia kwa uwezo mkubwa kabisa.

4. Soma 1 Kor. 14:1-5.

- Nini kinachotofautiana kuhusu unabii ukilinganisha na zawadi nyingine za kiroho (vs.1)?
Inaonekana kuwa ni zawadi tunazopaswa kuziota zaidi kuliko zote.
- Nani anayezungumzia anapobahatika kubaini unabii? Nani anayezungumza kwa lugha anazozungumza (vs. 2-3)?
Mhubiri huzungumza na watu; yuye huzungumza kwa lugha huzungumza na Mungu.
- Je, tafsiri ya lugha itakuwa kwa ajili ya watu au Mungu?
Itakuwa kwa ajili ya Mungu.
- Ni matokeo gani matatu tunaweza kuyatarajia kutokana na unabii?
Ukuaji wa kiroho, kuhamasisha, na faraja.
- Je, kipawa cha lugha au unabii ni muhimu zaidi wakati kanisa linapokusanyika (Mstari 5,18-19)? Wapi na lini tunapaswa kutumia kipawa cha lugha hasa?
Unabii ni muhimu zaidi. Lugha mara nyingi hutumika katika mahusiano yetu binafsi ya kiroho na Mungu.

Ufafanuzi wa Vipawa vya Kiroho

Hapa chini kuna ufafanuzi mfupi na rahisi wa kila kipawa cha kiroho. Soma kila moja pamoja na Mshirika wa Kumfundisha, na jadiliana kama Bwana amenipa kipawa hicho au la.

Utabiri: “kuripoti jambo ambalo Mungu ameleta ghafla akilini mwako.”

Huduma: “tamaa na uwezo unaotokana na Roho kujiweka katika huduma kwa wengine.”

Kufundisha: “uwezo wa kuelezea Maandiko na kuyatekeleza katika maisha ya watu.”

Kuhimiza: “uwezo wa kuwahimiza wengine kuchukua hatua za kumfuata Mungu.”

Kutoa: “uwezo na tamaa ya kutengeneza na kugawa mali kusaidia maskini, misiheni, na huduma mbalimbali za kanisa la mtaa.”

Uongozi: “uwezo wa kutoa uongozi na maono kwa kanisa la mtaa.”

Rehemu: “uwezo wa kutoa msaada wa kihemko na vitendo kwa watu wanaoteseka.”

Unaposoma maelezo haya rahisi ya vipawa, umebaini vyovyote ambavyo unadhani unaweza kuwa navyo? Zawadi hizi mara nyingine huitwa zawadi za motisha, kwa sababu mtu aliye nazo anachochea na tamaa kubwa ya kuziitumia kuimarisha wengine.

1 Wakorintho 12:8-10.

Neno la hekima: “uwezo wa kutoa hekima ili kuweza kufanya uamuzi wa kiungu.” Mfano: Matendo 15:1-29.

Neno la maarifa: “uwezo wa kupokea maarifa ya kiungu kuhusu jambo fulani ambalo kingewezekana si vinginevyo.” Mfano: Mathayo 17:27.

Imani: “uwezo wa kipekee wa kumwamini Mungu kufanya kazi za miujiza.” Mfano: Yohana 11:38-44.

Zawadi za kuponya: “uwezo wa kuombea wagonjwa ili wapone.” Mfano: Marko 2:32-34.

Kutekeleza miujiza: “uwezo wa kuonyesha nguvu kubwa ya Mungu ili kutimiza mapenzi yake.”
Mfano: Luka 8:22-25; 9:12-17.

Kutofautisha Roho: “uwezo wa kutambua ushawishi wa Roho Mtakatifu au roho za kishetani katika mtu.” Pia inaweza kumaanisha “uwezo wa kubaini kama unabii unatoka kwa Mungu au la.” Mfano: Matendo 16:16-18; 1 Wakorintho 14:29.

Lugha: “uwezo wa kuomba au kumshukuru Mungu kwa silabi ambazo mzungumzaji hauelewi.”

Ufasiri wa Lugha: “uwezo wa kutafsiri na kuripoti ujumbe uliotolewa kwa kanisa kwa lugha zisizoeleweka.” Kwa kuwa lugha huombewa Mungu, ufasiri wa lugha pia utakuwa ukielekezwa kwa Mungu, si kwa watu.”

Zawadi za Roho zilizoordheshwa katika 1 Wakorintho 12 mara nyingine huitwa zawadi za maa-jabu za Roho . Jadiliana na mshirika wako wa kumfundisha kuhusu zawadi hizi na kama Bwana a-naweza kuwa amekupa nyingine yoyote kati yao.

HATUA ZA KUFUATA

1. Baada ya kuchukua muda kuzungumza na mshirika wako wa kumfundisha kuhusu zawadi ambazo Bwana amekupa, jaribu kubaini jinsi anavyotaka uzitumia kwa ajili ya utukufu wake. Katika muktadha gani au mazingira gani unaweza kutumia vizuri zaidi zawadi zako zilizopewa na Roho? Amua unachotakiwa kufanya ili uwe mwaminifu katika usimamizi wa zawadi ambazo Bwana amekupa.
2. Kutubu kwa mshirika wako wa kumfundisha ikiwa umekuwa mpotovu katika utendaji wa zawadi zako za kiroho. Kumbuka Wafilipi 2:3-5. Wiki hii, unipokujikuta ukirudi tena kujibu kwa kiburi badala ya unyenyekevu, jiseme aya hiyo kwako mwenyewe, na uibadilishe kuwa maombi kwa Mungu.
3. Jiseme Mt. 6:16-18 kwa mshirika wako wa kumfundisha. Mshirikishe/waambie mawazo yoyote uliyopata wakati ulipokuwa unakumbuka sehemu hiyo.

KUKUMBUKA MAANDIKO

1 Petro 4:10, “Kama kila mtu amepokea zawadi maalum, itumie katika kuwahudumia wenzako kama wasimamizi wema wa neema mbalimbali za Mungu.”

Maandiko mengine unaweza kutaka kuyakumbuka: 1 Kor. 12:7, 11.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Jifunze 1 Petro 4:10. Fanya kazi kwenye mstari huu hadi uweze kuurudia kikamilifu. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mstari huo.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Endelea kukuza nidhamu za kiroho ulizojifunza katika mwongozo huu wa mafunzo. Hata hivyo, jitahidi kuendeleza nidhamu hizi maishani mwako, sio tu kama wajibu wa kutekeleza, bali kama ushirikiano wa kufurahisha na Mungu!

Kikao 21

Uinjilishaji

“Wakati Wamkristo wanafanya uinjilishaji, hawajihusishi na shughuli zisizo na madhara wala za kufurahisha tu. Wanapambana katika mapambano yenye hofu, jambo hilo lina masuala ya milele.”

-- Leon Morris

“Kukataa kufanya uinjilishaji ni dhambi kama vile kushindwa kuaminiana au kuua.”

-- John Blanchard

“Uinjilishaji kwa maana ya Agano Jipya ni taaluma ya kila muumini, na kwa hii ni makosa makubwa tunaposema uinjilishaji binafsi ni kwa wale wenye wakati au nia ya kuchukua kozi maalum na kujifunza mbinu za pekee.”

-- Roland Allen

“Kanisa halina jukumu lolote isipokuwa kuokoa roho; kwa hiyo tumia nguvu zako na ukumbukie kuvitumia vyote katika kazi hii. Lengo lako sio kuzungumza mara nyingi, bali kuokoa roho nyingi kadri uwezavyo; kuwaleta waumini wengi iwezekanavyo kwa ajili ya kutubu.

-- John Wesley

“ Uinjilisti si chaguo la ziada katika maisha yetu. Ni moyo na nguvu ya yote tunayoitwa kuwa na kufanya. ”

-- Robert Coleman

“Kila mtu aliokolewa upande huu wa mbinguni anadaiwa kuhubiri Injili kwa kila mtu aliyepotea upande huu wa kuzimu.”

-- David Platt

UTANGULIZI

Mwanafunzi anayeendelea kukua ataomba na kufanya kazi kwa bidii kuwaleta wengine kwa Kristo. Akiwa tayari amepokea Neema ya ajabu, anahisi hamu kwamba wengine pia wapate kuipata. Anatamani Kristo atukuzwe kwa watu wa kuminama miguuni mwake na kumwabudu kama Bwana. Kutaka wengine waende kwa Kristo ni hisia ya kiroho inayopatikana moyoni mwa kila mtoto aliyezaliwa upya wa Mungu. Hata hivyo, kuhubiri kwa mtu mmoja mmoja lazima kuendelezwe kama nidhamu kwani mara nyingi tunagundua kuwa ni ngumu sana kufanya.

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Marko 1:17.

- Yesu aliwaita Simoni na Andrea wafanye nini?
Wamfuata Yeye.
- Yesu aliwaahidi kufanya nini? Huo unabubujia hisia gani?
Aliwaahidi kuwa watakuwa wavuvi wa watu.

2. Soma Marko 16:15-16.

- Yesu alipowaagiza mitume wake kumi na mmoja, aliwaamrisha wahubiri kwa nani?
Uumbaji wote - kila mtu!
- Ni mada gani iliyopaswa kuwa ya mahubiri yao?
Walipaswa kuhubiri Injili.

3. Soma Mathayo 28:18-20.

- Je, unaamini kwamba kuleta watu waliopotea katika Imani kwa Kristo kulijumuishwa katika Amri Kuu iliyotolewa hapa, au Yesu anawaita tu kusaidia Waumini kukomaa katika imani zao? Kwa nini unajibu hivyo (mstari wa 19)?
**Yesu anawaamuru wanafunzi wake kuwaleta wanaume na wanawake katika Imani kwa Kristo. Tunajua hili kwa sababu tunapaswa kuwabatiza, jambo ambalo tungefanya tu baada ya wao k-
uja kuwa na Imani.**
- Je, unadhani Amri hii ni kwa mitume kumi na moja wa awali tu? Tazama kwa umakini mstari wa 20, na ugundue sababu mbili tofauti kwanini hii haiwezi kuwa kweli.
Amri hii ni kwa kila Mkristo katika karne zote kwa sababu 1) Yesu anasema atakuwa pamoja nasi daima, hata hadi mwisho wa enzi, jambo linaloonyesha kazi hii itaendelea katika kila wakati; na 2) Anatufundisha kuwafundisha wanafunzi wapya kufanya kila kitu ambacho aliwaamuru. Hivi karibuni, alikuwa amewaamuru kutengeneza wanafunzi. Hivyo basi, kila mwanafunzi ameagizwa kutengeneza wanafunzi.

4. Soma Mambo ya Mitume 1:8.

- Yesu alisemi nini kutokea wakati Roho Mtakatifu atawaangazia wanafunzi wake?
Wangepokea nguvu.
- Nini kingetokea kama matokeo?
Wangukuwa mashahidi wake kila mahali.
- Tunaweza kutoa hitimisho gani juu ya matokeo ya maisha yaliyojaa Roho?
Maisha ambapo tunashuhudia kwa ajili ya Yesu Kristo.

5. Soma Wakolosai 4:5-6.

- Nani ni “watu wa nje” katika aya ya 5?
Wao ni waliopotea - wale walioko nje ya kanisa la Kristo.
  - Tunapaswa kuhusiana nao vipi?
-

6. Soma 2 Wathesalonike 1:6-9.

- Nini kitakachotokea kwa marafiki, familia, au majirani tunaowajua wasiowatii Injili (aya 8-9)?
Kristo atawalipiza kisasi, nao watachukuliwa adhabu ya maangamizi ya milele

Njia Za Kivitendo Za Kushiriki Uinjilisti

Kuna njia nyingi za kivitendo za kuhubiri Injili.

- **Uinjilisti Kwa Kuweka Vipeperushi:** one njia rahisi ni kubeba vipeperushi na waraka za kuhubiri zilizotokana na Biblia kila wakati. Popote unapokwenda, visambaze kwa wengine. Unaweza kuvipeleka kwa mfanyakazi kwenye kaunta ya malipo katika duka la vyakula au kituo cha mafuta. Unaweza pia kuviacha katika migahawa au vyoo vya umma. Unaweza hata kuvitumia kuanzisha mazungumzo kuhusu Mungu na Kristo.
- **Uinjilisti wa Urafiki:** jia nyingine ya kufikia watu waliopotea ni kuonyesha shauku ya kuwafahamu, hivyo kupata nafasi ya kushiriki Kristo nao. Mwalike marafiki, majirani, au familia kwako kwa chakula cha jioni au kitindamlo. Katika mazungumzo, shiriki waziwazi na kwa uaminifu kile ambacho Mungu amekufanyia katika Kristo, wakati mada mbalimbali zinapotokea kwa kawaida. Unaweza pia kupanga nyumba wazi, au sherehe ya mtaa, au kuwa na kifungua kinywa cha pancake, na kumwalika majirani zako kwa lengo la kuwaona wakija kwa Kristo.

- Uinjilishaji wa kuwasiliana uso kwa uso: jinsi nyingine ya kuleta injili kwa watu waliopotea ni kwenda kwenye maeneo ya umma ambapo watu huku-sanyika asilia (mabuga, vituo vya basi, maeneo ya kuosha nguo, vyo, n.k.) kwa ajili ya kuzungumza nao kuhusu Kristo. Beba vipeperushi nawe. Unaweza kutumia dodoso la imani ya kiroho kama njia ya kuanzisha mazungumzo. Jaribu kushirikisha injili na wale unaozungumza nao.
- **Uinjilishaji kupitia Mafunzo ya Biblia:** kualika wasiokuwa Wakristo kuhudhuria Mafunzo ya Biblia ya Uchunguzi, ambapo wanaweza kusoma na kucunguza Biblia wenyewe. Unaweza kutoa masomo binafsi kuhusu Biblia, Mungu, Mwanadamu, Yesu, na Jibu letu. Hila ya aina hii ya uinjilishaji ni kwamba unaweza kuanzisha uhusiano wa karibu na watu unaowafikia kwa muda, ili kuaminiana itakapojengwa mwishoni mwa somo lako. Pia hutoa msi Mkristo muda zaidi wa kufichuliwa na Neno la Mungu.
- **Uhubiri wa Kualika:** hii ni labda njia rahisi zaidi ya uhubiri, lakini ni muhimu hata hivyo. Katika aina hii ya uhubiri, tunaujalika rafiki wetu au jirani kuja k-anisani, au tukio maalum. Kama wakakubali, hakikisha unaendesha pamoja nao, au unawakuta mlangoni, na kukaa karibu nao. Tukio linapomalizika, tafuta fursa za kuwauliza mawazo yao kuhusu ujumbe uliotolewa. Endelea kuwauomba, ili mbegu ya Injili iwekwe mioyoni mwao na uzalishe matunda.

Njia Rahisi ya Kushiriki Injili

Wamkristo wengi wanataka kushiriki imani yao lakini wanajisikia kutokuwa na uwezo. Wakati mwafaka wa kutangaza Kristo unapotokea, hawawezi kumbuka wapi waanze au wanachosema. Ikiwa unaweza kukumbuka maneno manne tu: Mungu - Mwanadamu - Yesu - Majibu, unaweza kushiriki Injili na wengine. Kama una dakika tano tu au kumi, unaweza kutumia muhtasari huu kuelezea kwa ufupi lakini kwa uwazi habari njema kwa wengine.

Mungu: Elezea kwamba Mungu ni mtakatifu, mwenye haki, na mwepesi wa mamlaka yote. Kwa sababu Yeye ni mtakatifu, Hachukii dhambi. Kwa sababu Yeye ni mwenye haki, lazima achukue adhabu kwa dhambi. Kwa sababu Yeye ni mwepesi wa mamlaka yote, Anaweza kufanya chochote anachotaka, na hana kumuongea mtu yeyote. (Kutoka 15:11; Isaya 6:1-5; Warumi 12:19; Zaburi 115:3)

Mtu: Elezea kwamba binadamu amepotea, amekosea na hana tumaini wala msaada wowote. Hana haki ambayo inaweza kumfanya asimame mbele ya Mungu. Ameanguka na ataharibiwa milele motoni, isipokuwa akiokolewa. (Warumi 3:9-20; Waefeso 2:1-3; Mathayo 13:47-50)

Yesu: Elezea kwamba Yesu Kristo ni Mungu na Mwanadamu katika mtu mmoja. Alitumwa na Baba Yake kutoa wokovu bure kwa dunia inayoharibika. Alitimiza wokovu huu kwa

kuishi maisha yenye haki kamili, ambayo Ataihesabu kwa wote wanaomwamini, na kisha kufa ili kulipa adhabu ya dhambi. Zaidi ya hayo, siku tatu baadaye, Alifufuka kutoka kwa wafu, kuonyesha kwamba Mungu alikubali sadaka Yake kwa ajili ya dhambi. (Yn. 1:1,14; 3:16-17; 2 Kor. 5:21; 1 Pet. 3:18; Warom. 4:26)

Jibu: Elezea kwamba zawadi hii ya wokovu inaweza kupokelewa tu na mtu ambaye anaona hali yake ya dhambi iliyopotea na kuharibika, na kutubu dhambi yake, na kumtumainia Kristo pekee kumwoko. (Meth. 28:13; Mrk. 1:15; Fil. 3:9; Efe. 2:8-9)

Kagua muhtasari huu mpaka uitegemee na ujifunze kwa memori Maandiko kadhaa tofauti, ili uweze kushiriki Injili popote ulipo.

HATUA ZA KUFUATA

1. Tumeona katika Maandiko kuwa uinjilisti ni jambo ambalo kila Mkristo anapaswa kushiriki, kwa njia moja au nyingine. Fanya mipango na mshirika wako wa kumfundisha kufikia watu waliopotea kwa mojawapo ya njia zilizobainishwa hapo juu. Kama inawezekana, fanyeni hili pamoja na mshirika wako wa kumfundisha. Ombeni kabla na baada ya tukio hili. Kisha jadilieni miongoni mwao kuhusu kilichotokea, na jinsi mnavyoweza kuwa na ufanisi zaidi katika kutangaza Kristo siku zijazo.
2. Zungumza na mshirika wa kumfundisha kuhusu kuandaa mpango ili uweze kushiriki mara kwa mara katika ueneaji wa injili, badala ya mara chache tu.
3. Toa 1 Pet. 4:10 kwa mshirika wa kumfundisha. Mshirikishe/waambie mawazo yoyote uliyopata wakati ulipokuwa unakumbuka sehemu hiyo.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Marko 16:15-16, "Enenda duniani kote uhubiri Injili kwa kila kiumbe. Yeye aliye amini na kubatizwa ataokolewa; lakini yeye asiyeamini atahukumiwa."

Maandiko ya ziada unaweza kutaka kuyaiambuka: Marko 1:17; Matendo 1:8.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Jifunze Marko 16:15-16. Fanya kazi kwenye mstari huu hadi uweze kuurudia kikamilifu. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mstari huo.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Ombea Mungu akuonyeshe jinsi unavyoweza kueneza Injili kwa wengine. Kisha mtii Ye-ye.
4. Endelea kuendeleza nidhamu za kiroho ulizojifunza katika mwongozo huu wa mafunzo. Hata hivyo, jaribu kuzilea nidhamu hizi maisha yako, siyo tu kama jukumu la kutekeleza, bali kama ushirika wa kufurahia na Mungu!

Kikao cha 22

Gharama ya Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi

“Inagharimu kufuata Yesu Kristo, lakini inagharimu zaidi kutofanya hivyo.”

-- Mwandishi Asiyefahamika

“Kristo anapomwita mtu, anamtaka ajipe maisha.”

-- Dietrich Bonhoeffer

“ Utii mkali kwa Kristo si rahisi... Sio faraja, sio afya, sio utajiri, na sio mafanikio katika dunia hii. Utii wa kina kwa Kristo unahatarisha kupoteza vitu hivi vyote. Lakini mwishowe, hatari kama hiyo hupata thawabu yake katika Kristo. Na yeye ni zaidi ya kututisha sisi. ”

-- David Platt

UTANGULIZI

Ingawa Kristo na wokovu wake hutolewa bure kwa dhambi, mara tunapoweka imani yetu kwa Kristo tunaundwa naye kwa njia ya moyo, na Roho wake anakaa ndani yetu daima.

Hii ina maana kwamba ataanza kazi ya kutufanya tukafanana na Kristo. Kazi hii huanza mara tunapothibitishwa kwa neema kupitia imani, na itaendelea maisha yetu yote. Hivyo basi, kwa maana halisi tunaweza kusema “wokovu ni bure, lakini maisha ya Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi yatakuu ugharimu kila kitu ulicho nacho.”

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Luka 14:25-26.

- Yesu anazungumza na nani hapa? Je, alikuwa anazungumza na wale waliobadilika tayari, ili kuwapeleka kwenye kiwango cha pili cha uzoefu wa Ukristo? Au alikuwa anazungumza na wasiokuwa waumini waliokuwa wanahitaji kuokolewa?

Yesu anazungumza na umati mkubwa uliokuwa na kila aina ya mtu unaowezekana . Kungekuwa na baadhi waliokuwa na hamu ya kujua tu, wengine waliotaka uponyaji wa kimwili, na wengine waliokuwa na nia ya dhati ya kuelewa ujumbe wake. Wengi wa watu hawa walikuwa wasiokuwa waumini waliokuwa wanahitaji kuokolewa.

- Ni mambo matatu gani mtu lazima awe tayari kufanya ili awe mmoja wa wanafunzi wa Yesu (9:26 ,27,33)? Kumchukia familia yake mwenyewe na maisha yake mwenyewe; 2) kubeba msalaba wake mwenyewe na kumfuata Yesu; na 3) kutoa mali zote anazomiliki.
- Unafikiri Yesu alimaanisha nini kwa 'kumchukia' Baba, mama, mke, watoto, ndugu na dada zetu? Linganisha Mt. 10:37
Hii inamaanisha kumpenda familia yake kidogo zaidi kuliko Yesu. Kristo lazima awe upendo wetu mkuu usiotetereka, zaidi ya uhusiano wowote mwingine wa kibinadamu.
- Je, Yesu alikuwa na furaha na wafuasi ambao hawakujitolea kwake kikamilifu? Hapana kabisa. Alisema hawawezi kuwa wanafunzi wake.
- Ni kanuni gani Yesu anafundisha katika mstari wa 26? Kristo lazima awe upendo wetu wa juu kabisa.

2. Soma Luka 14:27.

- Kubeba msalaba wako katika nyakati za Yesu lilimaanisha nini?
Lilimaanisha kwamba ungekuwa unakufa. Ulikuwa safarini ya kwenda moja kwa moja bila kurudi tena.
- Je, ungeweza vipi kuzingatia mafundisho ya Yesu katika mstari wa 27 katika maisha yako? Anakuomba ufanye nini ili uwe mwanafunzi wake?
Yesu anataka tutoe maisha yetu ya zamani ya dhambi na kumfuata kila mahali atakapotuongoza, bila kujali mateso au gharama zitakazotokana na hilo.

3. Soma Luka 14:28-32.

- Katika hadithi hizi mbili kuhusu mtu kujenga mnara au mfalme kwenda vita, Yesu anafundisha nini?
Anafundisha kwamba hata watu wa dunia, kabla ya kuanzisha jambo fulani, iwe ni kujenga mnara au kupigana na adui, hufikiria kwa makini gharama za kumaliza jambo hilo na kama ana rasilimali zinazohitajika.
- Je, ungeweza vipi kutumia mafundisho haya katika uenezi wetu wa Injili leo?
Tunapohubiri Injili, tunahitaji kufanya watu walio potea wajue gharama watakazolazimika kulipa, na kuwafanya wafikirie kwa kina kama wako tayari kulipa bei ya Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi.

4. Soma Luka 14:33.

- Unafikiri Yesu alimaanisha nini aliposema “kutoa mali zako zote”? Je, katika sehemu zingine za Agano Jipya tunakuta agizo la kwa moja kwa mojamoto kutoa pesa zote na mali zetu tunapokuwa Wakristo?

Katika barua za Agano Jipya hatujawahi kusoma kwamba ni hitaji kwa mwanafunzi kuzia mali zake zote (Efe.4:28; 1 Tim. 6:17-19). Kwa hivyo, hitaji hili katika mstari wa 33 linamaanisha kwamba lazima tukatae haki binafsi za kumiliki mali zetu zote, na kuelewa kwamba yote ni ya Kristo na yanapaswa kutumiwa kwa njia anayoelekeza.

5. Soma Luka 9:23-24.

- Ni vitu vitatu gani ambavyo mtu anatakiwa kufanya anapotaka kumfuata Yesu?
Kijinyime, chukua msalaba wako kila siku, na umfuata.
- Je, hitaji hili ni kwa kila mtu au ni kwa Wakristo waliowekwa moyo kwa kiwango kikubwa tu waliotaka kumfuata Yeye hadi mwisho?
Ni kwa wote. Mstari wa 23 unasema, 'Alikuwa akiwambia WAOTE.'
- Yesu anafafanua vipi tena kuhusu kujinyima na kuchukua msalaba wako katika mstari wa 24?
Katika mstari wa 24 anayasisitiza kuwa “yeye yeyote atakaye toa uhai wake kwa ajili Yangu.”

6. Soma Luka 9:57-62. Katika kifungu hiki Yesu anazungumza na wanafunzi watatu wanaojiandaa kuwa Wanafunzi.

Katika kila tukio, Yesu anaona kitu fulani katika maisha yao kinachowaizuia kuwafuata Bwana kwa ukamilifu.

- Ni kosa gani mwanafunzi wa kwanza aliokuwa anajaribu kuwa mwanafunzi alikuwa akifanya (9:57-58)? Utaitumiaje somo hili katika maisha yako?
Aliharakisha mno na alikuwa mtu wa maamuzi ya haraka. Huenda alikuwa na maoni ya mapenzi kuhusu kumfuata Yesu. Hakuwa amehesabu gharama ya kumfuata Yesu. Hakutambua magumu ya maisha aliyopaswa kuyakubali.
- Ni kosa gani mwanafunzi wa pili aliyejitahidi kuwa mwanafunzi alikuwa akifanya (9:59-60)? Utaitumiaje somo hili katika maisha yako? (Kumbuka: baba wa mwanafunzi huyu huenda hata hakuwa amefariki bado. Mwanafunzi huyo anaweza kusema kwamba atamfuata Kristo tu baada ya baba yake kufariki na atakapomlewesha heshima za mwisho. Jibu la Yesu linaweza kuwa kama hivi: “Waacheni wafu wa kiroho wamuombe wafu wa mwili. Laki ni wewe, kuwa muhimu sana. Toa maisha yako kufanya kile ambacho mtu aliokolewa kweli peke yake anaweza kufanya. Enda ukatangaze ufalme na wokovu wa Mungu kupitia Mwanawake kila mahali.”)
Alimweka mahitaji ya baba yake mbele ya amri ya Bwana.
- Ni kosa gani mwanafunzi wa tatu alikuwa analifanya (9:61-62)? Je, yeyote kati ya hawa watatu alikuwa amemwamini Kristo kama Bwana wa maisha yao? Roho Mtakatifu anatumfundisha nini kupitia hali hii?

Alikuwa anafanya kosa la kujitumbukiza katika jaribio kubwa la kugeuka nyuma kutoka kwa ahadi yake ya kumfuata Yesu kwa kurudi nyumbani kwa familia yake. Hapana, hakuna hata mmoja wao aliyemkabidhi Kristo kama Bwana. Roho Mtakatifu anafundisha kwamba tunapaswa kumkabidhi Kristo kama Bwana bila masharti ikiwa tutawahi kuwa mmoja wa wanafunzi wake.

7. Ungefunuaje kwa kifupi kinachotakiwa kutoka kwa mwanafunzi wa Yesu Kristo?

Ni maeneo gani katika maisha yako unayopaswa kuyapigania ili kuyafanya yakamilike chini ya mapenzi ya Kristo?

Mwanafunzi wa Yesu lazima ampende Kristo zaidi ya yote kwa mshikamano thabiti, awe tayari kuvumilia magumu au mateso yote yanayohitajika, akatae umiliki wa mali zake binafsi, afariki kwa njia zake za zamani mbaya, na ajipe kikamilifu kwa Kristo kama Bwana na Bwana wake.

HATUA ZA KUFUATA

1. Yesu alifundisha kwamba mwanafunzi anayetegemewa anahitaji kuhesabu gharama ya kumfuata. Jadili na mshirika wako wa kumfundisha gharama ya kumfuata Yesu, na jinsi ulivyo tayari kukumbatia maisha ya mafunzo ya utii wa wanafunzi.
2. Zungumza na mshirika wako wa kumfundisha kuhusu sehemu za maisha yako ambapo unapata ugumu sana kukubali mapenzi ya Kristo. Jitahidi kuomba kila mmoja katika maeneo haya .
3. Kariri Mk. 16:15-16 kwa mshirika wako wa kumfundisha. Mshirikishe maoni yoyote uliyopata wakati ulipojitolea kuhifadhi kifungu hicho akilini.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Luke 9:23, “Naye akawasema wote, ‘Ikiwa mtu yeyote anataka kunifuata, autilie mbali nafsi yake, achukue msalaba wake kila siku na anifuate.’”

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuhifadhi akilini: Luke 14:26-27; Luke 14:33.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Hifadhi akilini Luke 9:23. Fanya kazi kwenye mstari huu hadi uweze kuurudia kikamilifu. Kumbuka kusoma rejeleo pamoja na maudhui ya mstari huu.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Ombea Mungu akusaidie kujitolea kikamilifu kwa Kristo kama Bwana, bila kujali ngumu au gharama gani itakuwapo.
4. Endelea kuendeleza nidhamu za kiroho ulizojifunza katika mwongozo huu wa mafunzo. Hata hivyo, jaribu kuzilea nidhamu hizi maisha yako, siyo tu kama jukumu la kutekeleza, bali kama ushirika wa kufurahia na Mungu!

Kikao cha 23
Kuwa Mwanafunzi, Kufanya Wanafunzi

“Kuwa mwanafunzi kwa wanaume na wanawake ni kipaumbele ambacho maisha yetu yanapaswa kuyazunguka.”

-- Robert Coleman

“Baada ya kumwaita wanaume wake, Yesu alizoeza kuwa pamoja nao. Hii ndilo kii- ni cha mafunzo yake—kuwache kuwa wanafunzi wake wamfuate.”

-- Robert Coleman

“Lazima tuiamue tunataka huduma yetu kuhesabiwa wapi - katika makofi ya muda mfupi ya kuthaminiwa na wengi maarufu, au kwa kuzalisha tena maisha yetu kwa watu wachache walioteuliwa ambao wataendelea na kazi yetu baada yetu kuondoka. ”

-- Robert Coleman

“Ikiwa tutamwekea nguvu wachache kwa wakati mmoja kwa lengo la kuzalisha na kuzidisha, tutatengeneza mawimbi yatakayozidi macho yetu kuona.”

-- Karl Johnson

UTANGULIZI

Ikiwa umefuatilia kwa bidii masomo katika Kitabu hiki cha Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi, na umejaribu kuyatumia katika maisha yako, unabadilishwa kuwa mwanafunzi wa kweli wa Yesu Kristo . Hata hivyo, kusudi la maisha yako sio tu kuwa mwanafunzi. Kusudi pia ni kutengeneza wanafunzi. Kabla Yesu alipoinuka mbinguni, Aliwapa mitume kumi na moja ujumbe huu uliosikika kwa nguvu masikioni mwao, “Nendeni mkaufanye wanafunzi wa mataifa yote.” Kusudi la somo hili ni kukutia moyo na kukufundisha kutoa maisha yako katika kutengeneza wanafunzi. Hii ndiyo kitu kikubwa zaidi unachoweza kufanya na maisha yako!

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Mathayo 28:18-20. Maneno “Nendeni”, “kubatiza”, na “kufundisha” ni vitenzi vya s-ehemu. Kitenzi kikuu kinachosababisha Amri Kubwa ni “fanya mwanafunzi.”

- Nini misheni kuu ambayo Yesu Kristo amempa kanisa lake hadi mwisho wa enzi?

Kufanya mwanafunzi.

- Tunapaswa kuwafundisha nini wafufuo wapya?
Kuzingatia yote ambayo Yesu amewaamuru.
- Kwa kuwa Yesu aliwaamuru kumi na mmoja “kufanya wanafunzi,” je, kufundisha wafufuo wapya “kuzingatia yote niliyoamuru” kunajumuisha jukumu lao la kufanya mwanafunzi?

Bila shaka!

- Je, tunaweza kuwa mfuasi mtendaji wa Kristo bila kujitolea maisha yetu kwa kufanya mwanafunzi?

Hapana kabisa!

2. Soma 2 Timotheo 2:2.

- Tambua vizazi vinne katika aya hii ambavyo ukweli wa Mungu hupitishwa.

Paulo, Timotheo, wanaume waaminifu, wengine.

- Je, mkakati wa Mafunzo ya Utii wa Paulo ulikuwa kumfundisha idadi kubwa ya watu alioweza, au kufanya mwanafunzi ambao wangepanya mwanafunzi?

Mkakati wake ulikuwa kutengeneza wanafunzi ambao wangeweza kutengeneza wanafunzi wengine.

- Je, Mungu anataka uwe na kuridhika kwa kujifunza kweli tu, au pia anataka uwe unawahamishe wengine kweli hiyo?

Anataka niwahamishe wengine kweli.

Kuzaa Kiroho Mara Nyingi

Iwapo Hawa angezaa mtoto kila mwaka kuanzia alipokuwa na umri wa miaka 20 hadi alipofikia umri wa miaka 920, angeweza kuzalisha watoto 900. Lakini ikiwa Hawa angekuwa na watoto wengi ambao kila mmoja angezaa watoto wengi, ndani ya miaka 900 kunaweza kuwa mamilioni ya watu waliyezaliwa duniani. Tuseme wewe na mwenzi wako mnaweza kuzaa watoto 10.

Haya ni watoto wengi ikilinganishwa na kawaida ya leo. Lakini ikiwa kila mtoto wako angekuwa hana uwezo wa kuzaa, watoto hao 10 wangeweza kuwa mfano wa ongezeko la watu. Hata hivyo, ikiwa kila mmoja wa watoto wako angekuwa na watoto zaidi, ambao wao pia wangukuwa na watoto, hii ingekuwa mfano wa kuzidisha. Amri ya kwanza ambayo Mungu alimpa mwanadamu katika Mwanzo 1:28 ilikuwa 'kuwa

matunda, uzidishwe, na ujaze dunia.' Mapenzi ya Mungu ni tufanye vivyo hivyo katika uwanja wa kiroho.

Mtoto anapozaliwa duniani, mpango wa Mungu ni akue hadi kuwa mtu mzima, aungane na mwingine kwa ndoa, kisha azalishwe watoto wengine. Vilevile, ni mpango na tamaa ya Mungu kwamba kila aliye Kuzaliwa Upya katika familia Yake azalishe na kuzidisha. Uzazi na kuzidisha kiroho siyo kazi ya Wachungaji na Viongozi wa Kanisa pekee, bali ni jukumu la kila mtoto wa Mungu kujijitolea.

3. Soma Marko 3:13-15.

- Yesu hufanya nini katika mstari wa 13?
Anawachagua wale kumi na wawili.
- Ni sababu gani mbili Yesu aliwateua wale kumi na wawili?
Ili wawe pamoja naye kisha awatume kuhubiri na kutorosha pepo.
- Kabla ya kutoka kuhubiri na kutorosha pepo, wale kumi na wawili walipaswa kufanya nini?
Kuwa tu pamoja na Yesu.
- Wale kumi na wawili wanafaidika vipi kwa kuwa tu pamoja na Yesu?

Wangejifunza, miongoni mwa mambo mengine, jinsi Yesu alivyoomba, kuonyesha imani, kupata furaha yake kwa Baba yake, kutumia mamlaka juu ya pepo, kuamini Baba yake kwa mahitaji yake.

4. Soma Marko 6:7-13.

- Yesu aliwatuma wale kumi na wawili kufanya nini? Hii inahusiana vipi na yale waliyoziona Yesu akifanya?
Alitawatuma kuhubiri, kuponya, na kutoa mabaya, ni sawa na vitu vitatu vilivyoendelea kuangaziwa wanapomwona Yesu akivifanya kwa muda.

5. Soma Marko 6:30.

- Baada ya kumi na wawili kukusanyika na Yesu baada ya misioni yao, walifanya nini?
Walimripoti kila walichofanya na kufundisha.
- Unadhani Yesu alijibu vipi?
Labda alitoa moyo wa kuhimiza, ushauri, na maelekezo kuhusu jinsi wangetuwa na ufanisi zaidi huduma siku zijazo.

6. Je, ungebaini vipi hatua ambazo Yesu alizichukua alipo wafanya wanafunzi?

Alisali kwamba Mungu amwonyeshe anayeweza kufanywa mwanafunzi, aliwachagua, alionyesha maisha na huduma mbele yao, aliwateua na kuwapeleka,

Alisikiliza ripoti zao na kuwaelekeza kuhusu ufanisi mkubwa zaidi, kisha aliwatoa jukumu la kufanya wanafunzi wa mataifa yote. Tunaweza kuifupisha hivi:

Kuchagua - Kushirikiana - Kuonyesha - Kuteua - Kusimamia - Kuzalisha.

HATUA ZA KUFUATA

1. Jambo la kwanza kabisa ambalo Yesu alilofanya katika mchakato wa kutengeneza mwanafunzi lilikuwa maombi. Alitumia usiku wote kuomba kwa Mungu kabla ya kuchagua watu kumi na wawili (Lk. 6:12). Jitolee kuanza kuomba wewe mwenyewe na na mshirika wako wa kufundisha kwamba Mungu akuonyeshe nani unaweza kuanza kumwagia maisha yako. Unapaswa kutafuta watu ambao wana hamu na shauku kubwa ya kuwa Mkristo au kukua katika maisha yao ya Ukristo.
2. Unapopelekewa na Mungu kuongoza mtu mmoja au zaidi ambao unaamini anataka ufanye nao kazi, anza kutumia muda pamoja nao kama Yesu alivyofanya na wanafunzi kumi na wawili. Hii inaweza kuwa muda wa chakula cha mchana kirefu kila wiki, au inaweza kuwa jioni pamoja nyumbani kwako. Jambo muhimu ni kuanza kutumia muda pamoja kwa ajili ya kuonyesha maisha ya Mkristo na maadili ya kiroho. Unaweza kuwapeleka kupitia Kitabu hiki cha Mafunzo ya Utii wa Wanafunzi, na kuwa mshirika wao wa kumfundisha. Unapoanza kufanya kazi na mtu mwingine, wasiliana mara kwa mara na mshirika wako wa kumfundisha kwa ushauri, mwongozo, na kuhamasishana. Lengo lako litakuwa kuinua mwanafunzi mwingine hadi atakapokuwa anawafundisha wengine.
3. Soma Luka 9:23 kwa mshirika wako wa kumfundisha. Mshirikishe maoni yoyote uliyopata wakati ulipojitolea kuhifadhi kifungu hicho akilini.

KUKUMBUKA MAANDIKO

2 Timothy 2:2, “Na Yeye alikuwa akiwasema wote, “Kama mtu yeyote anayetaka kunifuata, lazima ajidharau mwenyewe, achukue msalaba wake kila siku na anifuate.”

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuyajifunza kwa moyo: Mark 3:13-15.

KABLA YA KIKUTANO CHAKO KIFUATIACHO

1. Jifunze 2 Timothy 2:2 kwa moyo. Fanyia kazi ayati hii hadi utaweza kuirudia kikamilifu. Kumbuka kutamka rejeleo pamoja na maudhui ya mstari huo.
2. Soma somo lako lijalo na ujibu maswali. Kama una maswali au ukachanganyikiwa, andika maswali yako ili uweze kuyajadili na mshirika wako wa kumfundisha wakati wa kikao chako kijacho.
3. Ombeni na muombe Mungu akusaidie kupata mtu wa kumwaga maisha yako kwake, na atakapo fanya hivyo, anza kukutana naye mara kwa mara.
4. Endelea kuendeleza nidhamu za kiroho ulizojifunza katika mwongozo huu wa mafunzo. Hata hivyo, jaribu kuzilea nidhamu hizi maisha yako, siyo tu kama jukumu la kutekeleza, bali kama ushirika wa kufurahia na Mungu!

Kikao 24

Kupata Maono ya Dunia

“Roho ya Kristo ni roho ya misheni. Tunapomkaribia zaidi, tunakuwa wa misheni kwa nguvu zaidi.”

-- Henry Martyn, Mjumbe wa Misheni kwa India na Persia

“Siyo mjinga kupa kile asichoweza kushikilia ili kupata kile asichoweza kupoteza.”

-- Jim Elliot, Mashahidi wa Misheni na Mjumbe kwa Wainka wa Auca wa Ecuador

“Tikiwa agizo kutoka kwa mfalme wa dunia linahesabiwa heshima, basi agizo kutoka kwa Mfalme wa Mbinguni linawezaje kuhesabiwa kama dhabihu?”

-- David Livingstone, Mjumbe wa Misheni kwa Afrika

“Hakuna mtu anaye haki kusikia Injili mara mbili wakati bado kuna mtu ambaye hajaisikia hata mara moja.”

-- Oswald J. Smith

“Mungu anafuata kwa shauku isiyo na kikomo kusudi la ulimwengu mzima la kukusanya waabudu wenye furaha kwa ajili Yake kutoka kila kabila, lugha, watu na taifa. Ana hamasa isiyokoma kwa ajili ya utawala wa Jina Lake miongoni mwa mataifa.

Hivyo basi, tuyalinganisha mapenzi yetu na Yake, na, kwa ajili ya utukufu wa Jina Lake, tuachane na kutafuta starehe za kidunia na kuungana na kusudi Lake la ulimwengu mzima.”

-- John Piper

“Nenda, tuma, au kataa kufuata.”

-- John Piper

“Injili ni habari njema tu ikiwa itafika kwa wakati.”

-- Carl F. H. Henry

UTANGULIZI

Katika somo hili la mwisho tutaangalia wajibu wa kila mwanafunzi kuendeleza madhumuni ya ufalme wa Yesu Kristo duniani kote. Kuna takriban makundi 16,500 ya watu tofauti duniani. Makadirio ya hivi karibuni yanaonyesha kuwa takriban makundi 6,900 ya watu yanachukuliwa kuwa hayajafikiwa. Hii ina maana kwamba zaidi ya asilimia 41 ya makundi ya watu duniani hayana jamii asilia ya Wakristo waaminifu ambao wanaweza kuhubiri Injili kwa watu wengine wa kundi hilo. Inakadiriwa kuwa watu bilioni 2.9 ndio wanaounda makundi haya 6,900 ya watu. Wingi mkubwa wa makundi haya wasiofikiwa uko katika dirisha la 10/40, na chini ya asilimia 10 ya kazi zote za misheni hufanywa kati yao.

Basi, tunamaanisha nini kwa neno 'kundi la watu'? 'Kundi la watu' ni kundi la kiasili na la l-ugha lenye utambulisho wa pamoja unaoshirikiwa na wanachama wake. Kwa madhumuni ya kimkakati, ni kundi kubwa zaidi ambalo Injili inaweza kuenea ndani yake bila vizingiti vya kuelewana au kukubalika.

Mwishowe, yote haya yanamaanisha kuwa Waumini wenye maarifa ya Injili wana jukumu la kimaadili la kufanya kila wanachoweza kufikia wale wasio nayo. Madhumuni ya utafiti huu ni kukuamsha kuhusu hitaji kubwa la kupeleka Injili kwa kila kundi la watu duniani na kukutia moyo uende wewe mwenyewe au kumtuma mtu badala yako.

SOMO LA BIBLIA

1. Soma Maandiko yafuatayo na tambua mahali ambapo Mungu amewaamuru watu wake kwenda na kutafuta kuwafikia kwa Injili:

- Mt. 28:18-20 **watu wote wa mataifa**
- Mk. 16:15-16 **umbe yote**
- Lk. 24:46-47 **watu wote wa mataifa**
- Matendo 1:8 **sehemu za mbali kabisa za dunia**

2. Soma Warumi 15:20-21.

- Paulo alitamani kuhubiri Injili wapi?
Mahali ambapo Kristo hakuwa amejulikana tayari.
- Kwa nini alitaka kuhubiri Injili huko?
Ili asijenge juu ya msingi wa mtu mwingine.

3. Soma Warumi 15:22-28.

- Paulo anakusudia kwenda wapi baada ya kutembelea watakatifu huko Roma?
Huko Hispania.
- Hili linakuelezea nini kuhusu moyo wa Paulo?

Lnaniambia kuwa alikuwa kila wakati akifikiria na kuota ndoto za jinsi angeweza kuleta Injili katika maeneo ambayo haikuwahi kufikiwa.

4. Soma Warumi 10:12-15.

- Kuna hatua 5 katika wokovu wa wasioamini zilizoelewa katika kifungu hiki. Fanya muhtasari wa hatua hizo kwa mpangilio wa kinyume.

Mtu Amemtuma - Mtu huyo Hufundisha - Watu Wasikia - Wengine Wanaamini - Wale Wanaoamini Wanamwita Bwana na waliokolewa.

- Kulingana na kifungu hiki, ungedai kuwa wasioamini wanaokufa bila kusikia Injili wataokolewa au kupotea? Eleza sababu zako.

Watapotea.

5. Soma Ufunuo 5:9-10.

- Kulingana na wimbo huu mpya unaoimbwa Mbinguni, kwa nini Kristo yuko mwenye kustahili kuchukua kitabu na kuvunja muhuri wake?

Kwa sababu Aliumwa na kununua kwa Mungu watu kutoka kila kabila, lugha, watu, na taifa.

- Hawa watu waliokolewa vipi na kuunganishwa katika kanisa la Kristo?

Wanapaswa kuwa waliliokolewa na kuongezwa kanisani kupitia mtu aliyekuwa akihubiri, kushuhudia, au kuelezea Injili kwao (Matendo 2:37-41).

Je, wale ambao hawjawahi kusikia Injili waliokolewa au walipotea?

Hili limekuwa hoja ya utata ambayo Wakristo wamekubaliana tofauti kuhusu kwa karne nyingi. Inapaswa kukubaliwa kuwa ikiwa watu wa kigeni ambao hawjawahi kusikia Injili wataokolewa, basi itakuwa vigumu kwa Mungu kutuma wahubiri kwao. Wakati mhubiri anapokuja kwa watu wa kigeni, mara nyingi baadhi yao, au hata wengi, wanakataa Injili. Kulingana na hoja kwamba wale ambao hawjawahi kusikia Injili wameliokolewa, kama Mungu hakuwa amewatuma wahubiri kwa watu hawa, wote wangukuwa waliokolewa. Lakini sasa, baada ya kusikia Injili na kuikataa, wengi watahukumiwa milele. Je, kusudio la Kristo katika kutuma kanisa lake hadi sehemu zote za dunia na Injili lilikuwa kuumiza watu ambao wangukuwa waliokolewa? Hakika la siyo! Kusudio lake lilikuwa kuwalokoa baadhi ambao wangukuwa wahukumiwa. Ikiwa watu wasiomjua Mungu wataokolewa bila Injili, kwa nini Yesu Kristo atatuma watu wake kwao, akajitahidi kwa gharama kubwa binafsi, wengine wakalia kwa maisha yao, wakitumia mamilioni ya dola, kwa watu wasiohitaji kuokolewa?! Bila shaka sababu Kristo amewapa kanisa maagizo ya kupelekwa Injili kwa kila kabila duniani ni kwa sababu wanadamu wote ni wa dhambi na wako hatarini kwa adhabu ya milele.

Na Injili ndiyo ujumbe pekee unaoweza kuwafufua kutoka kwa uharibifu wa milele.

Basi, tunawezaje kuleta Injili kwa sehemu nyingine za dunia?

- Kuwa mjumbe wa misheni. Mungu anaweza kuwa anakuita utoe maisha yako kwa ajili ya kuleta Injili kwa jamii tofauti na yako. Ikiwa unadhani hivyo ndilo halisi, fikiria kwa makini kutafuta kufikia jamii ambazo hazijafikiwa.
- Kama huamini Mungu amekuita kwenda mwenyewe shambani kwa misheni, angalau ni lazima ushiriki kwa kuunga mkono wale walioko hapo. Hii inamaanisha kwamba unapaswa kuombea mara kwa mara kazi za wamisionari duniani kote, na kutoa msaada wa kifedha mara kwa mara kwa ajili ya kazi wanayofanya. Changuo jingine, ukizingatia kuwa kuna Mmkristo wengi hapa Marekani na wachache sehemu nyingine za dunia, ni kuhama sehemu nyingine ya dunia ambapo unaweza kutumia ushuhuda wako kwa Kristo kuathiri watu ambao huenda hawjawahi kusikia Injili. Katika hali hii, huenda kwa kiufundi usiwe misheniari kwa sababu utakuwa na kazi isiyo ya kidini ya muda wote, lakini bado utaendelea kutafuta kuleta Injili kwa watu waliokuzunguka.

Maswali ya Kufikiria:

- Je, Mungu amewahi kukupa tamaa kali ya kuleta Injili kwa watu wenye tamaduni na lugha tofauti? Ikiwa ndivyo, labda Yeye anakuita katika huduma ya misheni. Ikiwa hivyo ndivyo, anza kujifunza zaidi kuhusu huduma ya misheni ili kujiandaa kwa maisha yajayo. Huenda ukazungumza na Mchungaji wako kupata ushauri na mwongozo juu ya jinsi unavyoweza kujiandaa vyema kwa maisha ya misheniari.
- Je, hivi sasa unaombea misheniari maalum duniani? Je, hivi sasa unatoa msaada wa kifedha kwa kazi za misheni? Kama siyo, anza wiki hii. Kuna mashirika mengi mazuri ya misheni yanayofanya kazi nzuri kuleta Injili kwa waliopotea. Mashirika mawili ambayo unaweza kuzingatia kuunga mkono ni Injili Kwa Asia, na Shirika la Wapigansia wa Maisha la HeartCry.

HATUA ZA KUFUATA

1. Jadili na Mshirika wa Kumfundisha mawazo yako kuhusu jinsi unavyopaswa kushiriki katika kupeleka Injili kwa makundi ya watu wasiofikiwa duniani kote. Tengenezeni mpango pamoja ambao mnaweza kuanza kutekeleza wiki hii.

2. Tambulisha 2 Timotheo 2:2 kwa Mshirika wako wa Kumfundisha. Mshirikishe yeye mawazo yoyote uliyopata wakati ukikumbuka sehemu hiyo.

KUKUMBUKA MAANDIKO

Warumi 10:13-15, 'kwa maana, "Yeye ambaye atamuita jina la Bwana atakuwa aliokolewa." Basi wangemuita vipi Yeye ambaye hawakumwamini? Wangemuamini vipi Yeye ambaye hawakusikia? Na wangesikia vipi bila habari ya mhubiri? Wangehubiri vipi ikiwa hawatatumwa? Kama ilivyoandikwa, "Mambo gani yamema miguu ya wale wanaoleta habari njema za mambo mazuri!"

Maandiko ya ziada ambayo unaweza kutaka kuyahifadhi akilini: Ufunuo 5:9-10

Hongera! Umehitimisha masomo haya **24** ya kuwa mwanafunzi wa Yesu Kristo . Hata hivyo, usiruhusu yale uliyoyajifunza yawe maarifa tu ya kichwa. Mambo uliyoyajifunza katika kozi hii yatakutegemea tu ikiwa utaendelea kuyatumia mishi mwako! Hivyo, endelea kutekeleza na kukua katika mambo uliyoyajifunza. Endelea kujitahidi katika nidhamu za kiroho za sala, kusoma Biblia, kutafakari, na kuhifadhi kabisa. Endelea kufunga.

Endelea kuhubiri Injili, kuwaalinda na kuwa waalimu wa wanafunzi wengine, kutoa kwa kazi ya Mungu, na fanya sehemu yako ili kuona Injili ikienea hata mwisho wa dunia.

Kumbuka, kozi hii ya masomo ilikusudiwa kukusaidia ufikie hatua ya kweli ya kute-ngeneza wanafunzi. Hivyo, ombe Mungu akutumie mtu ambaye unaweza kumtia moyo kwa maisha yako. Mtu huyo mweleze tangu mwanzo kwamba unamatarajia afanikishe kumtia moyo mtu mwingine, naye kwa mtu mwingine, n.k... umeelewa maana! Mungu akubariki sana unapoendelea kumtumikia Bwana Yesu Kristo.

Sasa kwa Yeye ambaye anaweza kukuweka usitegemee, na kukuimarisha usimate mbele ya utukufu Wake bila dosari kwa furaha kuu, kwa Mungu pekee Mwozi wetu, kupitia Yesu Kristo Bwana wetu, awe utukufu, enzi, dola na mamlaka, milele ya zamani, sasa na hata daima. Amina.